72 let Gorenjski časnik od leta 1947
Prvi predhodnik tednika Gorenjec leta 1900

Gorenjski Glas

TOREK, 8. januarja 2019

Leto LXXII, št. 2, cena 1,85 EUR | Odgovorna urednica: Marija Volčjak | Časopis izhaja ob torkih in petkih | info@g-glas.si | www.gorenjskiglas.si

Evropski denar za varnost Železnikov

Vladna služba za razvoj in evropsko kohezijsko politiko je izdala odločitev o financiranju protipoplavne ureditve v Železnikih. Za 34 milijonov evrov vreden projekt bo evropski kohezijski sklad prispeval 18 milijonov evrov.

Danica Zavrl Žlebir

Železniki – Iz vladne službe za razvoj in evropsko kohezijsko politiko so sporočili, da so izdali odločitev o finančni podpori za projekt Protipoplavna ureditev porečja Selške Sore, katerega namen je zmanjšanje poplavne ogroženosti v Železnikih. V okviru projekta naj bi urejali vodno infrastrukturo za povečanje poplavne varnosti pred visokimi vodami. Skupna višina sredstev, namenjenih za izvedbo projekta, znaša dobrih 34 milijonov evrov, od tega bo kohezijski sklad prispeval nekaj manj kot 18 milijonov evrov.

Izvedba ukrepov bo potekala v dveh samostojnih gradbenih fazah. V prvi bo urejen vodotok Selške Sore na območju mesta Železniki z ureditvijo pritokov Češnjica, Dašnica in Prednja Smoleva. Na tem odseku bo ob Sori zgrajena tudi obvozna regionalna cesta. Druga faza bo zajemala gradnjo pregrade in ureditev suhega zadrževalnika vode, ki se bo ob poplavah napolnil z vodo in na ta način zmanjšal pretok v strugi vodotoka. »S protipoplavnimi ukrepi bo zagotovljena večja poplavna varnost celotnega območja Železnikov, kjer so poplave v zadnjih štiridesetih letih kar sedemkrat huje prizadele lokalne prebivalce, nazadnje leta 2007. Z izvedbo projekta bo omogočeno preprečevanje in obvladovanje takšnih tveganj za 343 prebivalcev, ki bodo deležni koristi in ukrepov varstva pred poplavami. Prav tako bodo poplavno zaščiteni 102 stavbi in en industrijski objekt,« sporočajo z vladne službe.

▸ 7. stran

Med najpomembnejšimi ukrepi poplavne varnosti je rušitev Dermotovega jezu in zgraditev novega tristo metrov višje. / Foto: Ana Šubic

Poleg druge cevi še dve obnovi

Poleg načrtovanega začetka gradnje druge cevi karavanškega predora bodo letos gradbeni stroji rohneli še na dveh odsekih gorenjske avtoceste – na avtocesti mimo Jesenic in odseku Kranj zahod–Podtabor.

Simon Šubic

Kranj – Največji letošnji projekt Družbe za avtoceste v Republiki Sloveniji (Dars) na gorenjskem kraku avtoceste bo zagotovo gradnja druge cevi karavanškega predora, če se seveda ne bo še naprej zatikalo pri izbiri izvajalca. Zgodba o zapletu po avgustovskem izboru turškega podjetja Cengiz Insaat Sanayi ve Ticaret, ki naj bi drugo cev predora zgradil za 89,3 milijona evrov, je znana. Na Darsovo izbiro so bile vložene tri pritožbe neizbranih izvajalcev, katerih ponudbe so bile sicer vsaj za 15 milijonov evrov višje od turške.

▸ 4. stran

Na Darsu za letos načrtujejo, da bodo na avtocesti mimo Jesenic obnovili tudi dva viadukta v smeri Karavank. / Foto: Gorazd Kavčič

Kranjski policisti dokončno odpuščeni

Vladna komisija je potrdila izredne odpovedi delovnega razmerja policistom iz afere Marica.

Simon Šubic

Kranj – Kranjski policisti, ki so julija lani med nočno izmeno v policijskem patruljnem kombiju prevažali mladoletnico, z njo popivali in ji nekaj časa celo prepustili volan vozila, so že lani morali dokončno vrniti svoje policijske uniforme in orožje. Izredne odpovedi njihovega delovnega razmerja je namreč dokončno potrdila tudi vladna komisija za pritožbe iz delovnega razmerja, na izgubo službe pa se odpuščeni policisti sicer še lahko pritožijo na sodišče, je pred dnevi poročal Dnevnik.

Pobudnik spornega dogajanja v policijskem vozilu julija lani naj bi bil dvajsetletni kandidat za policista, vse skupaj naj bi odobril 28-letni vodja patrulje, strinjal pa se je tudi najstarejši, 33-letni policist. V notranji preiskavi so ugotovili tudi malomarnost policistov pri pisanju poročila o opravljenih postopkih tiste julijske noči. Policistom so pogodbo o zaposlitvi odpovedali že avgusta lani. Zaradi možnosti pritožb so sicer še vedno ostali zaposleni v policiji, a so jim do konca postopka prepovedali opravljati policijsko delo.

AKTUALNO

Slovenija za starostnike ni socialna država

Cene storitev dolgotrajne oskrbe bodo zaradi vse višjih stroškov dela, hrane in energije še naprej rastle. Vlado pozivamo, da čim prej ustrezno uredi to področje, pravi Jaka Bizjak, sekretar Skupnosti socialnih zavodov Slovenije.

2

KRONIKA

Zanikala vpletenost v smrt brezdomca

Na sodišču se je s predobravnavnim narokom zoper Glorio Kleindienst začel kazenski proces zaradi nasilne smrti brezdomca Matevža Potočnika Muzge. Za njegovo smrt naj bi bila sokriva še Gloriin mož in njun znanec.

12

RAZVEDRILO

Ponosni na svojo Tjašo

V Bohinjski Češnjici so v nedeljo zvečer pripravili sprejem za Tjašo Dobravec, zmagovalko šova Slovenija ima talent. Vidno ganjena Tjaša je ob sprejemu dejala: »Sem mislila, da bom v letu 2019 manj jokala.«

13

ZANIMIVOSTI

Vrečka z dobrim namenom

Tereza Kouřilova si je izmislila Re.Vrečko. za večkratno uporabo pri nakupih sadja in zelenjave. Turizem Radovljica jo je opremil z logom Radol'ca in jo v svoji trgovinici ponuja kot spominek s sporočilom o dobri praksi.

21

VREME

Danes bo pretežno oblačno z občasnimi rahlimi padavinami. Jutri in v četrtek bo pretežno oblačno in suho vreme.

−3/3 °C

jutri: pretežno oblačno

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Ekološke medicinske gobe Reishi Mix Active – InLife

V učinkovitost medicinskih gob so naši predniki verjeli stoletja, kar dokazuje njihova dolgoletna uporaba v tradicionalni medicini, danes pa znanstvene raziskave potrjujejo številne pozitivne učinke in širok spekter njihovega delovanja na zdravje ter jih uvrščajo med popolnoma naraven izdelek, ki deluje brez stranskih učinkov. Za medicinske gobe, ki jih vsebuje mešanica Reishi Mix Active, je bilo v kliničnih študijah dokazano, da obnavljajo in vračajo energijo, pomagajo pri mentalnih in fizičnih naporih, uravnovesijo telesne funkcije in krepijo imunski sistem. Več informacij na www.in-life.si.

Nagradno vprašanje: Kako imenujemo izdelek z medicinskimi gobami, ki obnovi energijo, pomaga pri mentalnih in fizičnih naporih, uravnoveša telesne funkcije in krepi imunski sistem? Odgovore s svojimi podatki pošljite do srede, 16. januarja 2019, na naslov: Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj, ali na koticek@g-glas.si.

Nagrajenka

V nagradni igri, ki je bila objavljena 21. decembra 2018, prejme zgoščenko skupine Siddharta z naslovom Nomadi Nives Sedej iz Idrije. Nagrajenki čestitamo!

Do olajšave tudi prek mobilne aplikacije eDavki

Cveto Zaplotnik

Kranj – Dohodninski zavezanci, ki lani med letom niso uveljavljali olajšave za vzdrževane družinske člane, in tisti, ki želijo podatke glede olajšave za lani spremeniti, morajo najpozneje do 5. februarja vložiti na finančno upravo (Furs) Vlogo za uveljavljanje posebne olajšave za vzdrževane družinske člane pri informativnem izračunu dohodnine. Vlogo je letos prvič možno oddati prek mobilne aplikacije eDavki, še vedno pa tudi elektronsko, brez certifikata, prek sistema eDavki. Zavezanci, ki bodo oddali obrazec prek mobilne aplikacije ali preko sistema eDavki, bodo lahko pridobili srečko in sodelovali v nagradni igri za električni skiro, električno kolo in 25 tisoč evrov gotovine.

V Fursu spodbujajo poslovanje preko portala eDavki, zavezancem pa svetujejo, da pred odločitvijo, kdo od zakoncev oziroma zakonskih partnerjev naj uveljavlja olajšavo za vzdrževane družinske člane, to preverijo s programom za testni izračun dohodnine, ki je objavljen na portalu eDavki.

Prenehali bodo izdajati bankovce za petsto evrov

Kranj – Svet Evropske centralne banke je že maja 2016 sklenil, da trajno ukine izdelavo bankovcev za petsto evrov in jih izključi iz serije Evropa, hkrati pa je napovedal, da naj bi jih prenehali izdajati ob koncu leta 2018 oziroma v začetku leta 2019. V skladu s tem sklepom so se na ravni Evrosistema dogovorili, da jih bodo nacionalne centralne banke prenehale izdajati 26. januarja letos, medtem ko jih bodo poslovne banke, menjalnice in drugi še naprej lahko ponovno vračali v obtok. Bankovci za petsto evrov bodo tudi po 26. januarju ostali zakonito plačilno sredstvo, v Banki Slovenije pa jih bo še neomejeno dolgo možno zamenjati za druge bankovce.

Slovenija za starostnike ni socialna država

Cene storitev dolgotrajne oskrbe bodo zaradi vse višjih stroškov dela, hrane in energije še naprej rastle, zato celotno vlado pozivamo, da čim prej ustrezno poskrbi za ureditev tega področja, pravi sekretar Skupnosti socialnih zavodov Slovenije Jaka Bizjak.

Mateja Rant

Jaka Bizjak / Foto: osebni arhiv

Ob koncu preteklega leta ste predsednika vlade Marjana Šarca pozvali k uresničitvi zagotovila, ki so ga dali ob sklenitvi sporazuma s sindikati javnega sektorja, da bo vlada priskrbela sredstva za pokritje dogovorjenih dvigov plač. So torej sredstva zdaj zagotovljena?

»Pri ministrstvu za javno upravo so po začetnih zavajanjih ministra Rudija Medveda končno priznali, da sredstva za dvige plač niso zagotovljena. Dvige plač kadra, ki je plačan iz oskrbnin, bodo tako krili stanovalci in njihovi svojci. Ne vemo pa še, kako bo s pokrivanjem plač za kader, ki opravlja zdravstvene storitve, ki jih plačuje Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije (ZZZS). Splošni dogovor z ZZZS nam namreč predpisuje kader, ki ga moramo imeti. O cenah teh zdravstvenih storitev bo odločala vlada. Glede na to, da so v postopku splošnega dogovora pri ZZZS in ministrstvu za zdravje jasno povedali, da sredstev za kritje povečanih stroškov dela ni, dvomimo, da bo to pokrito. Za zdaj namreč še niso pokriti niti dvigi plač, za katere se je vlada dogovorila poleti 2017 – in to kljub temu da so stroški dela po predpisih in kolektivnih pogodbah eden od kalkulativnih elementov, ki jih mora cena zdravstvenih storitev kriti skladno s 66. členom zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju. Žal se že nekaj let cene zdravstvenih storitev določajo le glede na količino denarja v zdravstveni blagajni, s čimer vlada dejansko pošilja izvajalce v trgovino z osemdesetimi evri in z naročilom, da ven prinesejo za sto dvajset evrov blaga. Vsi se lahko upravičeno vprašamo, kako dolgo še.«

»Podatkov o poslovanju v letu 2018 žal še nimamo. Ocenjujemo, da bo poslovanje še nekoliko slabše kot v letu 2017, kar je logično, če plačilo za opravljene zdravstvene storitve ne krije stroškov, predvsem stroškov dela, ki bi jih moralo po zakonu.«

Kako je ta čas z zagotavljanjem kadrov na najslabše plačanih delovnih mestih, s čimer so imeli domovi precej težav?

»Ob pregledu dogovorjenega s sindikati smo bili razočarani, saj so bili ti kadri spet skorajda povsem spregledani. Sindikati se, kot je videti, dogovarjajo le v imenu visoko izobraženih in dobro plačanih, najslabše plačani delavci pa so izpuščeni. Hkrati v tem segmentu delimo usodo celotne Evrope, kjer delavcev za ta delovna mesta preprosto ni več mogoče najti, zato se bomo morali obrniti tudi v države zunaj Evropske unije. Žal pa je slovenska zakonodaja na tem področju bolj papeška od papeža in se hitro znajdemo v zapletenem birokratskem labirintu, iz katerega ni izhoda. Pristojne smo že pozvali k omilitvi zahtev, vendar z ministrstva za zdravje še nismo prejeli odgovora.«

Več kot petina domov za starejše in posebnih socialnovarstvenih zavodov je po vaših podatkih v letu 2017 poslovala z izgubo. Lahko že ocenite, koliko je izguba znašala v preteklem letu in ali se je mogoče število domov, ki poslujejo v rdečih številkah, še povečalo?

»Podatkov o poslovanju v letu 2018 žal še nimamo. Ocenjujemo, da bo poslovanje še nekoliko slabše kot v letu 2017, kar je logično, če plačilo za opravljene zdravstvene storitve ne krije stroškov, predvsem stroškov dela, ki bi jih moralo po zakonu. Še bolj skrb vzbujajoča pa je neprikazana izguba, to so vse nujno potrebne naložbe in izboljšave, ki se odlagajo v boljšo prihodnost, da se iz za to predvidenih sredstev krijejo plače kadra, ki bi jih moral kriti ZZZS. Ob dejstvu, da država kot ustanovitelj javnih zavodov ne vlaga več v zavode, nas mora to zelo skrbeti.«

Kaj za domove pomeni povišanje oskrbnin za dva odstotka? Bodo breme morebitnih nadaljnjih povečevanj cen oskrbnin ostale zgolj na plečih starostnikov in kako imajo to urejeno v primerljivih državah?

»Za domove to pomeni le uskladitev cen, skladno z veljavnim pravilnikom. Dokler imamo sistem, po katerem kadre v oskrbi plačujejo stanovalci prek oskrbnin, se bodo te zvišale ob vsakem dvigu plač v javnem sektorju, breme tega dviga pa bodo seveda nosili stanovalci in njihovi svojci, nekaj pa tudi občine, ki doplačujejo za tiste, ki ne zmorejo niti s pomočjo svojcev. Starostnik v Sloveniji lahko pričakuje, da bo iz javnih sredstev morda pokritih trideset odstotkov cene potrebnih storitev zanj, ostalo pa bo moral pokriti bodisi sam bodisi svojci. Po drugi strani v državah, kjer je dolgotrajna oskrba najbolje urejena, denimo na Nizozemskem ali Švedskem, starostnik lahko pričakuje, da bo iz javnih sredstev pokritih več kot devetdeset odstotkov stroška potrebne storitve.

Dokler država ne bo korenito ukrepala na tem področju in končno vzpostavila sistema dolgotrajne oskrbe, lahko rečemo, da Slovenija za starostnike ni socialna država. Ker pa je vzpostavitev sistema dolgotrajne oskrbe nujno povezana s tem, da najdemo od tristo do petsto dodatnih milijonov evrov letno, se seveda nobena vlada tega ne loti. Volivci, ki pogosto doplačujejo te storitve za svoje bližnje, pa se bodo morali vprašati, kaj so vladne prednostne naloge. So to novi oklepniki ali to, da bomo za svoje bližnje poskrbeli tako, kot to lahko pričakujejo svojci starostnikov v Avstriji ali na Češkem? Kot družba za to namenjamo zelo malo, saj je vlada zelo zadovoljna, da je čim večji delež finančnega bremena potrebe po tuji pomoči na ramenih starostnikov in svojcev.«

Zvišujejo se tudi cene energije in hrane. Kako bo to vplivalo na poslovanje domov za starejše in drugih socialnovarstvenih zavodov?

»To sta za stroški dela drugi in tretji največji odhodek, vse troje pa raste, zato bodo cene storitev dolgotrajne oskrbe še naprej rasle. Zato pozivamo celotno vlado, z njenim predsednikom Marjanom Šarcem na čelu, da čimprej ustrezno poskrbi za ureditev tega področja. Situacije, ko svojci prosijo domove, naj namestijo starostnika v štiriposteljno sobo, ker si enoposteljne ne morejo privoščiti, so zelo žalostne in nesprejemljive.«

Davek na odjavljena vozila

Država bo s 1. aprilom začela pobirati davek na odjavljena vozila. Plačevali ga bodo tisti, ki v letu dni po odjavi vozila iz prometa ne bodo poskrbeli za njegovo ponovno registracijo ali legalno razgradnjo.

Simon Šubic

Po 1. aprilu bodo morali lastniki odjavljenih vozil, ki v enem letu niso poskrbeli za njihovo razgradnjo ali ponovno registracijo, plačati posebno dajatev. / Foto: Gorazd Kavčič

Kranj – Lastniki neregistriranih vozil imajo po novem od odjave vozila iz prometa leto dni časa, da svoje vozilo ponovno registrirajo ali pa poskrbijo za njegovo razgradnjo pri pooblaščenem izvajalcu, sicer bodo morali plačati dajatev za odjavljeno vozilo, ki znaša najmanj 25 evrov letno. Glede na to, da novi zakon o dajatvah za motorna vozila velja že od 1. aprila lani, bo država začela omenjeno dajatev zaračunavati z letošnjim aprilom.

Ob sprejemanju novega zakona o dajatvah za motorna vozila so na infrastrukturnem ministrstvu razložili, da se v Sloveniji letno iz prometa izloči okrog 80 tisoč vozil. Od tega se v državi vsako leto izrabi najmanj 30 tisoč vozil, vendar pa na uradnih avtoodpadih po državi konča le okoli šest tisoč vozil, preostala pa končajo v nezakoniti razgradnji, naravi, na zasebnih zemljiščih, javnih parkiriščih, v tujini ... Cilj uvedbe nove dajatve je torej preprečiti divja odlagališča odsluženih avtomobilov in s tem dodatno onesnaževanje okolja. Razgradnja starega vozila je sicer za lastnika brezplačna.

Po določilih zakona o dajatvah za motorna vozila bo po novem vsak lastnik, ki v enem letu od odjave vozila ne poskrbi za prenos lastništva, na svoje vozilo plačal davek. Ta bo znašal 25 odstotkov letne dajatve za uporabo vozila v cestnem prometu, vendar najmanj 25 evrov. Za vozila, ki imajo vgrajen samo električni pogonski motor, se plača dajatev za odjavljeno vozilo po kategorijah, in sicer za vozila za prevoz potnikov z največ osmimi sedeži poleg voznikovega sedeža M1 in vozila za prevoz blaga z največjo maso do vključno 3,5 tone N1 25 evrov, za trikolesna vozila L2e pa 20 evrov.

Na ministrstvu za infrastrukturo so pojasnili, da bo obveznost plačila dajatve prvič nastala po preteku enega leta od odjave vozila, in nato vsako leto na datum odjave. Dajatev za odjavljeno vozilo bodo morali lastniki plačevati deset let od zadnje odjave vozila. V primeru, da bodo lastniki vozilo v tem času znova registrirali, pa bo rok začel znova teči ob naslednji odjavi vozila.

Dajatev bodo morali plačati lastniki vozil, ki so od 1. aprila letos odjavili vozilo in bodo lastniki takega odjavljenega vozila več kot eno leto. Če bo lastnik odjavljenega vozila v tem času prenesel lastništvo na drugo osebo, bo novi lastnik postal zavezanec za plačilo dajatve za odjavljeno vozilo v istih rokih kot prejšnji.

Dajatve za odjavljeno vozilo pa ne bodo plačevali lastniki vozil s statusom starodobnega vozila, prav tako ne tisti lastniki odjavljenih vozil, ki bodo vozilo predali v razgradnjo v skladu s predpisi o varstvu okolja ali ga znova registrirali. Plačali je tudi ne bodo lastniki, ki bodo upravni enoti ali nosilcu javnega pooblastila predložili potrdilo o uničenju vozila v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo okolja, policijski zapisnik, iz katerega izhaja, da je bilo odjavljeno vozilo ukradeno, dokazilo, da je bilo vozilo registrirano v drugi državi, ali izvozno carinsko deklaracijo s potrditvijo izstopa vozila iz carinskega območja unije.

Letošnje velike športne prireditve

Prvo veliko športno tekmovanje na Gorenjskem v letu 2019 bo februarja svetovni pokal v telemark smučanju na Krvavcu. Hkrati bo potekalo tudi mladinsko svetovno prvenstvo.

Maja Bertoncelj

Kranj – Na Gorenjskem bo letos nekaj pomembnih mednarodnih športnih tekmovanj, omenili bomo le največja. Prvo, ki bo štelo za svetovni pokal, bo v telemark smučanju na Krvavcu med 14. in 18. februarjem. Hkrati bo potekalo tudi mladinsko svetovno prvenstvo v tem športu. Tekme svetovnega pokala se bodo nadaljevale s Pokalom Vitranc v alpskem smučanju za moške, ki se bodo v Kranjski Gori v veleslalomu in slalomu merili 9. in 10. marca. Še isti mesec bo v Zgornjesavski dolini nov velik in množičen dogodek. Med 21. in 24. marcem bo Planica gostila finale svetovnega pokala v smučarskih skokih, ki bo znova na letalnici bratov Gorišek.

Zanimivo bo tudi v poletnih mesecih. Med 19. in 23. junijem bo kolesarska dirka Po Sloveniji, ki običajno zavije tudi na Gorenjsko. Letos bo imela pet etap, podrobnosti še niso znane. Glavna novost je, da je dirka po Sloveniji napredovala po kakovostnem rangu in po novem sodi v ekstra kategorijo, kar pomeni, da je lahko na startu sedemdeset odstotkov vseh ekip iz svetovne serije. Septembra bodo v Kranj znova prišli najboljši športni plezalci na svetu. Svetovni pokal v težavnosti bo v športni dvorani na Planini 28. in 29. septembra.

Kar nekaj tekem svetovnega pokala bo tudi izven Gorenjske, nam najbližje v slalomu na divjih vodah v Tacnu med 28. in 30. junijem. Prvi naslednji svetovni pokal pa bo v deskanju na snegu. Najboljši na svetu se bodo v paralelnem veleslalomu na Rogli merili 19. januarja.

Prevarani sokoli v Škofji Loki in Žireh

Škofja Loka, Žiri – Knjigo Prevarani sokoli, v kateri avtorja Ivan Čuk in Aleks Leo Vest odkrivata nova dejstva o vstopu Sokolov v Osvobodilno fronto, bodo v tem tednu predstavili tudi v Škofji Loki in Žireh. V Škofji Loki bodo predstavitev knjige pripravili danes ob 19. uri v Miheličevi galeriji v Kašči, v Žireh pa bo predstavitev v četrtek ob 19. uri v galeriji Muzeja Žiri. Avtorjema se bo v Žireh pridružil tudi Jože Dežman.

Bencin že desetletje dražji od evra

Za 95-oktanski neosvinčen bencin smo manj kot evro nazadnje plačali aprila 2009, za dizel pa februarja 2016. Obe gorivi sta bili najdražji septembra 2012, ko je bencin stal 1,576 evra, dizel pa 1,444 evra.

Simon Šubic

Kranj – Čeprav smo v leto 2019 zaradi pocenitve pogonskega goriva s 1. januarjem zapeljali ceneje, kot smo se vozili konec preteklega leta, pa je dizelsko gorivo še vedno dražje od bencinskega. Zadnji dan lanskega leta sta tako regulirani ceni še znašali 1,218 evra za neosvinčen 95-oktanski bencin in in 1,249 evra za dizel, z novim letom pa je treba za liter bencinskega goriva oštteti 1,183 evra oz. 3,5 centa manj, dizel pa se je pocenil za 5,5 centa na 1,194 evra.

Dizelsko gorivo je v Sloveniji dražje od bencinskega že vse od 23. oktobra lani, ko je bilo treba za dizel odšteti 1,364 evra, za bencin pa 1,346 evra. Predtem je bilo dizelsko gorivo nazadnje dražje od bencinskega januarja 2009, ko je liter bencina stal 0,941 evra, liter dizla pa 0,948 evra, kažejo podatki ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo.

Pregled cen pogonskega goriva v zadnjem desetletju, ki so ga pripravili na gospodarskem ministrstvu, pokaže, da se trenutno vozimo precej ceneje kot pred šestimi, sedmimi leti. Gorivo je bilo tako v zadnjem desetletju najdražje septembra 2012, ko je bencin stal 1,576 evra, dizel pa 1,444 evra. Manj kot evro pa smo za liter bencina nazadnje plačali aprila 2009, tedaj je stal 0,996 evra. Liter dizla je bil cenejši od evra nazadnje februarja 2016, ko je bilo treba zanj odšteti 0,992 evra, še pred tem pa v začetku maja 2009, ko je stal 0,989 evra.

Poglejmo še, koliko se je gorivo podražilo v zadnjih desetih letih. Prvi dan leta 2009 je liter 95-oktanskega bencina stal 0,827 evra in se je torej do letos podražil za 43 odstotkov. Cena litra dizelskega goriva je bila 1. januarja 2009 pri 0,914 evra, do danes pa se je povišala za skoraj 31 odstotkov.

Ceni neosvinčenega 95-oktanskega bencina in dizelskega goriva sta v Sloveniji še vedno regulirani, razen na bencinskih servisih ob avtocestah in hitrih cestah, kjer lahko trgovci njuni ceni oblikujejo samostojno od 9. novembra 2016, medtem ko smo že pred tem sprostili cene 100-oktanskega bencina ter kurilnega olja. Čeprav je gospodarsko ministrstvo lani že predlagalo popolno liberalizacijo trga naftnih derivatov in so k temu pozvali tudi v Trgovinski zbornici Slovenije, pa se to (za zdaj) še ni zgodilo.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA
Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE
Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir

UREDNIŠTVO
NOVINARJI - UREDNIKI:
Marjana Ahačič, Maja Bertoncelj, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Jasna Paladin, Urša Peternel, Mateja Rant, Aleš Senožetnik, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak Aleksič, Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir;
stalni sodelavci:
Jože Košnjek, Milena Miklavčič, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA
Jernej Stritar, IlovarStritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK
Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA
Tina Dokl, Gorazd Kavčič

OGLASNO TRŽENJE
Marjan Potočnik, Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, faks: 04/201 42 13, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek od 8. do 16. ure, sreda od 8. do 17. ure, petek od 8. do 15. ure sobote, nedelje in prazniki zaprto. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: TV okno, Letopis, Slovenske počitnice in dvajset lokalnih prilog/ Tisk: Delo, d. d., Tiskarsko središče / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: 1,85 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 9,5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

Obeležje tudi na Hotelu Špik

Ob recepciji Hotela Špik v Gozdu - Martuljku obeležje z napisi v slovenskem, angleškem, nemškem in italijanskem jeziku spominja, da je bilo v tem hotelu v letu 1990 tajno skladišče orožja Teritorialne obrambe Občine Jesenice.

Predsednik združenja veteranov vojne za Slovenijo Zgornja Gorenjska Janez Koselj in Janko Kobentar, ki je bil v obdobju osamosvajanja zaposlen v občinskem štabu TO Jesenice in je tudi veteran vojne za Slovenijo

Marjana Ahačič

Gozd - Martuljek – Obeležje sta ob koncu decembra odkrila župan Kranjske Gore Janez Hrovat in Janko Kobentar, v obdobju osamosvajanja Slovenije zaposlen v občinskem štabu TO Jesenice in veteran vojne za Slovenijo. Kobentar je ob tej priložnosti spregovoril o tedanjih dogodkih, ko so v začetku oktobra 1990 odpeljali iz stražnice JLA v Mostah orožje in strelivo Teritorialne obrambe v Kranjsko Goro. Ker tam na postaji milice ni bilo dovolj prostora, so ga neke noči s kombijem prepeljali v Hotel Špik. Zaradi naključnega odkritja skladišča so decembra 1990 to orožje iz Gozda - Martuljka prepeljali v Dežmanovo hišo v Žirovnico.

Zbrane je nagovoril tudi Leščan Tomaž Repinc, vodja igralniško-zabaviščnega centra Korona v Kranjski Gori, z novim letom predsednik uprave delniške družbe Hit, katere del je tudi Hotel Špik. Poudaril je, da je obeležje postavljeno na vidnem mestu, kjer bodo lahko vsi prebrali, kaj se je pred skoraj tremi desetletji dogajalo na tem mestu. Na slovesnosti pa je zbranim na harmoniko zaigral Aleš Jakopič, vnuk Draga Jakopiča, ki je oktobra 1990 s tovornjakom prepeljal orožje iz skladišča v Mostah v Kranjsko Goro.

Območno veteransko združenje Zgornja Gorenjska bo letos v sodelovanju z Občino Kranjska Gora in Agrarno skupnostjo Podkoren uredilo tudi obeležje na Korenskem sedlu v spomin na dogodke med osamosvojitveno vojno leta 1991.

Manufaktura bo popestrila utrip starega mesta

Keramik Urban Magušar je svojo dejavnost razširil z Manufakturo, trgovino in ogledno delavnico, ki jo je na novo uredil v desetletja zapuščenih prostorih Černetove hiše na Linhartovem trgu. V Magušarjevi hiši na nasprotni strani trga ostaja muzej gorenjskega podeželskega lončarstva.

Marjana Ahačič

Radovljica – Priznani keramik Urban Magušar je v soboto v obnovljenem pritličju ene od hiš na Linhartovem trgu v Radovljici odprl delavnico in trgovino s keramiko. Na ta način je razširil svojo dejavnost, ki jo je doslej opravljal v Magušarjevi hiši v starem mestnem jedru, in obenem desetletja zapuščeni stavbi na nasprotni strani Linhartovega trga vdihnil novo življenje.

»Oblikovanje gline se je vedno dogajalo med dvema skrajnostma. Na eni strani je bilo enostavno rokodelstvo, s katerim so si ljudje pokrili svoje osnovne potrebe: če si imel lonec, si jedel kuhano hrano, če ga nisi imel, pa pečeno. Po drugi strani pa se je razvijala mojstrska visoka umetnost; lončarstvo se je z njo v določenih obdobjih v zgodovini uvrstilo med visoko umetnost in postavilo ob bok slikarstvu, kiparstvu, glasbi in teatru,« je v soboto na odprtju Manufakture pojasnil Urban Magušar.

»Meni osebno je bližji ta enostavnejši, rokodelski način, z dekoracijo, ki se je razvila ob delu, ko je moral lončar na najhitrejši možni način narediti lepšo posodo do soseda, da je bil konkurenčen. Pri nas takšnemu načinu rečemo domača in umetnostna obrt. Od leta 1968, ko je bila ukinjena obrtna šola, je posebna komisija ocenjevala, kateri izdelki sodijo med domačo obrt in kateri ne. V japonski literaturi sem našel enostavno definicijo, kaj sodi pod domačo obrt: predstavljajo jo izdelki, ki niso mojstrski, unikatni, ampak maloserijski, kar pomeni, da niso nastajali ne v serijah po pet niti v serijah po pet tisoč, ampak nekje od dvesto do tristo kosov.«

Na Gorenjskem sta dve večji stari lončarski središči: eno je v Ljubnem, v vasi, ki je le nekaj kilometrov oddaljena od Radovljice, drugo pa v Komendi.

Prepoznavni izdelki domače obrti iz delavnice Urbana Magušarja; gre za posodo, ki je narejena za to, da jo ljudje uporabljajo, poudarja mojster. / Foto: Gorazd Kavčič

Urban Magušar v novih prostorih Manufakture, ogledne delavnice in trgovine, ki ju je uredil v pritličnih prostorih ene od hiš na Linhartovem trgu. / Foto: Gorazd Kavčič

Izdelovanja uporabne keramike se je mogoče naučiti; prva posoda je morda malo nerodnejša, stota, tisoča je pa že precej boljša, je še dodal in poudaril, da izdelki domače obrti nosijo tudi krajevno prepoznavnost – vemo, kaj je japonska lončevina, kakšen je finski, italijanski dizajn ... – niso avtorsko delo, zato niso podpisani in so poceni. »Slednje se morda sliši nenavadno, a je pomembno, saj gre za posodo, ki si jo lahko privošči vsak in je bila vedno narejena za ljudi. Meni je ta način lončarjenja bližji od umetniškega in tudi naša Manufaktura bo gradila na tovrstnem izboru izdelkov,« je še pojasnil.

Pod znamko Manufaktura je tako združil trgovino z materialom in ogledno delavnico v novih prostorih pritličja Černetove hiše in muzej v prvem nadstropju Magušarjeve. Pri delu mu bo pomagala mlada ekipa manufakturistov, kot pravi, v delavnici v mansardi svoje Magušarjeve hiše pa bo sam še naprej ustvarjal posode in okrasne izdelke po starih vzorih ter znanje prenašal svojim potomcem in drugim ljubiteljem gline in keramike.

Spominska slovesnost v Rudniku

Rudnik pri Radomljah – V Rudniku je bila v soboto slovesnost v spomin na dogodke 6. januarja 1945, ko je življenje zaradi izdaje izgubilo več kot trideset borcev NOB. Slavnostna govornica podžupanja Domžal Renata Kosec je ob tej priložnosti pozvala k spoštovanju do njihove žrtve in enotnosti. Na dogodku so sodelovali zastavonoše s člani častne enote Območnega združenja slovenskih častnikov Domžale, za kulturni program pa so poskrbeli pevci Moškega pevskega zbora Radomlje, trobentač Matevž Zlatnar in učenki Podružnične šole Ihan Maša Jakoš Vasle in Lana Komatar.

Poleg druge cevi še dve obnovi

1. stran

Državna revizijska komisija je novembra lani ocenila, da izbrana ponudba turškega ponudnika zaradi sprememb v času samega postopka ni dopustna in je odločitev o oddaji javnega naročila razveljavila. Postopek izbire izvajalca je bil tako vrnjen v fazo temeljitega in celovitega pregleda in ocenjevanja ponudb, kdaj in kako bo Dars sprejel končno odločitev, pa še ni znano, zakonski rok je sicer devetdeset dni. Poleg tega se lahko znova zaplete, saj lahko ponudniki na vsako odločitev znova vložijo zahtevo za revizijo.

Kakorkoli se bo že razpletla zgodba z izbiro izvajalca za gradnjo druge cevi karavanškega predora, lahko že napovemo, da bodo poleg 3546 metrov cevi na slovenski strani predora istočasno zgradili še manjkajoče, dobrih šeststo metrov dolgo smerno vozišče avtoceste pred portalom nove cevi (ter pripadajoče objekte).

V Darsu sicer letos na Gorenjskem načrtujejo tudi dve obsežnejši investicijski vzdrževanji avtoceste. Na avtocesti mimo Jesenic je na odseku med Lipcami in Hrušico predvidena sanacija viaduktov Podmežakla 1 in Podmežakla 2 v smeri proti Karavankam. V Darsu so nam pojasnili, da bo promet v času izvajanja vzdrževalnih del urejen po drugi polovici avtoceste dvosmerno, po enem pasu v vsako smer, večjih zastojev pa ne pričakujejo.

Druga večja letošnja investicija na gorenjskem kraku avtoceste bo preplastitev dotrajanega odseka med priključkom Kranj zahod in Podtaborom oz. viaduktom Lešnica, ki je pred istoimenskim predorom. Gre za približno devet kilometrov dolg avtocestni odsek, ki ga bodo obnavljali v smeri proti Karavankam. Preplastili bodo tudi priključek Kranj zahod (izvoz z avtoceste iz smeri Ljubljane ter uvoz nanjo v smeri Karavank) in razcep Podtabor (odcep proti Tržiču in priključno pot iz smeri Tržič proti Karavankam). V času gradnje je na tem odseku predvidena zapora 2+1 z obračanjem, kar pomeni vzpostavitev dveh pasov v smeri konice oz. povečanega prometa, v nasprotni smeri bo en vozni pas. V Darsu so optimistični, saj tudi pri tej zapori ne pričakujejo večjih zastojev. Predvidoma lahko zastoji nastanejo le občasno, ob postavitvi zapor, so namreč napovedali.

Navedeni obnovi avtoceste bodo začeli izvajati predvidoma jeseni po koncu turistične sezone, če seveda tudi tu ne bo prišlo do zapletov pri izbiri izvajalcev. Po uspešni izvedbi razpisov za izvajalca del bosta tudi znani pogodbeni ceni izvedbe del in roka izvedbe, so nam še razložili v Darsu.

O odstrelu medvedov bo odločilo sodišče

Medved se je (spet) znašel v primežu kmetijskih in okoljevarstvenih interesov. Upravno sodišče je na predlog mednarodnega okoljskega centra Alpe Adria Green izdalo začasno odredbo, s katero je do končne odločitve zadržalo izvajanje odloka o odvzemu medveda iz naravnega okolja.

Cveto Zaplotnik

Kranj – Vlada je novembra lani sprejela uredbo, na podlagi katere bi v Sloveniji do 30. septembra letos lahko odvzeli iz okolja dvesto rjavih medvedov, in sicer 175 z odstrelom, razliko pa naj bi predstavljale živali, poginule zaradi trkov z vozili, bolezni in iz drugih razlogov. Mednarodni okoljski center Alpe Adria Green (AAG) s sedežem na Jesenicah je vložil tožbo na upravno sodišče, s katero izpodbija odlok, podal pa je tudi predlog za izdajo začasne odredbe, saj bi po njegovem mnenju z nadaljevanjem odstrela nastala težko popravljiva škoda. Upravno sodišče je ob koncu lanskega leta izdalo začasno odredbo, s katero je do izdaje pravnomočne odločbe zadržalo izvajanje odloka.

Po oceni, ki so jo na podlagi opažanj in drugih znakov izdelali v kranjski in blejski območni enoti zavoda za gozdove, se je lani v obdobju med 25. februarjem in 25. majem v Gorenjskem lovsko upravljavskem območju zadrževalo osem medvedov.

AAG: nastala bi nenadomestljiva škoda

Kot so pojasnili v organizaciji AAG, so tožbo vložili zato, ker naj bi vlada pri sprejemanju odloka kršila pravico do sodelovanja javnosti v postopku, odlok pa naj bi bil po njihovem mnenju tudi v nasprotju z ustavo, zakonom o ohranjanju narave in evropsko direktivo o habitatih. Po tej direktivi spada medved med zaščitene vrste, zato morajo članice Evropske unije vzpostaviti strog režim varstva in za odstopanja od tega režima izpolnjevati posebne pogoje.

Vlada: medved se širi številčno in prostorsko

Vlada je še pred odločitvijo upravnega sodišča odgovorila, da izdaja začasne odredbe o zadržanju izvajanja odloka ni utemeljena in da okoljevarstvena organizacija AAG tudi ni utemeljila nastanka nepopravljive škode ob izvajanju odloka, saj podatki rednega spremljanja stanja populacije rjavega medveda ne kažejo nobenih negativnih posledic odstrela. Še več: populacija rjavega medveda se v zadnjih letih širi številčno in prostorsko.

Ob vložitvi tožbe na upravno sodišče so se odzvale tudi nekatere organizacije, med drugim v Sindikatu kmetov Slovenije. »Divjad in zveri so državna last, država pa mora kot umni gospodar poskrbeti za ravnovesje ter varnost državljanov in njihovega imetja,« ugotavljajo v sindikatu in dodajajo: »Ob trikratnem povečanju populacije rjavega medveda v Sloveniji v zadnjih petindvajsetih letih je očitno, da je bilo doslej upravljanje s populacijo rjavega medveda neuspešno za stroko in hkrati uspešno za naravovarstvenike.«

Dve peticiji

Na pobudo štirih nevladnih organizacij – priznane rejske organizacije za avtohtono cikasto govedo, Združenja ekoloških kmetov za Gorenjsko, Zveze lastnikov gozdov Slovenije in Zveze društev ekoloških kmetov Slovenije – je doslej že več kot petdeset organizacij podpisalo peticijo za zmanjšanje števila divjadi in zveri. Podpisniki peticije ugotavljajo, da je s prekomerno namnožitvijo parkljaste divjadi (predvsem jelenjadi in divjih prašičev) v zadnjih desetletjih in z nesorazmerno zaščito velikih zveri z evropsko habitatno direktivo nastalo nevzdržno stanje, ki sproža prikrite negativne procese z daljnosežnimi posledicami. Od države in Evropske unije zahtevajo takšno upravljanje lovne divjadi in velikih zveri, ki bo omogočalo kmetovanje in gospodarjenje z godovi tudi na območjih s težjimi pogoji za kmetovanje.

Hribovski kmet Stane Bergant iz Kokre je pred nedavnim v odprtem pismu slovenski politiki opozoril na posledice sedanje neustrezne nacionalne in evropske politike upravljanja z divjadjo in velikimi zvermi na območjih s težjimi pogoji za kmetovanje. Kot je zapisal, mladi tudi zaradi takšne politike izgubljajo motivacijo za kmetovanje, posledica je opuščanje kmetovanja na več kot tisoč kmetijah v Sloveniji letno, opuščanje planin in zaraščanje. Težave se odražajo tudi pri paši in obnovi gozdov, podeželje se prazni, nastajajo družbeni konflikti ...

»Protiutež« tej peticiji je peticija proti odstrelu rjavega medveda in volka, s katero podpisniki zahtevajo ukinitev odstrela in izvajanje ukrepov za dobrobit rjavega medveda. Podpirajo možnost preseljevanja medveda in volkov na območje zunaj Evropske unije ter sterilizacijo in druge ukrepe za humano omejitev njihovega števila. Peticijo je po podatkih s spletne strani AAG doslej podpisalo 624 državljanov.

Četrt leta zastonj –25 %

Dragi naročniki, v letu 2019 bodo izšle **104 številke Gorenjskega glasa**. Cena ene številke je **1,85 evra**, **celoletna naročnina brez popusta znaša 192,40 evra**.

OB PLAČILU LETNE NAROČNINE VAM PRIZNAMO KAR 25-ODSTOTNI POPUST, KAR POMENI PRIHRANEK V VIŠINI 48,10 EVRA, ZA LETNO NAROČNINO PA BOSTE ODŠTELI LE 144,30 EVRA!

To pa še ni vse: poleg plačila letne naročnine boste lahko v naših novih prostorih tudi popili kavico ter izbrali eno od daril na fotografiji.

Vabljeni na Gorenjski glas, **Nazorjeva ulica 1, Kranj, v drugem nadstropju, pon.–čet. od 8. do 16. ure, ob sredah do 17. ure, v petek do 15. ure**. Se vidimo!

Izberite letošnje darilo

Janez Logar: **Jaz, midva, mi**
Mojca Logar**: Več kot sanje**

kava Barcaffe, 250 g

avtomatski dežnik

Ivan Sivec: **Karantanski rokopisi**

Marijan Peternelj: **Melanda**

Nena Veber: **Zdravje in Jaz – Prijatelja**

Erika Jesenko: **Recepti za vse letne čase**

bombažna brisača po izbiri

Popust in darilo veljata le za fizične osebe. Daril ne pošiljamo po pošti. Količina daril je omejena.

www.gorenjskiglas.si

PRESELILI SMO SE NA NAZORJEVO ULICO 1

Gorenjski Glas

Koledniki za srečo in dobro letino

V Dupljah je v soboto trinajst deklet in fantov obudilo ta starodavni verski in ljudski običaj.

Jože Košnjek

Duplje – Na Slovenskem poznamo dve vrsti koledovanja: božičnega in trikraljevskega. Dr. Niko Kuret je v svoji knjigi Praznično leto Slovencev zapisal, da je prvo starejše od drugega. Trikraljevski koledniki, oblečeni v noše Gašperja, Miha in Boltežarja, hodijo dan pred praznikom Svetih treh kraljev od vrat do vrat in voščijo srečo, zdravje in dobro letino, na vhodna vrata pa zapišejo začetnice imen treh kraljev in letnico začetega leta. Koledovanje ima že od začetka dobrodelni namen: zbiranje darov za uboge.

V soboto so tudi po Dupljah hodili koledniki. Trinajst deklet in fantov je potrkalo na vrata domov, prebralo dobre želje v prihajajočem letu in prosilo za dar, tokrat za otroke v misijonih. Dupljanski koledniki so bili povsod zelo prijazno sprejeti, pa tudi njihove skrinjice niso ostale prazne.

Trikraljevski koledniki iz Dupelj

Nov kombi za gasilce

Člani Prostovoljnega gasilskega društva Velesovo so po več kot štiridesetih letih prejeli novo vozilo za prevoz moštva. Nakup jih je stal 31 tisoč evrov, večino denarja je prispevala občina.

Aleš Senožetnik

Velesovo – Velesovski gasilci so bogatejši za novo vozilo, namenjeno prevozu moštva. Kot nam je povedal predsednik društva Zvone Ribnikar, so v zadnjih letih v društvu kupili dve rabljeni vozili, kombi z gasilsko oznako GVM-1 pa je prvo povsem novo vozilo po več kot štiridesetih letih.

»Investicija je bila nujna, saj do sedaj vozila, ki bi bilo namenjeno izključno prevozu moštva, sploh nismo imeli, poleg tega pa se v zadnjih letih povečuje število mladih v društvu,« je ob prevzemu pomembne pridobitve za velesovske gasilce dejal predsednik društva Zvone Ribnikar. Po besedah tajnika društva, ki je postal tudi skrbnik vozila, je investicija v nov kombi znašala 31 tisoč evrov. Glavnino, trideset tisočakov, je prispevala Občina Cerklje, za kar so gasilci županu Francu Čebulju in občinski upravi še posebno hvaležni, preostanek pa sta financirala Gasilska zveza Cerklje in društvo.

Tajnik društva Anže Kotnik, predsednik GZ Cerklje Blaž Kaplenik, predsednik društva Zvone Ribnikar, cerkljanski župan Franc Čebulj in poveljnik društva Matej Maček ob novem vozilu velesovskih gasilcev

Velesovski gasilci, ki poleg skrbi za domačo vas, delujejo tudi na območju Adergasa, Trate, Praprotne Police in Češnjevka, si želijo tudi novega operativnega vozila, katerega investicijo načrtujejo v prihodnjih letih.

Nad novo pridobitvijo je navdušen tudi poveljnik društva Matej Maček, ki je v petek zvečer ob neuradni predaji vozila zbranim gasilcem in okoliškim prebivalcem zaželel, da bi ga čim večkrat uporabljali za prevoz na gasilska tekmovanja in čim manjkrat za odhode na intervencije.

Občina Cerklje je sicer v minulem letu za gasilce in Civilno zaščito v proračunu namenila skoraj tristo tisoč evrov.

Nadaljujejo glavne investicije

Novim občinskim svetnikom v Šenčurju je uprava poročala o delih, ki jih trenutno izvajajo v občini.

Danica Zavrl Žlebir

Šenčur – Tako so novi svetniki slišali, da občina med drugim pridobiva gradbeno dovoljenje za gradnjo infrastrukture na območju nasproti gostilne Ančka. Omogočili bodo legalizacijo 62 nelegalno ali neskladno zgrajenim objektom. Končali so dela pri obnovi vodovoda v Srednji vasi, ob tem pa investitorja v optično in plinsko omrežje izvajata dela na svojih napeljavah na vzporedni cesti. Položen bo grobi asfalt, da ne bo težav z zimskim vzdrževanjem ceste. Končana so tudi dela pri gradnji ločenega dela meteorne in fekalne kanalizacije v Sajovčevem naselju, kjer pa še odpravljajo nekatere nepravilnosti. Potekajo dela v Blagneči hiši, kjer bo medgeneracijski center, a še niso končana, ker čakajo na odločbo iz programa LAS za financiranje opremo. Medtem pa so vložili tudi spremembo gradbenega dovoljenja za glavni del hiše, kjer želijo odstraniti obstoječi leseni del, sanirati spodnji del hiše in nadstropje rekonstruirati tako, da bo podoba enaka, kot je bila, tehnično pa bo hiša sodobno urejena in s tem tudi varna. Celotna investicija bi lahko bila končana letos. Gradijo komunalno infrastrukturo v Trbojah in Žerjavki. Gradili so tudi povezovalni kanal iz Voklega proti novozgrajeni čistilni napravi v Trbojah. Nanjo bodo povezali naselje Voglje, izdajajo že odločbe za priključitev na kanalizacijo, nadaljevali bodo tudi v Trbojah in odmerili komunalni prispevek gospodinjstvom, ki bodo priključena. Ugotavljajo, da so bila dela opravljena po terminskem planu, čez praznike so bila prekinjena, po 9. januarju pa se bodo ob ugodnih vremenskih razmerah nadaljevala. Računajo tudi na dobro delovanje nove čistilne naprave v Trbojah v času enoletnega poskusnega obratovanja.

Na seji so spregovorili tudi o dopisu, ki ga je občinska uprava prejela iz Mačkovega naselja, kjer so ločen kanalizacijski sistem urejali v prvi od treh faz. Ena od tamkajšnjih hiš ima še vedno težave s poplavljanjem padavinskih voda. Z občinske uprave svetnikom pojasnjujejo, da so se s projektantom dogovorili, da preveri, kaj se da narediti, in nato poskrbeli za sanacijo. Komunala bo spomladi na tem območju preverila priključevanje na kanalizacijo in tudi možnost izdelave vrtine, da bi imeli večji odvod meteorne vode. Težave nastajajo ob izjemnih padavinah, ob običajnih pa po zagotovilih občine ne poplavlja več. V preteklosti, ko je bil kanalizacijski sistem še združen, je ob nalivih poplavljala tudi fekalna kanalizacija. Ponikovalnice so sicer izvedene povsem v skladu s stroko in projektom, pravi župan Ciril Kozjek.

Študenti se zabavajo in svetujejo

Kranj – Iz Kluba študentov Kranj (KŠK) sporočajo, da v tem mesecu pripravljajo dve prireditvi. V petek, 11. januarja, ob 21. uri na Trainstation prihaja že drugi dogodek v sklopu natečaja SVEŽenj. »Pridite poslušat hude bende, ki se bodo borili za prevlado na odru. Nastopajo NoAir, Apory Museum in Barking Jacqueline,« vabijo iz KŠK, kjer se že pripravljajo tudi na največji neformalni informativni dan v Sloveniji. V soboto, 19. januarja, bo namreč na Gimnaziji Franceta Prešerna potekal dogodek Študenti dijakom. Letos bo na sporedu že devetnajstič. Gorenjski dijaki bodo lahko dobili vse informacije o izbranem študiju. Vsako leto pri dogodku sodeluje okrog sedemdeset študentov, ki predstavljajo svoje fakultete. Jedro dogodka so trideset minutne predstavitve visokošolskih zavodov, druženje pa poživijo tudi stojnice. Dogodek se bo pričel s prvimi predstavitvami ob 9.30 in zaključil okrog 13. ure.

Spominski pohod k obeležju v dolino Lobnice

Kranj – Krajevna organizacija borcev za vrednote NOB Kokrica vabi v soboto, 12. januarja, na peti spominski pohod in slovesnost s kulturnim programom pri spominskem obeležju v dolini Lobnice, posvečena 74. obletnici napada na partizansko tehniko Jošt, pri čemer je bil ubit njen vodja Lojze Dežman - Branko. Pohod bo potekal ob vsakem vremenu. Zbor udeležencev bo ob 8.30 na parkirnem prostoru pred Gostiščem Dežman na Mlaki pri Kranju, od koder bodo s svojimi vozili krenili v dolino Kokre do označenega odcepa v dolino Lobnice (Kokra 63), ki je oddaljen od gostišča Celar okrog sedemsto metrov, kjer bodo lahko pustili svoja vozila. Od tam naprej bodo pohodniki nadaljevali približno eno uro peš po gozdni cesti do lokacije slovesnosti. Slavnostni govornik bo Božo Janež, predsednik ZB NOB Kranj.

Nova zobna šolska ambulanta vpisuje paciente

Cerklje – Kot je sporočilo vodstvo kranjskega zdravstvenega doma, je v prostorih Osnovne šole Davorina Jenka v Cerkljah začela delovati nova zobna šolska ambulanta, ki že vpisuje nove paciente.

Smrekice dobile nove lastnike

Bled – V Turizmu Bled so ob zaključku prireditev pod skupnim naslovom Zimska pravljica na Bledu med občane razdelili zelena drevesa, ki so krasila praznično Jezersko promenado. Za drevesca je bilo po besedah Romane Purkart iz Turizma Bled ogromno zanimanje, saj se je za šestdeset dreves prijavilo devetdeset občanov, od tega jih bodo petnajst posadili tudi v blejskih parkih. Na Jezerski promenadi, ki so jo vse do 6. januarja krasila omenjena drevesa, se je sicer v dobrem mesecu zvrstilo 29 dogodkov. »Blejske hotelske hiše so bile med prazniki odlično zasedene, v teh dneh pa na Bledu pričakujemo tudi goste iz Hrvaške in Srbije,« je še dodala Romana Purkart.

Foto: arhiv Turizma Bled

Tudi pozimi se učijo v gozdu

Decembra sta minili dve leti, odkar je bilo v Sori ustanovljeno Središče za naravno učenje Samorog. Na začetku je bilo vanj vključenih šest otrok, danes jih je že petindvajset, večina šolarjev.

Maja Bertoncelj

V Središču za naravno učenje Samorog verjamejo, da je igra najboljše učno orodje, ki nudi celostno izkušnjo. Takole je ob našem obisku potekalo učenje matematike.

Sora – Zavod Središče za naravno učenje Samorog ima svoje prostore v Sori pri Medvodah. Vanj so vključeni predšolski in šoloobvezni otroci, ki dan preživijo večinoma v naravi in se učijo skozi igro.

Ko so začeli, so imeli šest otrok, od tega tri predšolske in tri šoloobvezne, danes imajo 25 otrok, približno polovica jih prihaja vsak dan, ostali manjkrat. Večina otrok je šoloobveznih. Najstarejši so v tretjem razredu. Kot pravi Anja Radšel, soustanoviteljica Središča za naravno učenje Samorog, je zanimanje za vključitev otrok vse večje: »Kar nekaj otrok imamo iz lokalnega okolja, večina pa se k nam vozi od drugje, od Škofje Loke do Ljubljane. Šolarji imajo uradno status šolanja na domu. Drugače ne gre, si pa želimo, da bi naš zavod postal priznan kot ustrezna alternativa klasičnemu izobraževanju otrok. Sledimo šolskemu kurikulu, šoloobvezni otroci imajo tudi delovne zvezke, ki so predpisani na šoli, v katero so uradno vpisani, izvajamo pa ga kot kombinacijo gozdne pedagogike, doživljajske pedagogike, izkustvenega učenja.«

Pouk večinoma poteka v učilnici na prostem, skozi igro, tudi v zimskih mesecih. V gozdu nad Samorogovo hišo imajo doživljajsko igrišče, ki ga stalno nadgrajujejo. V Samorogu sta redno zaposleni dve strokovni delavki, še štirje prihajajo po dvakrat tedensko, celotna ekipa, ki skrbi, da program poteka nemoteno, pa šteje deset članov. Občasno so vključeni še zunanji sodelavci. Kot pravi Radšlova, pri otrocih želijo ohraniti učenje skozi igro: »Verjamemo, da je igra najboljše učno orodje, ki nudi celostno izkušnjo. Pomembno je, da ima otrok najprej fizično izkušnjo, ki jo nato ponotranji in prenese na papir. Prilagodimo se razvoju otroka. Želimo, da se otroci tukaj dobro počutijo, se zabavajo pri učenju, preko projektov se učijo tudi dela v skupinah … Stremimo k temu, da čim več stvari poteka zunaj, da so otroci v stiku z naravo in pri tem tudi motorično aktivni, da spoznavajo svoje telo skozi vse te vidike, da niso obremenjeni s tekmovalnostjo … Kako lepo je slišati, ko vprašam hčer, ki tukaj obiskuje drugi razred, kaj so danes delali, pa mi odgovori, da so se igrali, čeprav vem, da je bil to dan, ko so imeli veliko delavnic, povezanih z učenjem za šolo. To je bistvo, da otroci učenje dojemajo kot igro in se ob tem zabavajo.«

Ob koncu šolskega leta jih, kot vse otroke, šolajoče na domu, čaka preverjanje znanja v šoli, v katero so vpisani. »Doslej so bili vsi uspešni, sodelovanje s šolo pa je od šole do šole različno, predvsem odvisno od njihovega pogleda do tovrstnega šolanja otrok, pa čeprav v našem primeru ne gre za klasično šolanje na domu. Otroci so vključeni v program, so v stiku z vrstniki, z njimi delajo strokovni delavci,« pove Radšlova.

Želijo si, da bi Središče za naravno učenje Samorog razvijali še naprej, tako kot tudi doživljajsko igrišče, ki je izkoriščeno le v dopoldanskem času. »Tu gre za ločen projekt. Želimo si, da bi bilo doživljajsko igrišče odprto tudi popoldan in ob koncih tednov, a to je povezano v prvi vrsti z denarjem, s financiranjem strokovnega delavca, ki bi bil tam v času odprtja. To pa pomeni podporo širše lokalne skupnosti. Verjamem pa, da bi bilo igrišče dobro obiskano,« je še povedala Anja Radšel in za primer dobre prakse navedla doživljajsko igrišče v Mariboru.

V Arboretumu si želijo dvorec

V Arboretumu nameravajo uresničiti dolgoletno željo ponovne postavitve Souvanovega dvorca, ki je bil požgan med drugo svetovno vojno.

Aleš Senožetnik

Volčji Potok – Graščina je bila v Volčjem Potoku postavljena v začetku 17. stoletja. Renesančna stavba je bila središče posestva, stičišče vseh poti in tudi osrednja točka parka, ki je bil ustvarjen pred njo.

Približno tristo let star dvorec je bil med drugo svetovno vojno, 13. aprila 1944, požgan, po koncu vojne pa so požarišče počistili do zadnje opeke. »Z uničenjem graščine je park izgubil svoje parkovno-arhitekturno sidrišče ter tudi kakovostno arhitekturo na svojem centralnem in najbolj vidno izpostavljenem položaju. Dvorec in Souvanov park kot zgodovinsko jedro današnjega Arboretuma Volčji Potok sta tvorila celoto, ki je brez grajskega poslopja okrnjena, nerazumljiva in nelogična,« pojasnjujejo v Arboretumu Volčji Potok, kjer so se odločili, da dvorec rekonstruirajo.

»Menimo, da je treba dvorec vrniti na svoje mesto, to je naša dolgoletna želja in dolžnost. Glede ne to, da je substanca zgodovinskega Souvanovega parka celostno ohranjena tako po rastlinju kot ideji, kar je v Sloveniji unikum, je logično, da se dvorec na novo postavi v videzu iz Souvanovega časa,« pojasnjujejo svojo odločitev.

S ponovno postavitvijo dvorca želijo v Arboretumu odpraviti posledice druge svetovne vojne. »Med vojno poškodovan in uničen zgodovinski stavbni fond je večina srednje Evrope obnovila že v petdesetih letih prejšnjega stoletja, Souvanov dvorec pa na to čaka že sedemdeset let. Postavitev dvorca v srcu Arboretuma Volčji Potok bo tako tudi znak pozitivnega odnosa Republike Slovenija do stavbne dediščine.«

Souvanov dvorec se danes imenuje po Ferdinandu Souvanu. Ta ga je namreč leta 1882 kupil od vdove prejšnjega lastnika Ferdinanda Gozanija. Souvan je leta 1885 preuredil dvorec, nekatere pred dvorcem ležeče njive in travnike pa zasadil z drevjem in napravil park, ki ga je obdal z zidom. Po njem je posestvo podedoval sin Leon, ki je parku okoli graščine petdeset let posvečal hvalevredno skrb. Podrl je obzidje prvotnega parka, ga razširil in uredil. Vanj je zasadil domače in eksotično drevje, ga ob južni in jugozahodni strani obdal z gabrovo živo mejo in uredil ribnike, so med drugim v razdelku o zgodovini parka zapisali v Arboretumu.

Novi dvorec nameravajo v Arboretumu postaviti na isto mesto, kjer je že stal, zunanja podoba pa bo sledila nekdanji stavbi. V dvorcu bo med drugim tudi prostor za prireditve in razstavišče za likovno umetnost, namenjeni pa bodo različnim dogodkom in prireditvam.

Valvazorjeva grafika dvorca iz sedemnajstega stoletja / Vir: Arboretum Volčji Potok

Preverjali prijave o začetku gradnje

Aleš Senožetnik

Kranj – S prvim junijem smo v Sloveniji začeli uporabljati nov gradbeni zakon, ki določa, da morajo investitorji pred začetkom gradnje prijaviti njen začetek. Prijavo morajo oddati na upravni enoti, ki je gradbeno dovoljenje tudi izdala, ali na ministrstvu za okolje in prostor, če gre za objekt državnega pomena ali objekt z vplivi na okolje. V akciji so preverili, ali se gradnja izvaja na podlagi popolne prijave in predpisane dokumentacije za izvedbo gradnje ter ali je imenovan nadzornik. Petdeset inšpektorjev je opravilo 589 pregledov in 37 zaslišanj ter na podlagi tega začelo 431 upravnih inšpekcijskih in šest prekrškovnih postopkov. Večina, 74 odstotkov primerov, še ni odločena. Odkrili so eno nelegalno gradnjo, v štirih primerih pa so izdali odločbo o ustavitvi gradnje. Izdanih je bilo 12 odločb, ker so zavezanci bodisi neustrezno ogradili ali zaščitili gradbišče ali pa ga niso označili s tablo. V 38 primerih pa so inšpektorji izdali opozorila zaradi lažjih nepravilnosti.

Evropski denar za varnost Železnikov

1. stran

Po besedah župana Antona Luznarja so bili na občini obveščeni, da se bodo evropska sredstva sprostila, ko bo izdano okoljevarstveno soglasje, tega imajo od lanskega novembra. Občina ni investitorka, gre za državni projekt, kjer pri izvedbi sodelujeta ministrstvo za okolje in prostor (od leta 2016 direkcija za vode) in kot investitor obvozne ceste ministrstvo za infrastrukturo (direkcija za infrastrukturo), naložbo pa sofinancirata država in Evropska unija iz kohezijskega sklada. Občina bo morebiti vključena pri gradnji pločnikov ob obvozni cesti, pove Luznar, sicer pa trenutno sodeluje pri pogovorih o urejanju lastništva za obvozno cesto. Ukrepi prve faze naj bi bili končani v letu 2021, do konca leta 2023 pa tudi suhi zadrževalnik pod Sušo, ki bo nad Železniki zadržal odvečne količine vode.

Cvrči tudi z zgoščenke

V knjigi z naslovom Cvrčanje nad mestom se pesmi Agate Trojar srečajo z deli slikark Agate Pavlovec in Barbare Demšar. Pred dnevi so na večeru poezije v Jesharni predstavili še zgoščenko, na kateri pesmi bereta avtorica in igralec Igor Žužek, glasbeno podlago pa je pripravil Boštjan Soklič s skupino Tantadruj.

Igor Kavčič

Škofja Loka – Najnovejša pesniška zbirka Agate Trojar, ki je izšla jeseni, je pravzaprav triptih – skupinsko delo treh prijateljic – saj se poleg pesmi v knjigi naužijemo tudi reprodukcij likovnih del akademske slikarske Agate Pavlovec in slikarke Barbare Demšar. Od sredine osemdesetih let prejšnjega stoletja, ko je v svojih študentskih letih izdala zbirko Jagode, je Cvrčanje nad mestom peta zbirka Trojarjeve. »Po ponatisu moje zadnje zbirke leta 2015 sem že pisala ljubezenski cikel in s Pavlovčevo sva razmišljali o skupni knjigi, v kateri bova ustvarjali neodvisno ena od druge, edino vodilo bo osnovna tema – ljubezen. K skupnemu projektu je s svojimi slikami pristopila še Barbara Demšar, ki je knjigo tudi oblikovala,« pojasnjuje pesnica, soimenjakinja slikarka Pavlovčeva pa dodaja: »Ideja za skupno knjigo je čudovita, saj sodelujemo tri ženske, ki smo med seboj povezane, smo si blizu in iz nas veje neka podobna energija.« Slike za zbirko je izbrala iz dveh svojih ciklov, saj je želela, da se na neki način prilegajo prijateljičini poeziji. Da ji je Agatina poezija še bližja, kadar jo posluša, je še dodala.

Kakšne vrste cvrčanje sliši Barbara Demšar? »Slišim cvrčanje ljubezni do narave in življenja, obe mi vsak dan znova dajeta inspiracijo in ustvarjalno moč. Sama v knjigi predstavljam slike iz zadnjih nekaj let, vsaka izmed njih pa v sebi skriva določene občutke, kot na primer Agatine pesmi,« pove Demšarjeva. Soavtorice so se odločile, da v knjigi vsaka svojo umetnost predstavi v posameznih sklopih. Demšarjeva doda, da prvič sodeluje v takem knjižnem projektu in je v celoti zadovoljna z njim.

Kot rečeno je pesniška zbirka dobila nadgradnjo še v zvočnem posnetku na zgoščenki, ki je izšla v prednovoletnem času in so jo predstavili v lokalu Jesharna, ki ga vodi eden soustvarjalcev kulturnega dogajanja v mestu in član ansambla Loškega odra Bojan Trampuš. Zgoščenko so predstavili v enem izmed prednovoletnih večerov. Tako kot na posnetku sta ob branju poezije za zvočno kuliso poskrbela kitarist Boštjan Soklič in flavtist Vid Sark, pesmi pa je poleg avtorice bral tudi igralec Igor Žužek. »Agatino poezijo obožujem, ker se izjemno rada igra z besedami. Pri tem pa se ne zadovolji zgolj s spletom besed, ki ji pridejo na misel, ampak poskrbi, da so določene besede na točno določenem mestu, da poezija zazveni,« o poeziji razmišlja Igor Žužek, da kot moški težko bere poezijo, ki je pisana v ženski obliki, zato sta si tako v posnetku kot na večeru poezije branje z Agato razdelila. »Prvič sem poezijo bral za zvočni posnetek, pri čemer sem vesel, da sem lahko pesmi ponavljal, dokler se mi ni zdelo, da je to najboljši približek tistega, kar pesnica s posamezno pesmijo želi povedati.«

Na zgoščenki je poleg pesmi tudi nekaj avtorskih skladb Boštjana Sokliča: »Na zgoščenki je recitativ podložen z dvema instrumentaloma, ki sva jih pripravila z Vidom Sarkom in sledijo atmosferi poezije. Med posamezne sklope smo dodali še nekaj mojih songov,« o sodelovanju razmišlja Boštjan Soklič: »Izkušnja takega sodelovanja je zelo dragocena, saj smo se zbrali ustvarjalci z različnih področij. Lahko rečem, da smo se kljub različnosti medija posameznega ustvarjalca, odlično ujeli.« Soklič, sicer umetnostni zgodovinar in kustos Loškega muzeja, je za knjigo pripravil tudi besedili o obeh slikarkah in njunih delih.

Na literarno-glasbenem večeru v Jesharni: (z leve) Agata Trojar, Barbara Demšar, Agata Pavlovec, v ozadju pa glasbenika Vid Sark in Boštjan Soklič / Foto: Tina Dokl

Slovenci, začenjajo se novi časi ... (1918–1920)

Igor Kavčič

Škofja Loka – V petek, 11. januarja, ob 18. uri bodo v Sokolskem domu odprli razstavo z naslovom Slovenci, začenjajo se novi časi (1918–1920). Zgodovinski arhiv Ljubljana, katerega del je tudi enota v Škofji Loki, je v letu 2018 obeleževal 120 let svojega delovanja. Obletnico je z različnimi dogodki obeleževal skozi vse leto, osrednji dogodek praznovanja pa je bila omenjena razstava, ki je bila jeseni na ogled v Ljubljani, zdaj pa bo tudi v Škofji Loki. Razstava je zadnja v ciklu treh razstav, ki jih je Zgodovinski arhiv Ljubljana v preteklih letih pripravil na temo prve svetovne vojne in obdobja neposredno po njej.

Razstava se osredotoča na prva leta po koncu prve svetovne vojne, ki je prinesla razpad habsburške monarhije in rojstvo nove države južnih Slovanov, v katero so se vključili tudi Slovenci. V središču razstave je mali človek, ki je najbolj občutil posledice minule vojne in političnih sprememb, ki so odločilno krojile njegov vsakdan. Avtorice so iz bogatega spisovnega in fotografskega gradiva izbrale nekaj ključnih dokumentov, ki najbolj prepričljivo odražajo duh in problematiko časa, ki je veliko obetal, a bil za marsikoga zelo težak.

Zgodovinski arhiv Ljubljana tokrat sodeluje s Filatelističnim društvom Lovro Košir Škofja Loka, ki letos praznuje sedemdeset let uspešnega delovanja. Predstavili bodo razstavno filatelistično zbirko dr. Janeza Cerkvenika Prve slovenske poštne znamke po koncu prve svetovne vojne s posebnim poudarkom na seriji poštnih znamk Verigar slovenskega slikarja Ivana Vavpotiča. Seriji je skupen motiv sužnja, ki trga verige in simbolično nakazuje začetek novih časov.

Kranjčan v Rusiji, Rus v Kranju

Kranj – Danes, v torek, 8. januarja, ob 19. uri bo v dvorani Mestne knjižnice Kranj predavanje Ivana Smiljanića, na katerem bo predstavil osebi, katerih življenjska pot je bila tesno povezana tako s Kranjem kot tudi z Rusijo. Prvi je zdravnik Florijan Sentimer, rojen v Kranju, ki je v Rusiji deloval že pred dvesto leti, drugi pa ruski pomorščak Aleksandr Dmitrijevič Bubnov, ki so ga tokovi burnih zgodovinskih dogodkov pred stotimi leti pripeljali v Kranj.

Potovanje po grafični Mlečni cesti

Do konca februarja se v prostorih Kletnega razstavišča v kranjski Mestni hiši z grafikami iz ciklusov Mlečna cesta ter Kruha in iger predstavlja domači ustvarjalec Miha Perčič.

Samo Lesjak

Kranj – Grafik Miha Perčič deluje kot samostojni kulturni delavec, vodja likovnih delavnic ter kot aktiven član Zveze društev slovenskih likovnih umetnikov (ZDSLU) razstavlja na samostojnih in skupinskih razstavah doma in v tujini. Po svoji temeljni likovni izobrazbi je specializirani grafik. V ospredju njegovega likovnega delovanja je preizkušanje izraznih možnosti različnih grafičnih tehnik. Pri tem je pokazal občutljivost za postopke globokega in visokega tiska, torej za tradicionalne grafične tehnike, ki zahtevajo procesno naravo dela in tehnično popolnost. Za svoje ustvarjanje je bil večkrat nagrajen, med drugim je na Mednarodnem festivalu likovnih umetnosti v Kranju leta 2013 prejel priznanje ZDSLU za kakovost likovnih del, na sedmem mednarodnem festivalu likovnih umetnosti Znak, simbol, barva leta 2017 pa odkupno nagrado Gorenjskega muzeja za gorenjskega likovnega ustvarjalca.

V malone dveh desetletjih kontinuiranega dela je Miha Perčič svoj likovni svet motivno bogatil in likovno izčiščeval, tako da so lahko nekateri motivi dobili značaj simbola ali znaka, kar velja tudi za razstavljena dela iz ciklusov Mlečna cesta ter Kruha in iger. Pomembna lastnost Perčičevega likovnega nagovora je hotenje po preizkušanju različnih izraznih možnosti grafike, ki ga je usmerilo v likovno eksperimentiranje, na primer v povezovanje grafike s slikarskimi učinki, ki jih prinaša uporaba intenzivnih, živahnih akrilnih barv in platna kot nosilca grafičnega odtisa. Kot grafično matrico je uporabil valovito lepenko.

Kot je na odprtju razstave avtorja in njegova dela predstavil Damir Globočnik, ne glede na ostro redukcijo motivnih sestavin oziroma na njihovo prevajanje na raven abstrakcije za Miha Perčiča vsebinski momenti nikoli niso postranska stvar. Ciklus Mlečna cesta sestavlja niz grafičnih odtisov, iz katerih bi lahko sestavili naše osončje. Za posamezne planete je izbral dve niansi iste barve ali dvojico sorodnih barv: Mars je rdečeoranžen, Neptun moder, Venera zelena itd. Križci in krogci iz ciklusa Kruha in iger po zaslugi uporabe črne in rdeče barve pa vsaj od daleč spominjajo na dela nekaterih predstavnikov likovne avantgarde z začetka preteklega stoletja. Motiv deluje kot simbol ali znak, v katerem pa avtor vidi tudi likovno polje oziroma prizorišče pestre likovne igre in sosledij drobnih vzporednih odtisov goste barve in vmesnih praznih mest, ki jih omogoča reliefna površina lepenke. Ta preprosta, vendar povsem legitimna grafična matrica je prilagojena obliki likovnega motiva. Avtor nas na vsebino oz. motivno podstat razstavljenih del opozarja s poimenovanjem obeh ciklusov in posameznih del. Pri grafikah iz ciklusa Okolje je pot do razbiranja motivne spodbude preprostejša. Asociativni namigi so prisotni v obliki grafičnih matric, ki spominjajo na ptico, slona, sovo, jadrnico ... Skrivnostnejše so grafike iz ciklusov Imaginacija in Borg. Kvadratni grafični odtisi v rdeči in zlati barvi, ki tvorijo ciklus Borg, prikazujejo borgovsko kocko – Borgi so kibernetska bitja iz znanstvenofantastične sage Zvezdne steze.

Nosilca likovne dinamike avtorjevih del ostajata barva in struktura grafičnega odtisa, z izbiro enostavnih temeljnih motivnih oblik pa je Miha Perčič poudaril hotenje po harmoničnem skupnem vtisu.

Barvit grafični univerzum Miha Perčiča je na ogled do konca februarja. / Foto: arhiv razstave (Jelena Justin)

Razočarani iz Bischofshofna

Skakalci in tekači so v nedeljo zaključili prvi vrhunec letošnje zime: novoletno turnejo. Prvi so se domov vrnili razočaranih obrazov, drugi so lahko bolj zadovoljni.

Maja Bertoncelj

Kranj – Gorenjski smučarski tekačici Alenka Čebašek in Anamarija Lampič sta šesta in sedma Slovenka, ki sta osvojili Alpe Cermis, veliki finale 13. novoletne turneje Tour de Ski. Čeprav je imela Lampičeva boljši startni položaj, je bila na vrhu zahtevnega vzpona pred njo Čebaškova.

Alenka Čebašek je bila v skupnem seštevku novoletne tekaške turneje na 21. mestu najvišje uvrščena Slovenka.

Trpljenje v zadnji etapi

Anamarija Lampič je bila pred zadnjo etapo v skupnem seštevku na visokem desetem mestu, s starta se je zaradi bolezni ene izmed tekmic podala celo kot deveta. V predzadnji etapi je namreč na tekmi s skupinskim startom na deset kilometrov v klasični tehniki osvojila osmo mesto, kar je njen dosežek kariere v svetovnem pokalu na razdalji, daljši od sprinta. V vzponu na Alpe Cermis so ji nato povsem pošle moči in turnejo je končala na 22. mestu. Znova se je pokazalo, da ji tako dolgi vzponi ne ustrezajo. Že poleti na državnem prvenstvu na tekaških rolkah v domači občini, kjer je bil prav tako dolg vzpon, ni blestela. Kljub vsemu nad dosežkom na novoletni tekaški turneji ni bila razočarana: »Vedela sem, da bo danes zame najtežja etapa od vseh. Trpela sem od starta do cilja. Zame vzpon res ni, rada imam razgiban teren.«

Najboljša Slovenka v skupnem seštevku je bila na koncu Alenka Čebašek na 21. mestu. Ločilo ju je 17 sekund. »Danes je bila to res naporna tekma. Vzpon, ki ne dopušča, da bi vsaj malo zadihal. Niti nisem vedela, kaj me čaka. To je bil samo boj. Nisem želela kaj preveč pogledovati navzgor, koliko je še do konca. Vesela sem, da sem prišla na vrh,« je povedala Čebaškova.

Gledano v celoti je za slovensko reprezentanco uspešna turneja, na kateri se je kot močna ekipa izkazala predvsem v sprintih. Črto je potegnil glavni trener Nejc Brodar: »Moj cilj je bil, da bi bili obe tekmovalki med najboljših dvajset, kar se sicer ni zgodilo. Tudi, če sem osebno to pričakoval, dekletoma nimam kaj očitati, ker vem, da sta dali vse od sebe. Kot sta mi povedali v cilju, bosta po dnevu ali dveh, ko se glava umiri, tudi sami videli, da je tudi 21. in 22. mesto vrhunski rezultat. Moramo vedeti, da tri leta ni bilo nobene Slovenke na vrhu Alp Cermisa. Če ne drugega, smo tlakovali dobro pripravo tudi za prihodnje sezeone.« Turnejo sta dobila Norvežana, oba prvič: Ingvild Flugstad Östberg pri ženskah in Johannes Hösflot Kläbo pri moških, ki je postal tudi najmlajši zmagovalec v zgodovini.

Glavni trener skakalcev Gorazd Bertoncelj: »Ne da smo nezadovoljni, razočarani smo. Pričakovali smo precej več.«

Zajc skupno dvajseti

Precej manj pa so z novoletno turnejo zadovoljni v skakalnem taboru. Vse do četrte tekme v Bischofshofnu je dobro kazalo Timiju Zajcu, ki pa se nato po težavah z zadrgo na skakalnem dresu sploh ni uvrstil v finalno serijo. Kljub vsemu je turnejo kot najboljši Slovenec končal na dvajsetem mestu. Na četrti tekmi novoletne turneje je točke osvojil le Anže Semenič z 21. mestom. »Ne da smo nezadovoljni, razočarani smo. Pričakovali smo precej več. Pred turnejo smo ocenjevali, da smo tehnično dobro pripravljeni, a ni bilo tako,« je kratko oceno turneje podal glavni trener Gorazd Bertoncelj. Turnejo je z vsemi štirimi zmagami osvojil Japonec Rjoju Kobajaši.

Tako skakalci kot tekači s tekmami svetovnega pokala nadaljujejo že ta teden.

Košir se je odločil: bo na startu

Slovenski deskarji na snegu po zelo uspešnem začetku sezone tekme svetovnega pokala nadaljujejo danes na Solnograškem v Avstriji. Za nastop se je odločil tudi Žan Košir.

Maja Bertoncelj

Kranj – Najboljše alpske deskarje na svetu danes v Bad Gasteinu čaka prvi paralelni slalom v sezoni. Na startu bo tudi peterica Slovencev, in sicer Tim Mastnak, Rok Marguč, Žan Košir in Gloria Kotnik, ki so nastopili že na uvodnih veleslalomih sezone, ter Črt Ikovic. Jutri bo še ekipna tekma z dvojico Kotnik-Mastnak.

Za našo reprezentanco v deskanju je odličen začetek sezone. Upajo, da bo takšno tudi nadaljevanje. Edini Gorenjec v ekipi Tržičan Žan Košir se je za nastop na tekmi v Avstriji odločil v zadnjem hipu. Na prizorišču na Solnograškem je doslej v posamični konkurenci slavil že dvakrat. »Bad Gastein imam seveda v dobrem spominu. Poleg dveh zmag sem dosegel še nekaj vrhunskih rezultatov na krilih glasnih navijačev iz Tržiča. Po slalomskih treningih ob koncu preteklega leta sem ocenil, da je Bad Gastein kot slalomska generalka za svetovno prvenstvo v ZDA primernejši kot Moskva. Tudi zaradi same bližine prizorišča, ki mi omogoča, da zadnje snežne treninge in ostali protokol (terapije, kondicijski trening) opravim doma,« je Žan Košir pojasnil odločitev, da danes vendarle nastopi. Želi si predvsem vrhunske izvedbe. »Na kratki progi bo treba najti pravo linijo in ujeti ritem. Če mi uspe, bomo lahko zadovoljni,« je dejal. V letošnji sezoni ima že eno šesto mesto. »Glavni cilj je, da izpeljem celo sezono do konca. Če dodam temu še slalom, mislim, da sem dosegel nekaj, za kar dve leti nazaj nihče ni mislil, da bom,« še pravi Košir.

Žan Košir si na tekmah želi predvsem vrhunske izvedbe voženj, potem bodo prišli tudi rezultati. / Foto: Primož Pičulin

Slovensko deskarsko reprezentanco bomo kmalu lahko pozdravili tudi doma. Tekma svetovnega pokala na Rogli bo 19. januarja.

Za košarkaricami prvi del

Maja Bertoncelj

Kranj, Domžale – V petek in soboto so bile na sporedu tri tekme državnega košarkarskega prvenstva za ženske, s katerimi se je zaključilo 14. kolo, s tem pa tudi prvi del tekmovanja. Košarkarice kranjskega Triglava so tekmo 14. kola odigrale že 20. decembra, ko so visoko z 80 : 40 premagale Konjice. Po prvem delu tekmovanja so na lestvici na drugem mestu. Imajo dvanajst zmag in dva poraza, zbrale so 26 točk. Dve točki več ima vodilna ekipa Cinkarne Celje, ki je slavila na vseh 14 tekmah in je še neporažena. Manj uspešne kot Kranjčanke so Domžalčanke. So še brez zmage in so prvi del končale na zadnjem, desetem mestu. V soboto so zabeležile visok poraz prav proti Celjankam, ki so bile boljše z 99 : 39 (18 : 5, 35 : 10, 26 : 11, 20 : 13).

Drugi del tekmovanja se bo s prvim kolom začel 12. januarja. Triglavanke bodo gostile Ježico. Domžalčanke bodo tekmo prvega kola igrale 16. januarja v Mariboru.

Košarkarice kranjskega Triglava so prvi del tekmovanja v prvi SKL za ženske končale na drugem mestu. / Foto: Tina Dokl

Poraz Jeseničanov na domačem ledu

Jesenice, Kranj – V Alpski hokejski ligi so hokejisti konec tedna odigrali tekme 26. kroga. Pri obeh predstavnikih Slovenije so tokrat gostovali hokejisti Red Bull Hockex Jurinors iz Salzburga. V soboto so odigrali tekmo v Tivoliju s hokejisti HK SŽ Olimpija, ki so bili boljši in zmagali v podaljšku s 4 : 3 (1 : 2, 0 : 1, 2 : 0, 1 : 0). V nedeljo pa se je odvila še tekma na Jesenicah. V Podmežakli so slavili hokejisti iz Salzburga, ki so Jeseničane premagali s 3 : 4 (0 : 2, 1 : 0, 2 : 2). Za Jeseničane so zadeli Miha Brus, Tadej Čimžar in Philippe Paradis. Olimpija je četrta, Jeseničani so deseti. Naslednja tekma jih čaka v soboto v Gardeni. Včeraj sta bili odigrani dve tekmi članskega državnega prvenstva. V Dvorani Zlato polje v Kranju so palice prekrižali hokejisti HK Triglav in HK SŽ Olimpija, v Celju pa hokejisti HK ECE Celje in HDD SIJ Acroni Jesenice, a do zaključka redakcije rezultatov še nismo prejeli.

Faku se je najbolj približal mladinec Cisar

Rudno polje – Biatlonci so se v soboto na Pokljuki še tretjič v času božično-novoletnega premora med tekmami svetovnega pokala merili za naslove državnih prvakov. Tokrat so tekmovali na tekmi s skupinskim startom. Na startu je bil tudi Jakov Fak. Član ŠD Pokljuka je brez zgrešenega strela prepričljivo osvojil naslov državnega prvaka. Drugouvrščenega Alexa Cisarja (TSK Triglav Kranj), ki je prav tako zadel vse strele, je prehitel za skoraj dve minuti. Tretji je bil Rok Tršan (TSK Logatec), ki je zgrešil trikrat. Pri ženskah je slavila Urška Poje (SK Loška dolina), druga je bila Polona Klemenčič, tretja pa Nina Zadravec (obe TSK Triglav Kranj). Biatlonci ta teden nadaljujejo tekme svetovnega pokala, ki jih gosti Oberhof v Nemčiji.

Ema Klinec uspešno prestala operacijo

Ljubljana – Naša najboljša smučarska skakalka v tej zimi Ema Klinec je konec decembra padla na tekmi državnega prvenstva v Planici in si pri tem poškodovala sprednjo križno vez ter dobila manjšo kostno-hrustančno udarnino notranjega dela kolena. Sezone je zanjo konec. Pred dnevi je bila operirana. Kot poročajo, je bila operacija uspešna. Če bo okrevanje uspešno, bi se skakalka žirovskega kluba lahko na skakalnico vrnila čez pol leta.

Planinski izlet: Pršivec (1761 n. m.)

Pogled na srce

Vrh, ki ponudi enega najlepših razgledov na Bohinjsko jezero. Krožna tura, ki nas bo pri sestopu popeljala tudi mimo znamenitega brezna. Gora, ki požira vodo, vodo, ki luč sveta ponovno ugleda ob izbruhu Govica.

Jelena Justin

Pršivec nad Bohinjskim jezerom je čudovit razglednik. Najlepši čas za vzpon nanj je jesen, a v lanski jeseni, ko so bili hribi v začetku novembra rahlo pobeljeni, je bil obisk tega karizmatičnega vrha še toliko lepši. Zapeljemo se v Bohinj in v Stari Fužini ostro levo proti planini Blato. Ko dosežemo cestno zapornico, vzamemo listek, ki nas ob vrnitvi olajša za deset evrov. Sledi nekaj kilometrov vzdrževane, asfaltirane ceste, ki pelje proti Vogarju. Peljemo mimo odcepa za Vogar, vse do konca ceste, kjer tudi parkiramo.

Tik pred koncem ceste na levi strani opazimo smerokaze in markirano planinsko pot, ki pelje proti Pršivcu. Markacijam sledimo proti zahodu. Pot se zmerno – le ponekod strmeje – vzpenja. Višje se pot spremeni v strmo stezo, ki nas vodi skozi smrekov gozd. Sledenje markacijam mora biti pazljivo, saj na Pršivcu ni ravno priporočljivo, da se izgubimo in zaidemo. Kraški svet je namreč skrivnosten, poln brezen in razpok. Pot je strma in z vsakim višinskim metrom le še strmejša. Dosežemo rob grebena, kjer na levi zazija globoka ozka razpoka. Zdrs tukaj bi bil usoden. Malce višje dosežemo blaten in s koreninami dreves prepleten skok, ki je po dežju in v mokrem nevaren za zdrs. Pristopimo na vršno sleme, a pravi vrh bomo zagledali še daleč pred seboj. A to je le optična prevara, saj ni tako oddaljen, kot je videti. Tudi po slemenu pot poteka po travi in po skalah, zato je previdnost nujno potrebna.

Na vrhu nas bo pričakala vpisna knjiga in čudovit razgled. Pršivec si iz oči v oči gleda z Rjavo skalo, kamor pripelje vzpenjača na Vogel. Bohinjsko-Tolminske gore se nam pred očmi razgrnejo kot ogrlica in vsaka gora je biser, ki sestavlja to naravno pregrado med Gorenjsko in Primorsko. Pršivec je preddverje, vhod v Julijske Alpe, ki nam na severu dihajo za ovratnik; Debeli vrh, Ogradi, Stogi, za njimi triglavsko kraljestvo, zahodno veriga Tičaric in Zelnaric, Veliko Špičje, Krnska skupina itd. In seveda pogled na Bohinjsko jezero, ki je na vzhodnem delu videti kot srce.

Za sestop predlagam, da se spustimo do Planine Viševnik. Vmes gremo mimo Majske jame, brezna, ki je raziskano do globine 592 metrov. Na Planini Viševnik poiščemo smerokaz, ki kaže direktno nazaj na Vogar. Čaka nas krajši vzpon, ki nas pripelje na prostrani gorski travnik, ki ga prečimo, na njegovi drugi strani pa nas čaka strm sestop nazaj do avtomobila. Hodimo pod Gornjim Viševnikom, 1723 n. m. Strm sestop, v mokrem nevaren za zdrs, nas pelje mimo Brezna pri gamsovi glavici, ki je globoko 817 metrov, voda pa je izoblikovala več kot šestkilometrski jamski poligon. V jamo so se jamarji prvič spustili leta 1969, leta 1972 pa je bila skupina raziskovalnih jamarjev v jami cel teden. Še vedno pa ostaja nepreplavan izredno nevaren sifon Babalu, ki bi razkril zadnje skrivnosti poti dežnih kapljic iznad Fužinskih planin v Bohinjsko jezero. Strm sestop nas čaka vse do parkirišča na koncu ceste, ki pelje na Vogar.

Pršivec je čudovit primerek visokogorskega Krasa, saj razdrapan teren, poraščen z macesni in podrastjem, buri domišljijo ob pogledu na številne škraplje, prelome, vrtače in brezna. Lansko jesen je bilo na poti tudi kar nekaj podrtega drevja, zato je bilo ponekod treba oprezati za markacijami. Skratka, previdno.

Nadmorska višina: 1761 m
Višinska razlika: 550 m
Trajanje: 5 ur
Zahtevnost: ★★★★★

Foto: Jelena Justin

Vidite srce spodaj? Takole jesensko-zimski je bil zadnji dan v oktobru lanskega leta.

Strm vzpon na Pršivec /Foto: Jelena Justin

Planina Viševnik in klanec, ki ga moramo še premagati / Foto: Jelena Justin

Tehnični kotiček za stare in mlade

Tehnični kotiček

Aljaž Rogelj,
Ravnatelj STŠ – Srednja tehniška šola

SREDNJA TEHNIŠKA ŠOLA
ŠOLSKI CENTER KRANJ

Razvoj tehnologije je moč občutiti v vsakdanjem življenju. Računalniki, stroji in naprave nas obdajajo na vsakem koraku. Inženirji vseskozi razvijamo tehnologijo z namenom, da bi ljudem olajšala delo in bi bili z njeno pomočjo produktivnejši in učinkovitejši pri opravljanju dela. Takšnemu načinu življenja se je treba prilagoditi in tehnologijo uporabiti v svoj prid.

Tehnični kotiček je namenjen vsem bralcem, ki jih tako ali drugače zanima tehnologija. V obravnavanih temah se bomo dotaknili najrazličnejših tehnoloških rešitev in delili uporabne ter koristne nasvete. Predstavljene bodo teme, kot so: varčevanje z električno energijo v vašem domu, računalniško delo v oblaku, pametne ključavnice za varovanje vašega doma (ko namesto ključa odklepa telefon), sončna elektrarna – kdaj in kako, QR-koda – kako jo uporabljati, »pomladitev« starega računalnika, pregled doma z IR-kamero (energetska učinkovitost), računalniško vodenje osebnih financ, 3D-tiskanje, odstranitev virusa z osebnega računalnika … Avtorji člankov bodo učitelji strokovnih predmetov in dijaki Srednje tehniške šole ŠC Kranj, ki izobražuje vse generacije s področja elektrotehnike, mehatronike in računalništva.

Ste vedeli, da uporaba telefona pred spanjem povzroča nespečnost?

Mnogi si danes ne predstavljajo življenja brez uporabe mobilnega telefona, vendar pa le redki poznajo njene škodljive učinke. Ena izmed slabih navad je uporaba mobilnega telefona pred spanjem. Mobilni telefoni (pa tudi LED-tablični računalniki, televizorji itd.) oddajajo tako imenovano modro svetlobo. Kakor kažejo raziskave, tovrstna svetloba utegne zmanjšati izločanje spalnega hormona melatonina in povzročiti motnje v našem biološkem ritmu, ki določa, kdaj bomo budni in kdaj zaspani. Modra svetloba ima podobno valovno dolžino kot dnevna svetloba, zaradi česar lahko naše telo misli, da je dan, tudi ko ni tako.

Če želite zaspati, dve uri pred odhodom v posteljo izklopite vse elektronske naprave, ki imajo LED-zaslon.

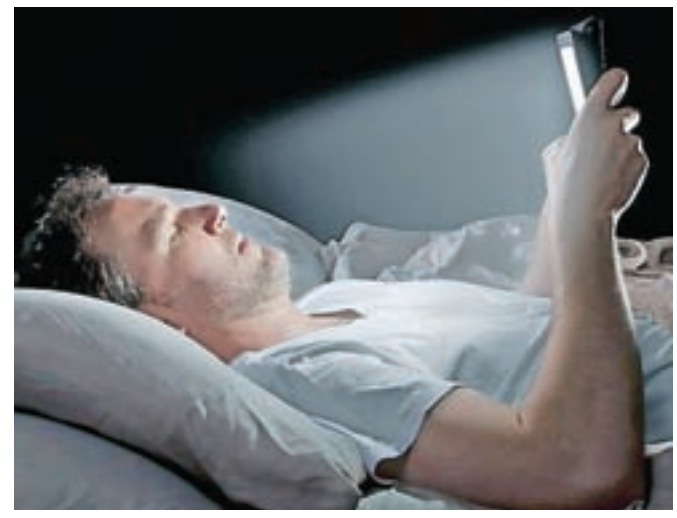

Na tek tudi v Medvode

Kljub zeleni zimi je na Gorenjskem poskrbljeno za ljubitelje rekreacije na tekaških smučeh.

Maja Bertoncelj

Medvode – Tek na smučeh je priljubljena oblika rekreacije v zimskih mesecih. Letošnja zima s snežno odejo še ni bila radodarna, tako da na smuči izpred domačega praga ne moremo, se pa na Gorenjskem kljub vsemu da teči na smučeh – na umetnem snegu. Proge imajo urejene na Pokljuki, v Ratečah in Planici, od sobote pa je odprt tudi poligon Nordijskega centra Bonovec v Medvodah.

To je najnižje ležeči center s tekaško progo na Gorenjskem. »Trenutno je urejena 750-metrska tekaška smučina, primerna za klasično in drsalno tehniko. Skladno z ugodnimi vremenski pogoji se bo proga dnevno podaljševala,« je ob odprtju povedala Ines Iskra iz Javnega zavoda Sotočje Medvode, ki je upravljavec poligona, Nordijsko športno društvo Medvode pa skrbi za tehnično obratovanje in njegovo vsebino. Progo so medtem že podaljšali in je dolga okrog 1500 metrov. Cena vstopnice ostaja enaka kot lani, kar pomeni za odrasle pet evrov za dnevno vstopnico in štiri evre za dopoldansko (veljata dve uri dnevno). Letošnja novost je brezplačna uporaba za vse, starejše od sedemdeset let. Tekaški poligon bo odprt za vse obiskovalce vsak dan od 8. do 21. ure, ob koncu tedna nočnega teka ne bo, bodo pa takrat potekali redni tečaji teka na smučeh. Ob dopoldnevih podobno kot lani pričakujejo reden obisk preških osnovnošolcev ter učencev iz drugih krajev oziroma šol. V primeru ugodnih pogojev bodo na Bonovcu potekala tudi državna in rekreativna tekmovanja v teku na smučeh in nordijski kombinaciji, če bo debelina snežne odeje ustrezna, bodo uredili tudi sankališče v neposredni bližini poligona.

Tekaški poligon Nordijskega centra Bonovec Medvode je bil konec tedna dobro obiskan. Proge so med tednom odprte do 21. ure. Omogočen je tudi nočni tek. / Foto: Peter Košenina

Stanje tekaških prog na Gorenjskem: na Pokljuki so urejeni štirje kilometri tekaških prog za klasično in drsalno tehniko, v Nordijskem centru Planica sta urejena dva kilometra in pol tekaške proge za klasično in drsalno tehniko, v Ratečah je urejen tekaški krog, dolg 1200 metrov, za obe tehniki teka, prav tako v obeh tehnikah pa je moč teči tudi v Medvodah, kjer je urejena proga v dolžini okrog 1500 metrov.

KOMENTAR
Maja Bertoncelj

Novo leto in osebni trener

Začelo se je novo leto. Zgolj zato, ker se je obrnilo koledarsko leto, na splošno kaj drugače ne bo. Družbena omrežja so bila zadnje dni starega in prve dni novega leta polna najlepših želja. Ko bi jih drug drugemu želeli vsak dan in zares, ne le v zapisu, ne bi bilo toliko slabih novic. Svet bi bil zagotovo prijaznejši. Ljudje smo tisti, ki lahko poskrbimo za to. In zadnji čas bi že bil, da se začne vrteti drugače, ne le v odnosu do sočloveka, tudi do narave, živali, do vsega, kar nas obdaja. Začnimo pri sebi. Delati na sebi pa ni lahka naloga, že če želimo spremeniti zunanjost, ne, kaj šele pri spremembi notranjosti. Dokaz za to so tudi številni, ki novo leto vzamejo za prelomnico na področju rekreacije. Sedaj bomo pa tekli, kolesarili, telovadili ... Takšnih želja je veliko, zato ne čudi, da se je na družbenih omrežjih že prvi dan novega leta začel tudi s številnimi objavami osebnih trenerjev. Novo leto je nova priložnosti tudi zanje. Osebni trener je poklic, ki je v porastu. Vse več je zanimanja, vse več je tudi ponudbe. Številni znani Zemljani imajo osebne trenerje že vrsto let, v zadnjem času po njih posegajo tudi drugi. Imeti osebnega trenerja ni ravno poceni. Najceneje je, če se za vadbo uspemo motivirati sami in če je to vadba v naravi. Tudi pozimi so za to dobre možnosti. Lahko izberemo tek, hojo ali tek v hribe, tek na smučeh, drsanje ... Ljudje smo si različni. Nekateri potrebujejo nekoga, ki jih stalno spodbuja, strokovno spremlja, piše program ... Za takšne je osebni trener dobra izbira. Najpomembnejša pa je kljub vsemu notranja motivacija. Če je nimamo, na dolgi rok tudi osebni trener ne more pomagati. Na dolgi rok potem nobena sprememba ni uspešna. Najprej je tako treba delati na notranjosti, da se potem pozna tudi na zunaj. Pred kratkim sem pisala o nekdanjem sovaščanu, ki je s spremembo življenjskega sloga izgubil šestdeset kilogramov. Dejal je, da se je sam v sebi odločil, da bo tako. Šele ko je bil odločen, da mu bo zagotovo uspelo, se je podal na to pot. Zmagal je. A ne počiva na lovorikah, dela naprej, da bo želeno težo tudi obdržal. Zadovoljen je. Vsak drugi dan teče.

Znano je, da smo po rekreaciji bolj zadovoljni. In če smo zadovoljni in nasmejani mi, je lepši tudi svet okrog nas. Gibajmo se, vsak po svojih zmožnostih. Sami ali pa ob podpori in nasvetih osebnega trenerja, kakor komu bolj ustreza. In ne pozabimo na novoletne želje in obljube. Naj se nas držijo vsak dan, ob naslednjem novem letu pa jih le obnovimo. Postavimo pa si jih lahko katerikoli dan v letu, ni treba, da čakamo ravno na dan, ko se obrne koledarsko leto.

V svet smučanja prostega sloga

Smučarska zveza Slovenije je letošnjo smučarsko sezono prvič organizirala akcijo Smučajmo Freestyle, katere glavni namen je promocija in popularizacija smučanja prostega sloga med mladimi.

Maša Likosar

Krvavec – Akcija Smučajmo Freestyle poteka celotno sezono na številnih slovenskih in tudi tujih smučiščih devet sobot. Prvi tovrstni dogodek so pripravili 22. decembra na smučišču Krvavec, drugi je potekal minulo soboto na istem smučišču, naslednjega načrtujejo 12. januarja na avstrijskem smučišču Flachauwinkl. Akcija je namenjena predvsem otrokom z osnovnim smučarskim znanjem in tudi tistim dobro nasmučanim mlajšim navdušencem ter njihovim športno naravnanim staršem in spremljevalcem.

Nadobudna mlada smučarja prostega sloga sta se brez strahu podala na grbine v snežnem parku. / Foto: Tina Dokl

Marko Klančar, vodja otroškega programa za prosti slog na Smučarski zvezi Slovenije, pojasni, da je udeležba v akciji brezplačna, vsak udeleženec mora sam poskrbeti le za prevoz do smučišča in nazaj ter nakup smučarske vozovnice: »Z našimi licenciranimi trenerji, predvsem pa v družbi najboljših reprezentantov in tudi naših najmlajših tekmovalcev, boste lahko naredili prve korake v svetu smučanja prostega sloga. Na atraktiven, zabaven in v prvi vrsti varen način se boste spoznavali s snežnim parkom, progo za smučarski kros, grbinami, ob novozapadlem snegu pa se boste vsekakor zapodili tudi v puhast pršič.«

V soboto na smučišču Krvavec vremenske razmere niso bile najbolj ugodne, zato sta se od desetih prijavljenih otrok akcije udeležila le dva nadobudna smučarja prostega sloga. Pridružili so se jima trije tekmovalci, ki sodijo v sam vrh smučanja prostega sloga: Žiga Kovačič, Jošt Klančar in Matic Lovko, nad njimi pa je kot trener bdel sogovornik Marko Klančar. V snežnem parku so izvajali atraktivne in adrenalina polne trike ter akrobacije, drseli po drsnih objektih, smučali naprej in nazaj. »Opažamo, da se veliko otrok poda v snežne parke, kar pomeni, da jim je zanimivo. Tudi starši na to disciplino gledajo drugače, ne zdi se jim več tako nevarna in zato je sprejemljiva za njihove otroke. Z akcijo jih želimo še dodatno ozavestiti, da je smučanje prostega sloga enako varno kot klasično smučanje, saj s treningi in vajo mladi pridobijo veščine, potrebne za naše smučanje,« pove Klančar in nadaljuje: »Podprtost tega športa je žal manjša, kot bi si jo želeli. Tudi slovenski snežni parki, imamo jih na Voglu, Rogli, Krvavcu, Kopah in Cerknem, so premalo urejeni, prostorsko omejeni in namenjeni le začetnikom, zato izkušeni smučarji prostega sloga ne morejo izvajati zahtevnejših trikov. Vseeno je naš cilj pridobiti nove člane, ki bi se pridružili enemu izmed klubov prostega sloga v Celju, Ljubljani, Kamniku in Kranju; in v nadaljevanju tudi tekmovalce, ki bi se resno lotili treningov in se udeleževali tekmovanj.«

Ekipa, ki se je v soboto na smučišču Krvavec udeležila akcije Smučajmo Freestyle. / Foto: Tina Dokl

Klančar še pojasni, da so za osnove smučanja prostega sloga najprimernejše t. i. twintip smuči, ki so na obeh koncih zakrivljene v špico in omogočajo smučanje naprej in nazaj, prve korake pa lahko brez težav naredite tudi z alpskimi smučmi. »Smučanje prostega sloga zahteva manj smučarske opreme, kot jo zahteva klasični alpski slog, zato sodi med cenejše smučarske športe,« je zaključil.

Voznika starejšega megana še iščejo

Okoliščine petkove nesreče pri Retečah še vedno niso razjasnjene.

Simon Šubic

Reteče – Gorenjski policisti zaradi razjasnitve okoliščin petkove prometne nesreče na cesti Reteče–Jeprca še vedno iščejo voznika osebnega avtomobila Renault Megan starejše izdelave. Nesreča se je zgodila v petek ob 6. uri zjutraj, ko so trčila tri vozila. Najprej sta silovito čelno trčila voznica osebnega avtomobila, ki je vozila proti Ljubljani, in voznik kombiniranega vozila, ki je pripeljal nasproti. V nesreči je bilo udeleženo še tretje vozilo, ki je peljalo za kombijem in zaradi predhodne nesreče trčilo v njegov zadnji del, so sporočili s Policijske uprave Kranj.

Voznica prvega vozila se je v trčenju hudo poškodovala, poškodoval pa se je tudi voznik kombija, medtem ko je voznica tretjega vozila nesrečo prestala brez večjih prask, so pojasnili gorenjski policisti, ki okoliščine nesreče še vedno ugotavljajo in v tej smeri izvajajo aktivnosti. Tako še vedno poizvedujejo za voznikom starejšega avtomobila Renault Megan, čigar morebitna vloga pri nastanku prometne nesreče še ni znana. So pa policisti v prvih pozivih takoj po nesreči navedli, da naj bi neznani voznik tik pred nesrečo iz smeri Jeprce proti Škofji Loki prehiteval druga vozila, po nesreči pa je odpeljal v smeri Škofje Loke.

Po nesreči so policisti s pozivom iskali tudi voznika tovornega vozila – cisterne, ki je tedaj vozil iz smeri Jeprca proti Škofji Loki in ga je na ravnini pred naseljem Reteče neznani voznik tudi prehitel. Na Policijski upravi Kranj so pojasnili, da se jim je voznik cisterne še isti dan sam javil, v razgovoru z njim pa so ugotovili, da se je nesreča zgodila še pred njegovim prihodom na kraj.

V petek zjutraj sta pri Retečah silovito čelno trčila voznika avtomobila in kombiniranega vozila. / Foto: PU Kranj

Priprli vlomilca

Bled – Blejski kriminalisti so pred dnevi preiskali tri kazniva dejanja in prijeli osumljenca, hrvaškega državljana. Zaradi dveh vlomov in poskusa drzne tatvine v prazničnih dneh so ga s kazensko ovadbo privedli k preiskovalnemu sodniku, ki mu je odredil pripor. Priprti Hrvat je v dveh primerih kazniva dejanja izvedel sam, v enem pa v sostorilstvu z Ljubljančanom, tarča kaznivih dejanj pa so bili turistični objekti in denar, so razložili na Policijski upravi Kranj. Osumljenca so policisti prijeli v hitri intervenciji, k izsleditvi pa so pripomogli tudi posnetki video nadzora na objektih lastnikov, so še dodali.

Na prehodu zbila peško

Komenda – Včeraj zjutraj okoli 5.30 se je v Mostah pri Komendi zgodila prometna nesreča med peško in voznico osebnega vozila. Po prvih ugotovitvah policistov z ogleda kraja nesreče je voznica stala pred prehodom za pešce pri rdeči luči na semaforju. Ko se je prižgala zelena luč, je speljala in zavijala desno, pri tem pa je zeleno luč imela tudi peška, ki je stopila na prehod za pešce z desne strani. Pri tem je voznica trčila v peško, ki se je lažje poškodovala.

Na terasi našel zvočnik

Kamnik – V nedeljo je neznani storilec skozi vrata vlomil v gostinski lokal v Kamniku. Pregledal je notranjost lokala, od koder pa ni ničesar odtujil, zato pa je s terase lokala odnesel zvočnik.

Zanikala vpletenost v smrt jeseniškega brezdomca

Na kranjskem okrožnem sodišču se je s predobravnavnim narokom zoper Jeseničanko Glorio Kleindienst začel kazenski proces zaradi nasilne smrti jeseniškega brezdomca Matevža Potočnika Muzge. Za njegovo smrt naj bi bila sokriva še Gloriin mož Franc Kleindienst in njun znanec Alen Jović.

Simon Šubic

Kranj – Jeseničanka Gloria Kleindienst, ena od treh obtoženih za nasilno smrt 36-letnega brezdomca Matevža Potočnika Muzge septembra lani na Jesenicah, v petek na predobravnavnem naroku na kranjskem okrožnem sodišču ni priznala krivde za očitano kaznivo dejanje povzročitve posebno hudih telesnih poškodb, ki so imele za posledico smrt Muzge. Dejanje naj bi storila v sostorilstvu z možem Francem Kleindienstom in znancem Alenom Jovićem, za katera bodo predobravnavni narok opravili 14. januarja.

Obramba Glorie Kleindienst zatrjuje, da se je obdolžena na prizorišču nasilne smrti jeseniškega brezdomca Matevža Potočnika Muzge znašla po naključju. / Foto: Tina Dokl

Mrtvega brezdomca našli naslednje jutro

Jeseničane, stare od 34 do 48 let, so obtožili, da naj bi 8. septembra lani v jeseniškem zavetišču za brezdomce brutalno pretepli Matevža Potočnika Muzgo, ki je pri tem prejel tako hude poškodbe, da je zaradi njih umrl. Kranjsko tožilstvo je po naših informacijah sprva razmišljalo, da bi zakonca Kleindienst in Jovića obtožilo storitve uboja v sostorilstvu, a se je na koncu odločilo za blažjo obliko kaznivega dejanja povzročitve posebno hude telesne poškodbe s posledico smrti, za kar je zagrožena kazen od treh do petnajst let zapora. Okrajna državna tožilka Lea Martinjak je sicer na petkovem obravnavnem naroku Glorii Kleindienst za takojšnje priznanje krivde ponudila sedemletno zaporno kazen, česar pa obtožena ni sprejela.

Muzgo so mrtvega našli v bivalniku jeseniškega zavetišča za brezdomce naslednje jutro po obravnavanem dogodku. Gorenjski kriminalisti so trojico osumljenih, ki naj bi bili dobri znanci pokojnega, prijeli še isti dan. Kriminalistična preiskava je pokazala, da naj bi 8. septembra lani zvečer v prostorih bivalnega zabojnika med četverico prišlo do hudega spora, ki je kmalu prerasel v pretep, v katerem je bil pokojni zelo hudo poškodovan, usodne pa naj bi bile poškodbe glave, zadane z brcami in udarci. Zavarovane sledi na kraju so tudi pokazale, da naj bi bili v pretepu aktivni vsi trije osumljenci, je lansko jesen razložil šef gorenjskih kriminalistov Primož Donoša. Ob tem je dodal, da so bili tako osumljenci kot žrtev v preteklosti že v policijskih postopkih, tudi zaradi dejanj z elementi nasilja, nikoli pa ne tako hudih. Motiv za napad so bila po ugotovitvah kriminalistov pretekla dejanja med udeleženimi in posledično maščevanje.

Obtoženo k pokojnemu pripeljala policista

Obramba Glorie Kleindienst, vodi jo odvetnica Barbara Nastran, je sicer ugovarjala vloženi obtožbi, v kateri po njenem mnenju vloge obtoženih pri očitanem kaznivem dejanju niso konkretizirane, pri obtoženi Kleindienstovi pa naj tudi ne bi bil podan subjektivni element. »Obramba poudarja, da oškodovanka nikoli ni imela ne motiva ne naklepa storiti očitano kaznivo dejanje. Zgolj njena prisotnost na kraju dogodka ne more predstavljati danih očitkov,« je poudarila Nastranova. »Glede na okoliščine takratnega dogajanja, ki izhajajo tudi iz zagovorov vseh treh obdolžencev, še zlasti o namenu in načinu njihovega prihoda k oškodovancu oz. v njegovo bivališče, je očitno, da v nobenem primeru ni šlo za njihovo skupno ravnanje, ki bi ga bilo mogoče opredeliti kot enotno ravnanje sostorilcev. Pri oškodovancu se je po vnaprejšnjem dogovoru zadrževal le obtoženi Lović, obdolžena Gloria Kleindienst pa je k oškodovancu prišla izključno zaradi dogovora z Lovičem, in to zaradi težav z možem Francem Kleindienstom,« je nadaljevala odvetnica in ob tem opozorila, da so Kleindienstovo v zavetišče za brezdomce pravzaprav pripeljali jeseniški policisti, pri katerih se je obtožena pred tem oglasila zaradi težav s svojim možem. Iz tega razloga je Nastranova tudi predlagala sodišču, da na glavni obravnavi zasliši policista, da pojasnita, zakaj sta obtoženo pripeljala do Muzgovega bivališča.

O odpravi pripora izvenobravnavni senat

Tožilka Martinjakova je zaslišanju jeseniških policistov ugovarjala, ker da se obtoženi ne očita, da je imela naklep storiti očitano kaznivo dejanje že pred prihodom na kraj dogodka. Nasprotovala je tudi predlogu zagovornice po odpravi pripora za Glorio Kleindienst, ker je pri obtoženi še vedno podana ponovitvena nevarnost, kakor sta ugotovila tudi Okrožno sodišče v Kranju in Višje sodišče v Ljubljani. O odpravi pripora bo, je napovedala sodnica Andrijana Ahačič, odločal izvenobravnavni senat kranjskega sodišča.

Tema privablja vlomilce

Simon Šubic

Kranj – Gorenjske policiste so v zadnjih dneh precej obremenjevali vlomilci, saj so od četrtka do včeraj prejeli deset prijav vlomov. Včeraj ob 2. uri ponoči so tako kranjskogorski policisti obravnavali poskus vloma v športno trgovino v Kranjski Gori, v Kranju pa je včeraj ponoči nekdo s parkirnega prostora odtujil osebni avtomobil Volkswagen Golf svetlo sive barve, letnik 2008, z registracijsko oznako KK U2-922.

V nedeljo ponoči so nepridipravi vlomili v stanovanjsko hišo na Bledu, v soboto popoldne pa v stanovanjsko hišo v Bodeščah, kjer lastniki pogrešajo nakit. Vlomili so tudi v hišo v Gorjah, kjer so nepridipravi s seboj poleg nakita odnesli tudi denar. V petek zvečer je nekdo na Zgornjem Otoku vlomil v stanovanjsko hišo, iz katere je odnesel zlatnino in srebrnino, ponoči pa je neznanec v Kranju iz avtomobila odnesel orodje. V četrtek so kriminalisti obravnavali tri vlome. Nepridipravi so pozno popoldne vlomili v hišo na Mlaki pri Kranju, iz katere so odnesli denar, zlatnino in hišna aparata. Zvečer je neznanec poskušal vlomiti tudi v hišo v Šenčurju, a so ga napodili lastniki. V večernih urah je nekdo vlomil še v hišo v Vopovljah in ukradel zlatnino.

Vlomilci imajo radi temo, ki pozimi še posebej hitro nastopi, zato ob odsotnosti poskrbite za ustvarjanje vtisa, da ste doma, ali pa zaprosite soseda, naj popazi na vašo hišo, svetujejo policisti.

PONOSNI NA SVOJO TJAŠO

V Bohinjski Češnjici so v nedeljo zvečer pripravili sprejem za zmagovalko šova Slovenija ima talent Tjašo Dobravec. Pri njej je sprejem ponovno obudil čustva, ki jih je čutila ob velikem uspehu.

Andraž Sodja

Polna dvorana kulturnega doma v Češnjici je v nedeljo zvečer v tišini čakala Tjašo Dobravec, veliko zmagovalko šova Slovenija ima talent, ki se je po praznični odsotnosti vrnila v domačo vas.

Darinka Pekovec

Domačini so ji pod vodstvom Jureta Sodje pripravili zabavo, ki se je začela s pravo uprizoritvijo finalnega večera oddaje, torto in nagradami ter seveda objemi in stiski rok sokrajanov in sokrajank, ki so jo spremljali, bodrili in zanjo glasovali – od najmlajših pa do bohinjskega župana Jožeta Sodje, ki je Tjaši podelil tudi skromno nagrado.

Tjašo so prišli pozdravit tudi najmlajši zvesti navijači, ki so ji tudi pomagali razrezati posebno zmagovalno torto. / Foto: Andraž Sodja

Bohinjci so družno ugotovili, da je njihova junakinja potrdila pregovor Vsak po svoje, Bohinj'c pa s svedrom, ko je v velikem finalu nastopila na svedrasti spirali.

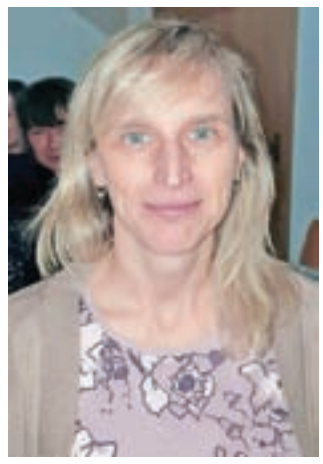

Marjeta Preželj

Kot je dejala vidno navdušena Tjaša, ne more verjeti, da jim je uspelo skriti vse priprave za sprejem: »Sem mislila, da bom v letu 2019 manj jokala ... No, pa je Bohinj poskrbel, da sem začela z jokom – skoraj tako se počutim kot tedaj na odru. Hvaležna sem vsem in vsakomur posebej, niti najmanj nisem pričakovala tega.«

Matic Cesar, fant, ki smo ga ravno tako spremljali v šovu Slovenija ima talent in navijali zanj, je dodal: »Ponosen sem, da sva Bohinjca povsem osvojila ''Talente''; poleg Tjaše še jaz za najbolj zabavno točko. Bohinj ima še veliko talentov in upam, da se zaradi naju še kdo opogumi in nastopi.«

Večina se je s Cesarjem strinjala, da so zelo ponosni na Tjašo. Tudi Darinka Pekovec in Marjeta Preželj. Pekovčeva pravi: »Zelo smo ponosni na Tjašo, saj smo tudi navijali zanjo. Zelo napeto je bilo, vseskozi smo glasovali za našo talentko in zelo smo veseli, da jo lahko takole pozdravimo.« Preželjeva pa doda: »To je za nas v majhnem kraju nekaj še bolj posebnega. Da ni samo politika in tračі; Tjaša je povezala kraj, skupaj smo navijali, glasovali, držali pesti za njeno zmago.«

Tjašini prijatelji pod vodstvom Jureta Sodje so uprizorili pravi finale bohinjskih »Talentov«.

NI ŠE KONEC

Tretja sezona priljubljene serije Reka ljubezni se je zaključila dramatično, četrta pa bo v znamenju razkritja velike ljubezni.

Alenka Brun

Konec tretje sezone priljubljene serije smo spremljali z veliko mero napetosti. Potem ko se je razrešila ena družinska drama in so skrivnosti priplavale na površje, se je že pokazalo, da bo tudi četrta sezona polna vznemirljivih napetosti in nepričakovanih preobratov. Kako se bosta pa glavna protagonista serije – Irena, ki jo igra Lara Komar, in Rok, v katerega vlogi se dobro znajde Tadej Pišek – spopadla z ljubezenskimi zapleti v prihajajoči sezoni, pa bomo videli spomladi.

Spomnimo: tretja sezona se je začela z napovedjo mnogih sprememb, ki so zasukale dogajanje v idilični dolenjski pokrajini. Tok reke Krke s tretjo sezono ni bil več enak, a priljubljeni liki so poskrbeli, da so se stvari znova postavile na svoje mesto. A le za kratek čas. Na Krko so se vrnile osebe, ki jih nismo pričakovali; nekatere situacije so poskrbele, da so se ob koncu stvari postavile na glavo. Tudi Sonja je sprejela odločitev, ki je presenetila Bojana. Da ljubezen nikoli ne počiva, je bilo tako jasno tudi v Reki ljubezni. Potem ko sta se omehčala tako Marija kot Ferdo, sta sklenila, da bosta skupaj odpotovala.

Sklepno dejanje tretje sezone je tudi gasilsko tekmovanje, kjer je postalo jasno, da nov list končno obrača Janez. Valentina, šokirana nad likvidacijo, ki sta jo organizirala njen oče Uroš in Andrej, je skušala poiskati tolažbo pri Roku. Ujela ga je v sklepnem dejanju gasilskega tekmovanja, kamor pa je prišla tudi Irena. Šokanten konec pa je že napovedal dinamičen zaplet četrte sezone, ki bo – kot pravijo na Pop TV – gledalkam in gledalcem znova jemal sapo. Še dobro, da je glavnima negativcema Janu in Eriku uspel pobeg.

V četrti sezoni bo še več preobratov, novih presenečenj, novih likov, ki bodo vnesli nove energije, hkrati pa bomo končno izvedeli odgovor na skrivnost, ki nas spremlja vse od prve sezone. Reka ljubezni bo tako spomladi znova tekla naprej.

Kako se bodo stvari zapletle ali razpletle, bomo videli v četrti sezoni. / Foto: arhiv Pop TV (Ksaver Šinkar)

Resničnostni šov The Biggest Loser Slovenija se vrača s tretjo sezono

Medtem ko so v resničnostnem šovu Bar okronali svojega velikega zmagovalca, pa na Planet TV že potekajo prijave za novo sezono šova The Biggest Loser Slovenija, kjer v ospredju ni zabavljaštvo, ampak resnične spremembe življenjskega sloga in navad. Vsi, ki so pripravljeni napovedati boj odvečnim kilogramom, lahko oddajo prijavnico na spletni strani omenjene televizije in poskrbijo, da bo novo leto resnično prineslo tudi nov začetek. Pot do zadanega cilja sicer ni lahka, a kot dokazujejo tekmovalci prve in druge sezone šova, je vse mogoče in trud je na koncu poplačan.

MULARIJA

PESMI MLADIH

Življenje

Življenje je kot knjiga,
ki se pogosto zapira,
včasih te potre
ali zelo zatre.

Težki trenutki se zgodijo
in te žalostnega naredijo,
trenutki, mrzli kot led,
vroči kot sneg.

Ko te vsi zapustijo
ter solze prihitijo,
te šola reši,
ampak ne ravno odreši.

Domače naloge in projektne stvari,
to res skrbi ti naloži.
Ampak ko šola te zapusti,
te služba pravega človeka naredi.

Alena Lenarčič, 9. a, OŠ Orehek Kranj

»Težki trenutki se zgodijo in te žalostnega naredijo, trenutki, mrzli kot led, vroči kot sneg.« Praznikov je konec in z novimi močmi gremo veselo naprej. Želim vam samo tople trenutke. **Meta**

Pesmi pošljite na elektronski naslov **pesmi.mladih@gmail.com** ali pisno na naslov: Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj.

OKRASILI SVOJO SMREKO

Pri nagradnem ustvarjanju v okviru natečaja Deluj eko – ohrani čebelo in smreko so sodelovali tudi učenci iz podaljšanega bivanja prvega razreda Osnovne šole Poljane in si prislužili posebno nagrado.

Mateja Rant

Učenci OŠ Poljane so svojo smreko pobarvali v pisane barve letnih časov. / Foto: arhiv šole

Natečaj z naslovom Deluj eko – ohrani čebelo in smreko, v okviru katerega otroke vseh slovenskih vrtcev, prvih triad osnovnih šol in vzgojno-varstvenih zavodov povabijo k okraševanju eko smreke iz lepenke, so pripravili peto leto. Na natečaj sta se letos prijavili 802 skupini, fotografijo okrašene eko smreke iz lepenke pa je na koncu oddalo šeststo skupin. »V Sloveniji je kar šestdeset odstotkov površine prekrite z gozdovi, gozdna paša pa velja za glavni vir hrane čebel. Eden izmed virov hrane je prav smreka, zato si moramo prizadevati, da jo ohranimo v njenem naravnem okolju,« poudarjajo organizatorji natečaja, ki zato k odgovornemu delovanju spodbujajo tudi otroke in tako poudarjajo pomen trajnostnega ravnanja.

Med vsemi fotografijami, objavljenimi na spletni strani eko-smreka.si, je komisija izbrala 84 najbolj izvirno okrašenih in njihove avtorje nagradila z medenim paketom. Dodatno so izbrali še tri glavne nagrajence za najlepše okrašeno eko smreko, med katerimi so bili tudi učenci OŠ Poljane. Po besedah učiteljice Damjane Bonča vedno sodelujejo pri ustvarjanju v okviru omenjenega natečaja, saj na ta način otroke spodbujajo k razmišljanju o čistem in zdravem okolju ter pomembnosti čebel za ohranitev naravnega ekosistema. »Smreka iz lepenke, ki sta nam jo podarila organizatorja natečaja, nam je tudi letos dala priložnost, da smo jo, prazno in rjavo, pobarvali v pisane barve letnih časov in jo okrasili z okraski iz različnih vrst papirja. Pri tem seveda nismo mogli izpustiti niti majhnih rumeno-črnih čebelic.« Pri okraševanju so po besedah Damjane Bonča z učenci spoznali različne vrste papirja, obenem pa so se naučili recikliranja in ločevanja odpadkov. »Naš trud je bil nagrajen z medenim paketom in vabilom na čebelji dan, največ pa nam je pomenilo, da je naša eko smreka v prazničnem času lahko krasila upravno stavbo organizatorja v Lukovici.«

Decembrski skok v London (1)

NAJVEČJI OGNJEMET V EVROPI

Maša Likosar

Velika Britanija je dežela kraljeve družine in tradicije, močnega umetniškega naboja in izvirnosti, prijaznih in vljudnih ljudi, posebnega humorja, mode, pubov in obrednega pitja čaja. Njena prestolnica London, ki velja za živahno in kulturno pisano mesto, je bila na silvestrski dan pravi živi oder na prostem, odet v mnogotero barv lučk, novoletnih okraskov, bogato okrašenih smrečic in konfetov. Ljudje so bili praznično oblečeni že v zgodnjih urah. Občudovanja vredne oprave so glede na temperature (enajst stopinj Celzija je kazal termometer), vlažno ozračje in hladen veter, za nas, premražene Slovence, mnogo preveč razgaljale: kratka krila, odprti sandali, globoki dekolteji, mrežaste hlačne nogavice. Domačini so v dopoldanskem času še tekali po opravkih, največja nakupovalna ulica na svetu Oxford Street, dolga tri kilometre, se je šibila od tistih, ki daril še niso uspeli kupiti.

Zadnji dan v letu 2018 smo si slovenski turisti privoščili tudi angleško tradicionalno jed, imenovano »fish and chips« (ocvrta riba in krompir). Glede na polurno čakanje smo pričakovali pravo gurmansko izkušnjo, a je bila vse prej kot to. Zelo pusta in mastna jed, nas je pustila odprtih ust, ko smo prejeli račun. Cene so v Londonu dvakrat do trikrat višje kot pri nas. Še preden smo se prepustili pripravam na najdaljšo noč v letu in rajanju, smo obiskali znameniti muzej voščenih lutk Madame Tussauds. Po pričakovanjih sta največ pozornosti požela v božične puloverje oblečena britanski princ Harry in njegova izbranka vojvodinja Susseška Meghan Markle, ki v tem letu pričakujeta naraščaj. Po ogledu smo se odpravili v hotel, kjer nas žal ni pričakala tradicionalna silvestrska večerja, temveč le hitri prigrizki – in še hitrejša je bila vrnitev v center, kjer so se na obrežju reke Temze v središču Londona že v poznih popoldanskih urah pričeli zbirati tisti, ki so ob polnoči želeli spremljati največji ognjemet v Evropi. Bilo nas je več kot sto tisoč, ki smo skupaj odštevali sekunde, in ko je ura odbila polnoč, uzrli veličasten ognjemet ob kolesu Londonsko oko, ki je naznanil prihod leta 2019. Londonski župan Sadiq Khan je ognjemet posvetil državljanom EU, ki živijo v britanski prestolnici. Prihod novega leta je naznanil tudi Big Ben, ki je ob vstopu v novo leto praznoval 160. rojstni dan in zadonel v svojem znamenitem tonu. Zvon sicer zaradi obsežne obnove stolpa že več kot leto ne zvoni, razen ob posebnih priložnostih – in tokratna je zagotovo bila.

Božična smrečica, ob njej tabla želja za novo leto 2019

Reka Temza in ob njej na desni parlament z znamenitim Big Benom, ki ga trenutno obnavljajo, a je z zvonjenjem vseeno naznanil prihod novega leta

Slovenci, ki smo v novo leto 2019 stopili v Londonu, se lahko pohvalimo, da je imelo leto 2018 zaradi časovne razlike za nas eno uro več, kot za tiste, ki so ostali doma, v Sloveniji. Prepričani smo, da smo to dodatno uro več kot odlično izkoristili, v prvih minutah novega leta pa nismo pozabili na slovenske korenine in smo Londonu zapeli Silvestrski poljub.

(Nadaljevanje prihodnjič)

GLASOV ODER

FILMI, ŠPORT IN NARAVA

V Bovcu se je uspešno zaključil dvanajsti mednarodni filmski festival BOFF, ki predstavlja filme o športih in avanturah v naravi.

Samo Lesjak

Veliko dvorano Kulturnega doma Bovec so zadnji konec tedna v letu polnili gledalci sedemindvajsetih filmov o športih v naravi – ter o ekologiji oz. naravi sami – na sporedu dvanajstega festivala BOFF (Bovec Outdoor Film Festival). Kot vedno so jo tudi tokrat ponovno napolnili do zadnjega kotička: skupaj s predavanji v Stergulčevi hiši je festival obiskalo okoli osemsto ljubiteljev filma.

Gre za festival filma, športa, ekologije in narave, ki poleg projekcij filmov vključuje še predavanja, seminarje, razstave, tekmovanja in delavnice. Nagradi občinstva za domači in tuji film sta letos osvojila filma The Undamaged in The Frenchy. Film The Undamaged avtorjev Rožleta Bregarja, Matica Oblaka in Miha Avgušti na spremlja naravovarstveno odpravo po rekah od Slovenije do Albanije. Kajakaši v sodelovanju z naravovarstveniki in lokalnimi prebivalci ozaveščajo in se borijo proti načrtovani izgradnji več kot tri tisoč jezov

Spektakularno skozi ekosistem arktičnega kroga: film North of Nightfall / Foto: arhiv festivala

na zadnjih prosto tekočih rekah Evrope, ki bi bili usodni za širši okoliški ekosistem. Štirinajstminutni film The Frenchy ameriške avtorice Michelle Smith opisuje aktivno življenje 82-letnega Francoza Jacquesa Houota, ki v Koloradu kolesari, smuča ... Po vrsti bližnjih srečanj z onostranstvom je poln preprostih in zabavnih življenjskih modrosti.

Festival, katerega namen je promoviranje športa, zdravega načina življenja ter druženje in soustvarjanje, se je začel z okroglo mizo o upravljanju veslanja na reki Soči. Udeleženci so se strinjali, da število uporabnikov v visoki sezoni že dosega nosilno sposobnost. Za izboljšanje varnosti so predlagali oživitev društva reševalcev iz vode.

Ob projekcijah so se predstavili mnogi avtorji filmov: kajakaškega Batel (Jani in Jure Klavora), gorskokolesarskega Creators (Jani Brumat) in Into The Black (Mitja Legat) ter Bubugo Banana Kayak School (Črtomir Ipavec in Sašo Špacapan), kajakaškega filma z okoljsko in družbeno noto. Jadralni zmajar Matjaž Klemenčič je povedal več o filmu Jet Flight in o letenju z reaktivnim motorjem, direktor Marijan Skornišek pa je pospremil kratek promocijski film smučišča Kanin Sella Nevea.

Navdušili so tudi trije predavatelji: Žiga Humar s prehodom skozi najprivlačnejše evropske soteske, Aljaž Anderle z zelo osebnim razmerjem z lednim plezanjem ter Bogdan Biščak s knjigo Igra in biseri, o kateri ga je dodatno izprašal kar prvi mož turizma v Posočju Janko Humar. Obiskovalci so si ogledali tudi razstavo del kiparja in slikarja Evgena Čopija Goriška, naš šampion v smučarskem krosu Filip Flisar pa je predstavil tekmovanje Red Bull Samo gas, ki ga bodo na Kaninu zopet izvedli 23. marca. Nekateri so se udeležili tudi delavnic na prostem – na Kaninu so spoznavali varnejše smučanje in deskanje izven urejenih smučišč, nižje v dolini pa spretnosti fotografiranja.

»Za nami je še ena uspešna izvedba,« je povedal direktor festivala Jan Maček ter dodal: »Ne le s projekcijami, tudi s spremljevalnim sporedom kakovostno polnimo festivalske dni v Bovcu. V prihodnje bomo še več pozornosti namenili osnovnemu programu, filmom, tehnični kakovosti predvajanj in gostom iz vrst ustvarjalcev.«

Koncertna komedija z Orleki in Matjažem Javšnikom

Cerklje – Po vrsti koncertov na odprtih prizoriščih Orleki v družbi z Matjažem Javšnikom nadaljujejo turnejo z glasbeno komedijo Frpruh – nastopili bodo v četrtek, 10. januarja, ob 20. uri v Kulturnem hramu Ignacija Borštnika. Skupina, ki slovi po edinstvenem knap-rollu, je predstavo posvetila nabritim revirskim rudarjem, ki so celo žalostne zgodbe znali oviti v tančico svojevrstnega humorja.

Foto: Petra Cvelbar (arhiv organizatorja)

V njihovi družbi ni nikoli dolgčas ...

Glasba, polna lepih želja

Šenčur – Ob prehodu v novo leto se je zvrstilo mnogo prazničnih koncertov, na katerih so glasbeniki, najsi gre za samostojne pevke in pevce ali pa zbore, zbranim poslušalcem preko pesmi zaželeli vse dobro. Eden izmed takih koncertov je potekal tudi v cerkvi sv. Jurija v Šenčurju, na njem pa sta ob spremljavi orgel Matica Podobnika nastopila CeMPZ svetega Jurija župnije Šenčur in COPZ Vesela srca pod vodstvom zborovodkinje Eve Čeh – prav vsem pa so zaželeli mnogo veselja, zdravja in sreče!

Pesmi z željami zdravja, miru in sreče / Foto: Gorazd Kavčič

Španski kolonialni imperij

TA ČUDOVITI NORI SVET

Peter Colnar

Devetega januarja leta 1899 se je Španija s podpisom mirovnega sporazuma z ZDA v Parizu odpovedala svojim kolonijam – Kubi, Filipinom in Portoriku. Tako je izginila ena od takratnih svetovnih velesil oziroma španski kolonialni imperij.

Španija je postala evropska in svetovna velesila, ko sta leta 1479 s poroko združila svoji kraljestvi na Iberskem polotoku Ferdinand II. Aragonski in Izabela Kastiljska. Pod njuno vladavino je začel nastajati velikanski čezmorski kolonialni imperij. Pod njunima naslednikoma Karlom V. in Filipom II. pa je doživela Španija svojo zlato dobo. Španski kolonialni imperij je obsegal tudi Kanarske otoke, večino Zahodnoindijskih otokov, vso Srednjo Ameriko, velike dele Južne Amerike in Filipine. Osnove tega imperija je položil Krištof Kolumb med letoma 1492 in 1504, ko je iskal zahodno morsko pot na Orient. Sledili so mu konkvistadorji, ki so nasilno kolonizirali Mehiko, Peru in druge pokrajine. Zaradi zlata in srebra iz novega sveta je bila Španija pod Karlom V. v začetku 16. stoletja najbogatejša država na svetu.

V začetku 19. stoletja je Španija zaradi Napoleonovih vojn izgubila stik s kolonijami v Južni Ameriki in na Pacifiku. Špansko-južnoameriške vojne so pripeljale do ustanovitve Argentine, Bolivije, Peruja, Venezuele in Mehike. Tako je dobila Španija v Evropi, ki se je sicer hitro industrializirala, položaj obrobne nerazvite države.

Vso drugo polovico 19. stoletja so živele ZDA po doktrini, ki jo je razglasil njihov predsednik Monroe: Ameriko Američanom! V začetku so se zanimali samo za svojo državo, kasneje pa so načelo prenesli tudi na Južno Ameriko. Ko se je Španija zapletla v spor s svojimi južnoameriškimi kolonijami, so ji ZDA napovedale vojno.

Povod za vojno napoved je bila eksplozija na ameriški vojni ladji Maine v havanskem pristanišču. Vzroki so bili globlji. ZDA so že leta 1849 ponudile Španiji sto milijonov dolarjev za Kubo. Španija je ponudbo odklonila, ZDA pa so začele na Kubi nastopati s svojim kapitalom in že čez deset let so popolnoma obvladovale kubansko gospodarstvo.

Kuba je skozi zgodovino močno vplivala na razvoj ZDA. Ko je leta 1895 prišlo do kubanskega upora, je to škodovalo tudi Američanom. Dobički so se razpolovili in zato so bančniki in gospodarstveniki zahtevali vojaško intervencijo, ki se je končala z umikom Špancev iz svojih kolonij v Južni Ameriki.

Pregovori in reki

- **Češki pregovor: Če dneva ne ujameš za roge, ga tudi za rep ne boš.**
- **Nemški pregovor: Lep dan se že zjutraj začne.**
- **Ruski pregovor: Z razmišljanjem ne boš premaknil kamna s poti.**
- **Finski pregovor: Ko bog dušo vzame, pripelje hudič dediče.**

Smeh ni greh

- **Žena možu: »Predlagam, da si vse odločitve deliva. Kadar bova enotna, bo obveljala tvoja, kadar ne, pa moja.«**
- **Policist ponoči opazi sumljivega moškega, ki se po vseh štirih plazi po ulici.**
  »Ste kaj izgubili?«
  »Hik, sem. Ravnotežje.«
- **Dekle fantu: »Za novo leto ti želim vse tisto, kar želiš ti meni.«**
  Fant: »Sram te bodi!«

PRAZNOVANJA

Marinka Perič Arh (na fotografiji) z Zgornjega Jezerskega je v začetku lanskega decembra praznovala šestdeseti rojstni dan. Pred vstopom v njen dom obiskovalca na dvorišču domačije najprej pozdravi prijazen lajež, potem pa zanimiv prizor: nekaj simpatičnih »beck«, kot jim pravi; roža in plakat na lesenem balkonu nad gručo ovčk pa pripovedujeta, da je Marinka dopolnila šestdeset let. Za skupino posebnih in simpatičnih imitacij pravih ovc so poskrbele šenčurske gasilke, saj je tudi Marinka gasilka. Na domačiji ima tudi prave ovce – in od tod dekletom tudi ideja za tovrsten »mlaj«. / Foto: Tina Dokl

Mladoporočenci

V Kranju sta se 19. decembra 2018 poročila Tomaž Bajželj in Isadora Pamplona Genecco Moreira, 22. decembra 2018 pa Matej Oštir in Nena Novak.

Novorojenčki

Minuli teden smo na Gorenjskem dobili 48 novih prebivalcev. **V Kranju** se je rodilo 13 dečkov in 23 deklic, med njimi sta bili tudi dvojčici. Najlažja je bila deklica, ki je tehtala 1925 gramov, najtežji pa je tehtnica pokazala kar 4740 gramov. **Na Jesenicah** se je rodilo 7 delčkov in 5 deklic. Najtežja je bila deklica, ki je tehtala 4300 gramov, najlažja pa prav tako deklica – tehtnica ji je pokazala 2440 gramov.

ZAVRTELA STA SE TISOČKRAT

Kot vsako leto je tudi lani Festivalna dvorana na Bledu 29. decembra gostila prireditev Veselo po domače. Tokrat že dvajseto, je bil pa večer poseben tudi za Francko in Franca Pogačnika, folklorista, ki sicer prihajata iz Otoč v občini Radovljica.

Alenka Brun

Letos zakonca Pogačnik praznujeta 35 let, kar plešeta pri folklori. Odplesala sta že okoli tisoč nastopov in sta bila na jubilejni prireditvi Veselo po domače tudi edini par, ki se je zavrtel na odru prireditve vsakič, torej tokrat že dvajsetič.

Franci, kot ga vsi kličejo, se je s folkloro prvič srečal, ko je imel 15 let in je s prijateljem počitnikoval v Premanturi. Tam je srečal člane Folklorne skupine (FS) Marolt. »Ravno tako so bili na počitnicah, le da so vsak večer imeli vaje. Vse skupaj me je tako prevzelo, da sem po vrnitvi domov oznanil, da bom plesal pri FS Marolt. Doma so bili seveda odločno proti, ker – kdo bo pa delal na kmetiji pa šola pa ...«

A mladi Franc se ni dal. Soprogo Francko, ki sicer prihaja iz Zg. Dupelj, je spoznal na eni od veselic na Ljubnem. Za folkloro jo je navdušil po rojstvu drugega otroka in čez pol leta – marca 1983 – sta že vadila s FS Bled.

Francka in Franci Pogačnik / Foto: Tina Dokl

Zakonca Pogačnik: fotografija je nastala leta 1983. / Foto: osebni arhiv

»Pri FS Bled sva s soprogo plesala od leta 1983 do leta 2013, ko smo ustanovili Folklorno društvo Bled, in sedaj pleševa tu. Jaz si nastope beležim, tako da jih imam tisoč, Francki pa jih do istega števila nekaj malega še manjka.« Nadaljuje, da je razlog zato enostaven, saj je velikokrat pazila vnuke – in to z veseljem; na njune otroke pa je k sreči popazila njegova mama, saj sta bila Pogačnikova včasih s folkloro od doma tudi po več dni – za kar sta ji zelo hvaležna.

Dogodke v zvezi s folkloro pa Franci pridno beleži. Ima zbranih devet albumov s slikami, posnetih dvanajst videov, redno pa objavlja tudi na Facebooku. Razloži še, da jima je uspelo za folkloro navdušiti tudi vnuke. Osemletna Anika in desetletni Patrik sta dve leti plesala pri otroški FS Voše, sedaj sta žal zaradi šolskih obveznosti folkloro opustila. Imata pa Pogačnikova še dva vnuka v Železnikih, Aljaža in Anžeta, folklornik je prvi. Njun najmlajši vnuk, štiriletni Marcel, pa bo šel, kot kaže, po stopinjah bratca Patrika in sestrice Anike: vaditi bo začel pri otroški folklorni skupini na Brezjah, v vrtcu.

TANJIN KOTIČEK

ŠOLA VEDEŽEVANJA IZ CIGANSKIH KART

Novo leto, novi začetki in nove priložnosti. Velikokrat iščemo srečo tam daleč nekje, a navadno jo imamo čisto pred nosom. Zato je vedno ne vidimo in ne prepoznamo. To bi lahko videli v kombinaciji kart, na primer Žalost, Sreča, Izguba, ko nas žalost tako zasenči, da se prepričamo, da ni dobrega, kar bi nas odneslo daleč proč; in v Izgubi še bolj pestujemo svoje bojne rane. Ampak Sreča je. Ali pa kombinacija Nenadna sreča, Neiskrenost, Nesreča. Veselje, Sovražnik, Težave. Povsod je skupno to, da imamo lepe možnosti. Ki pa jih ne izkoristimo – in to največkrat zato, ker mislimo, da si tega ne zaslužimo ali pa da nam zvezde niso naklonjene, in je potem tako in tako vse brez pomena. Mi in samo mi smo krmarji vsak svoje barke in seveda morje ne more biti samo mirno in obsijano s soncem, mora biti tudi vihar. Lepše stvari potem bolj cenimo. In padci nam ne smejo vzeti poguma, ampak nam morajo dati nove energije. Kot primer kombinacije Nesreča, Božje oko, Otrok – po nekem silnem razočaranju vstanemo kot feniks iz pepela in vse začnemo na novo. Ali Izguba, Neiskrenost, Upanje – upanje je vedno tisto, ki umre zadnje, in vse drugo, kar pride naproti, so samo opozorila, kaj se sme in česa ne. Niso vsi ljudje dobri in ne smemo biti naivni. Moramo se zavedati, da ne samo v pravljicah, tudi v realnem življenju dobro vedno zmaga nad slabim. Seveda tega takoj ne občutimo, a čas vedno stvari postavi na svoje pravo mesto. Na naslov tanja.70@hotmail.com ali na Gorenjski glas s pripisom »šola vedeževanja« in svojo šifro pošljite tri, pet ali sedem poljubnih kart ali pa karte za druge sisteme, ki ste jih že do sedaj spoznali.

Srečno! Vedeževalka Tanja

TANJA ODGOVARJA

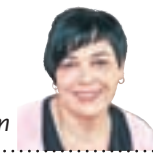

tanja.70@hotmail.com

»Februar«

Najprej vam zaželim sreče, zdravja in uspehov v letu 2019 in še naprej pišite tako pozitivne, spodbudne odgovore, s katerimi dajete ljudem upanje na lepši jutri ... Zanima me moje in moževo zdravje. Ali starejši sin ostane skupaj s to punco in ali mu bo uspelo voditi naprej možev posel? Kako kaže drugemu sinu?

Možu se bodo zadeve uredile in na splošno mu vidim veliko boljše počutje. Naj pije veliko vode, s športom ne sme pretiravati, naj poišče zlato sredino. Vaše zdravje je v redu, razen stresa, seveda, ki pa se umirja. V drugi polovici leta boste imeli možnost za dodatni zaslužek. Sin ostane z dekletom in uspešno bo vodil posel od očeta. Drugi sin ima pred seboj zelo dobro leto in same lepe spremembe in prelomnice. Želim vam vse dobro.

»Začetek«

Najprej vam želim vse dobro in uspešno v letu 2019. Zopet se obračam na vas. Večkrat ste mi že dobro svetovali. Tokrat gre za mojo mamo. Pred kratkim je imela težave in od takrat ne živi več sama. Zanima me, kako se bo to razpletlo. Drugi problem pa je mož. Sva čisto na nasprotnih bregovih. Rezultat tega pa je, da se spreva. Jaz sem že utrujena od vsega. Upam, da nimam preveč vprašanj. Prosim vas za nasvet.

Draga moja bralka, vaše težave z mamo mi niso tuje in vem, da bi se, če bi bilo mogoče, odločili drugače, a vaša mama bo v domu maksimalno preskrbljena in druge poti tukaj res ne vidim. Kot veste, demenca ni enostavna zadeva in zato tudi težje razume, da je to zanjo dobro. Skozi pogovor in na miren način ji boste razložili, da je tam nič hudega ne čaka, da bo imela družbo in vso zdravstveno nego, ki jo potrebuje. V omenjenem domu se bo kmalu našel prostor zanjo in iz vaše duše se bo odvalil kamen. Glede brata se okoli tega ne obremenjujte, on ne bi naredil nič, rad pa bi na vas prevalil vso odgovornost in seveda slabo vest, ki jo sicer občuti sam, ampak tega ne bo nikoli priznal. V njegovih očeh so krivi vsi, na sebi pa ne vidi nobenih napak. Zato vam povem še enkrat, da se zaradi tega ne smete vznemirjati. Glede vašega odnosa z možem sva že rekli kakšno besedo. Žal je tako, da od drugih ne moremo pričakovati sprememb, lahko jih pričakujemo le od sebe. On je prepričan, da dela vse prav in da ste vi edini krivec za vajine spore. Dokler ste bili v odnosu docela prilagojeni, je njemu čisto odgovarjalo. Odkar pa vi poveste tisto, kar mislite, pride do nesoglasja. Nima namena biti drugačen, zato vam preostane sam to, da sami vzamete tisto srečo, ki vam jo življenje ponuja. V tem novem letu vam vidim veliko nove in zanimive družbe, ne iščite razlogov, zakaj se ne bi družili z ljudmi, s katerimi vas družijo enaki interesi. Čustveno se boste spet začeli odpirati in čaka vas kar nekaj lepih presenečenj. Vse, kar je bilo včeraj, je preteklost, vse, kar je jutri, je pred vami. Želim vam vse lepo.

Lahko se udeležite tečaja vedeževanja.

Naročniki Gorenjskega glasa, izkoristite popust v višini 10 %. Za več informacij čim prej pokličite Tanjo na tel. št.: ***040 514 975***

Gorenjski Glas

www.gorenjskiglas.si

NAGRADNA KRIŽANKA

Tradicija izdelovanja suhih mesnin bogati našo kulinarično ponudbo. Knjiga je namenjena vsem, ki želijo obogatiti svoja praktična znanja o pripravi mesa ter izdelovanju klobas, salam in želodcev.

Cena knjige je

16 EUR + poštnina

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.
Če jo naročite po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

www.gorenjskiglas.si

Gorenjski Glas

GORENJSKI GLAS	DEL FOTO-APARATA	DANSKI ŠAHIST (BENT)	NAZIV	GLASBENIK STEWART	REKA V ANGLIJI	KOPER	ANTIČNA ZGRADBA V PULI	NEKDANJI SREBRNIK	ZAMISEL	SANJE	PRITISK	ROBERT ILOVAR	ITALIKI	TRGOVSKI LISTIČ S CENAMI IZDELKOV	PREDUJEM
MESTO OB VZNOŽJU SNEŽNIKA									12						
LASTNA OPREDE-LITEV															
PISALO ZA ŠOLSKO TABLO			14			ŠPANSKA PRINCESA / TV ZASLON						PEVKA DEŽMAN / MOZOLJA-VOST			
ŠAMPION			IGRALEC CAAN	BELA KOVINA (Re)		23				PTIČ PEVEC / REKA V SRBIJI				3	
ROMUNSKA DENARNA ENOTA				NAŠ FILOLOG (KAJETAN)	LOVEC NA KAČE / ESEJIST FINCI			7			SPODRS-LJAJ / ACETATNA CELULOZA				
AZIJSKI POLOSEL							SANITETNI MATERIAL	RUSKI PISATELJ (IVAN)	JAPONSKA OBLIKA BUDIZMA				LIPARSKO OTOČJE (KRAJŠE)	PRIPRAV-NIK ZA DUHOVNI-ŠKI POKLIC	SESTAVIL: F. KALAN
GORENJSKI GLAS	NAŠ PESNIK (ANTON)	DRŽAVA V AFRIKI / DOBITEK PRI TOM-BOLI							LIK IZ KNJIGE O DŽUNGLI / MESNA JUHA						TELOVADNI ELEMENT
SPREMLJE-VALKA BOGINJE ATENE				13								MATE-MATIČNA NEZNANKA / MORSKA RIBA			
3 + 3 = ?	6				OTOČJE V INDIJSKEM OCEANU	IGRALEC HUNTER / MESTO V JUŽNI DALMACIJI				HRUP, TRUŠČ			1		
KRANJ / IGRALEC MARIA VOLONTE			NOVO SREBRO / FINSKO JEZERO, INARI							LETOVIŠČE V ČRNI GORI / ANA ROJE					
GORENJSKI GLAS	IZDELO-VALEC SLAMNIKOV	FRANCOSKI PESNIK (ALPHONSE)	BIBLIJSKI PREROK	VARJENI SPOJ	PRIPADNICA ARIJSKE RASE	PREBIVA-LEC REKE	NAJVIŠJI VOJAŠKI ČIN	24				MOLILNICA / OBLIKA IMENA TEODOR					
BESEDNJAK					25		DRŽAVA OB IRAKU / MESTO V ITALIJI					IZDELOVA-LEC KOTEV / SL. IGRALKA (MAJDA)	4		ZADNJICA				
MESTO V SRBIJI									KRAJ PRI GORNJI RADGONI				22						
AMERIKA-NEC		20							STROK. ZA DELO Z RADARJEM	PRIREDITEV AMERIŠKIH KAVBOJEV / MITOLOŠKI LETALEC									
POMLADNI MESEC				VODNI VRTINEC				MESTO V ITALIJI / TRGOVEC Z ŽITOM				9		SIMFONIJA RIMSKI KORSAKOVA	IGRALKA ANTONELLI				
NICK RHODES			OČKA	NASELJE PRI PREMU / MOŠKO KRILO			10			OVALNA POSODA									
ODISEJEVA DOMOVINA	8					AIDS (FRANCO-SKI ZAPIS) / DVOJICA				KITAJSKA (STAR.) / DRAG KAMEN				21					
ŠAHISTKA GROSAR					NAVIJAŠKI REKVIZIT, KI POKA / KIM OLSON					18		TINE URNAUT / GOZD							
FR. NO-GOMETAŠ (NICOLAS)							ANDREJ ROZMAN		IZDE-LOVALEC IRHOVINE / POKLON										
RAVNATELJ NA VISOKI ŠOLI					5		CESTNA VIJUGA					OSVEŽILNA PIJAČA, ORANŽADA / DEKOR	19						

Od nekdaj so suhe mesnine iz celih kosov mesa ponos kmetij. Izvirni izdelki iz svinjskega stegna, slanine, vratovine ter izdelki iz govejega, divjačinskega mesa in mesa drobnice bogatijo našo dediščino. Z novimi znanji o sušenju in dolgotrajnem zorenju bodo pršuti, šunke, vratovine, zašinki, slanine ... še kakovostnejši.

168 strani, 17 x 23,5 cm, brošura

17 EUR + poštnina

Brošuro lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.
Če jo naročite po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

www.gorenjskiglas.si

Gorenjski Glas

Zbrani recepti so dobrodošla pomoč vsem, ki pravkar začenjajo s samostojnim kuhanjem, drugim pa lahko zanimivo popestrijo jedilnike. Po takih jedeh pogosto zadiši v slovenskih domovih. Za knjigo pa jih je preizkusil kuharski mojster Andrej Goljat.

176 strani, 140 x 200 mm, spiralna vezava

9,90 EUR + poštnina

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.
Če jo naročite po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

www.gorenjskiglas.si

Gorenjski Glas

GRŠKI OTOK	11					BARIERA	ILUSTRA-TOR
KMETIJSKO VLEČNO VOZILO							
ISAKOV LAKADIVI LAMARTINE VAKANCE VARESE	JAVNA ORGANIZA-CIJA	NARAVA, ZNAČAJ / ANTIKVAR		2			
DEL OBRAZA					IGOR SAMOBOR / PISATELJ DUUN		
SILVO TERŠEK			NAŠA REKA / NASELJE NA KOROŠ-KEM				
KRAJ PRI POREČU		16		RIMSKI HIŠNI BOG / BRAZILSKA PAPIGA			
PRIJETEN VONJ						IGRALEC NICHOLSON	MESTO S ŠOLO ELEATOV V ITALIJI
NIŽINA						17	
KRAJ PRI KOČEVJU				15	IGRALEC PACINO / NUŠA TOME		
POČITNICE (ZAST.)							
POVRŠIN-SKA MERA			PALICA PRI PLUGU, RALKA				

Nagrade: 1. nagrada – vzglavnik Slovenska postelja, 2. in 3. nagrada – knjiga Melanda

Rešitve križanke (geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite do srede, 23. januarja 2019, na Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj. Rešitve lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo na Nazorjevi ulici 1.

1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25			

DRUŽABNA KRONIKA

ZMAGAL JE SANDI JUG

V soboto smo dobili še velikega zmagovalca resničnostnega šova Bar, ki smo ga lahko dobre štiri mesece spremljali na Planet TV. Zmaga in z njo petdeset tisoč evrov sta odšla v Poljčane: zmagal je Sandi Jug, ki je prepričal tako svoje sotekmovalce kot gledalce ter se izkazal tudi za točilnim pultom.

Alenka Brun

Tudi v tokratnem resničnostnem šovu Bar smo spoznali gostinske in organizacijske veščine tekmovalcev, veliko je bilo zabavnih prizorov, ni manjkalo napetosti, tudi spletk, priča smo bili celo ljubimkanju. Od lanskega septembra do prvega januarskega petka v letu 2019 – v 18 tednih – so tekmovalci tako preživeli številne vzpone in padce, najboljših šest pa se jih je prebilo do finala. Žal pa gledanost Bara tokrat ni bila ravno visoka.

V finalni in obenem zadnji oddaji v živo so tako na vroče stole sedli 26-letna Katarina Kosem iz Radomelj, 23-letni Kristian Bamburač iz Ljubljane, 27-letni Matej Virag z Grosupljega, 30-letni Sandi Jug iz Poljčan, 34-letni Srečko Popović iz Mengša in 26-letna Tea Kavkler iz Laporja. V voditeljskih vlogah smo ponovno spremljali dobro utečen dvojec – Domna Kumra in Jasno Kuljaj; spomnili so se dogajanja v stanovanju in baru iz preteklih oddaj, dobrodelnosti, zabavnih in žalostnih prizorov, celo jeze; Domen je ponovno stopil na glasbeni oder Bara.

Ljudstvo pa je glasovalo. Najprej sta iz vročih stolov odšla Gorenjca: Srečko, nato Katarina. Potem je zapustila finaliste še druga in s tem zadnja ženska predstavnica oziroma barovka med najboljšo šesterico: Tea. V superfinalni trojici so ostali Kristian, Matej in Sandi. Ko se je poslovil Kristian oziroma Kiki, kot ga je klicala večina, so bili nekateri presenečeni, saj je najmlajšemu finalistu glede na dogajanje v šovu poleg Sandija do konca kazalo odlično. Tako pa sta med najboljšima dvema pristala Sandi in Matej, zmaga pa je šla na koncu v Sandijeve roke.

Zasluženo, se je strinjala večina na licu mesta.

Sandi se je vidno ganjen zahvalil vsem, ki so glasovali zanj, pravi pa, da je bil zanj Bar svetovna dogodivščina, neponovljiva izkušnja in mu ni niti za sekundo žal, da se je odločil, da bo sodeloval v njem. Ima načrte v gostinstvu, tako da mu bo denarna nagrada prišla še kako prav.

Kaj pa na vse skupaj pravi tokratni menedžer bara Emi Nikočević? Bo pogrešal dogajanje, pravzaprav že skoraj službo, bi lahko rekli? »Da in ne,« pove. Vesel je, da se je z barovci dobro razumel, sedaj pa so na vrsti novi projekti, še doda.

Mengšan Srečko Popović je »zlato« šesterico v finalu zapustil prvi. / Foto: Tina Dokl

Barovci so na zaslonu navdušeno spremljali dogajanje na finalnem odru. / Foto: Tina Dokl

Katarina in leto dni starejši brat Vid Kosem, ki smo ga ravno tako lahko spremljali v Baru; v šov je prišel precej kasneje kot Katarina, ki je bila tam od začetka. / Foto: Tina Dokl

Foto: Tina Dokl

Emi Nikočević, Katarina Kosem in Jasna Kuljaj: Katarina je bila v šovu absolutna zmagovalka v prodaji lastnega koktajla in je tako prejela posebno nagrado: petsto evrov.

Sandi Jug, Matej Virag in Kristian Bamburač / Foto: Tina Dokl

Zmagovalec zadnjega Bara je postal Sandi Jug / Foto: Tina Dokl

VRTIMO GLOBUS

Na Globusih slavil film Bohemian Rhapsody

Šestinsedemdeseta podelitev zlatih globusov je minila v znamenju zmage filma **Bohemian Rhapsody** in lepih večernih toalet. Film Bohemian Rhapsody je prejel tudi nagrado za najboljšo moško vlogo (Rami Malek). V kategoriji komedije je bil nagrajen film Zelena knjiga. Glenn Close je bila razglašena za najboljšo igralko v drami. Nagrado za življenjsko delo je dobil Jeff Bridges. Lady Gaga je prejela nagrado za najboljšo pesem. Nagrado za življenjske dosežke v televizijski umetnosti je prejela Carol Burnett.

Kim Kardashian bo četrtič mamica

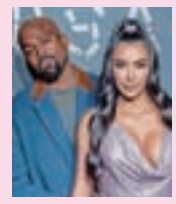

Ameriška starleta **Kim Kardashian (38)** in raper **Kanye West (41)** pričakujeta četrtega otroka. Tudi tokrat bo na svet prijokal s pomočjo nadomestne matere, tako kot njuna hčerka Chicago. Pričakujeta sina, ki naj bi na svet prijokal maja. Zakonca imata skupaj že petletno North, triletnega Sainta in enajstmesečno Chicago. Novico sta razkrila v svojem resničnostnem šovu.

Jim Carrey in Ginger Gonzaga sta par

Jim Carrey (56) in **Ginger Gonzaga (34),** ki sta skupaj zaigrala v seriji Showtime, sta par. Prvič sta se skupaj pojavila to nedeljo na podelitvi zlatih globusov. Igralec je po dolgem času komentiral svoje ljubezensko življenje. “Rad berem, slikam in ustvarjam skulpture. In ja, hodim na zmenke.” Carrey, ki je bil poročen s soigralko iz filma Butec in butec Lauren Holly (55), je bil samski vse od leta 2015, ko je zaradi predoziranja umrlo njegovo takratno dekle Cathriona White.

Britney prekinila nastope zaradi bolnega očeta

Pop pevka **Britney Spears (37)** je odpovedala nastope v Las Vegasu zaradi bolnega očeta. »Ne bom nastopila s skupino Domination. Veliko sem delala na tem šovu in se veselila druženja z vami, zato mi poka srce, toda družina je prva,« je s svojimi oboževalci delila pevka, ki pravi, da je oče pred meseci skoraj umrl, zato mu bo stala ob strani.

Simpatična pevka Anja Potočnik s svojim žametnim glasom vedno ogreje srca poslušalcev. Anja je sicer študentka Pedagoške fakultete, kjer se marljivo izobražuje za diplomirano vzgojiteljico, polfinalistka QL talentov pa vsak prost trenutek že od nekdaj izkoristi za petje, s katerim ljudem ponudi tudi košček sebe – naj jo veselje in ljubezen do glasbe spremljata še naprej! / Foto: Gorazd Kavčič

JAZ, MIDVA IN MI

Praznična mesta

Mojca Logar

Cel december lahko opazujemo praznično okrašena mesta, bolje rečeno stara mestna jedra. Eno je lepše od drugega, pa so vendarle razlike. Pravzaprav se tovrstna evforija začne že novembra, ponekod že prej. Sprehodila sem se po praznični Ljubljani in ugotovila, da to ni več zame. Bil je dela prost dan. Že v Šiški se promet zgosti, parkirišče v Tivoliju je polno. Lučke naredijo svoje, vendar je gneča velika. Stojnice nudijo hrano in pijačo, kape in rokavice, spominke in druge reči. Z Evo hodiva mimo stojnic. Ker je imela god, sem ji obljubila majhno darilce. Izbrala je debele nogavice. Naslednje dni sva enake, čisto enake videli v supermarketu za polovično ceno. Stojnice pač; in ljudje smo pripravljeni trošiti, ne da bi gledali na ceno, saj je december.

Pravzaprav smo šli na koncert. Na ulicah je na vsakem vogalu druga muzika, mi pa smo bili namenjeni poslušat božični koncert zbora svetega Nikolaja iz Litije. Že na Kongresnem trgu sem se spraševala, ali se to sliši v cerkev, saj je bilo zunaj zelo glasno. Ko se je cerkev polnila in so se vrata odpirala, si za hip slišal rokovsko glasbo, potem pa debeli zidovi zadržijo še tako velik hrup. Zbor je izvedel noviteto, Božično kantato, ki jo je na njihovo pobudo ob 200-letnici Svete noči napisal Andrej Makor. Božično poezijo je uglasbil na sodoben način, prav tako sodobno, da jo lahko razume vsak. Čudovito petje, izvajalci, solisti, scena z igro luči so napravili res čarobno vzdušje.

V takem mirnem in lepem vzdušju smo zapustili prizorišče in stopili na ulice Ljubljane. Kot bi stopila v pekel: zbijanje, bučna glasba, luči, promet, gneča. Pravzaprav sem bila kar malo obupana. Ali sem jaz že toliko stara, da mi gre vse to na živce, ali sem tako drugačna, da te gneče ne prenesem več.

Pred leti smo obiskali božični Zagreb. Z vlakom smo se odpravili tja. Oglaševali so ga kot najlepšo adventno prestolnico Evrope. Po mestu smo hodili tesno v gosjem redu drug za drugim, tiščali k prsim roke in torbe z dokumenti, da ne bi kaj izginilo. Nazaj grede smo kljub rezervaciji sedeža v vagonu odstopili prostor materi z majhnim otrokom. Otrok je jokal in bruhal. Ne vem, kaj imajo starši od takega izleta, otrok zagotovo nič.

Namenoma pa sva obiskala v decembru vsa gorenjska srednjeveška mesta. Zmagovalec med »božično obleko« je Kranj. Okrašen je domiselno in z okusom. So po mestu smreke ali čarovniški klobuki, ne vem, vendar je lepo. Podobno ljubko dekoracijo imajo tudi Radovljica, Škofja Loka in Kamnik. Majhno in ljubko. Saj so tudi tukaj prireditve in je glasno, kadar se dogaja, vendar je zame obvladljivo. Butične trgovinice so čudovite, stojnic je manj, izbira spominkov in daril pa nič manjša kot v prestolnici. Na pijačo greš lahko v kavarne, gostilne in slaščičarne, kjer te spodobno postrežejo, lahko diham in opazujem. Že tako smo majhni, pa mi je všeč še manjše. Še dobro, da je dovolj izbire.

Mojca Logar je profesorica geografije in zgodovine.

Otroci, šole, neuspehi

Janez Logar

Razmišljali smo že o odgovornosti otrok glede šole. Prej ko bomo starši dopustili rast njihove odgovornosti, boljše bo za naše otroke. Prej ko bodo otroci prevzeli odgovornost za svoje šolske obveznosti, prej bomo imeli čas in energijo za vzpostavljanje družinskega ravnotežja in miru, kar pa otroci najbolj potrebujejo za uspehe v šoli.

Kakšne napake naredimo starši, ko se mladostnik odloča za nadaljnje izobraževanje? Največja napaka je, da jih ne slišimo (niti se ne potrudimo) v njihovih željah. Pogosto nam niti ne upajo povedati, kaj si želijo študirati, katero srednjo šolo si oni želijo. Starši večkrat zelo prefinjeno usmerjamo svoje otroke v naše želje, ki so ostale neizživete. Ali pa jih spodbujamo v poklice, ki so družbeno sprejemljivi, ugledni, kjer bodo lahko veliko zaslužili. Tako ali tako bo veliko poklicev v bližnji prihodnosti propadlo, prišli bodo novi. In naši otroci se bodo najbolje znašli, ko bodo znali in si upali slediti svojim notranjim željam. Starši nismo zlobni, samo pozabili smo, kako zelo je pomembno, da se izobražujemo in delamo stvari, za kar gori naše srce. Če nam naši starši tega niso mogli omogočiti, potem to še ne pomeni, da mi svojim otrokom tega ne smemo omogočiti. Le kadar bo otrok sledil lastnim željam, bo zadovoljen; zadovoljen in srečen otrok (kasneje odrasel) se bo lažje znašel v tem negotovem svetu.

Kako naj pomagamo otroku, ko dobi slabo oceno, ima nesporazum z vrstniki ali učiteljem, ko je doživel poraz, zavrnitev? Najprej moramo slišati njegov del zgodbe. Morda se mu je res zgodila krivica, in če ga mi ne poslušamo, smo dodali še svoj del krivice. To pa vedno boli. Katastrofalno napako naredimo, da mu v takšnih trenutkih damo vedeti, da je res navadna zguba, iz katere nikoli nič ne bo, ali da smo tako ali tako pričakovali od njega nekaj podobnega; ali da ga zaslišujemo in sramotimo, kako se je mogel tako zelo ponižati – in ne samo samega sebe, celo družino je osramotil s tem dejanjem ... S tem ga bomo »pribili do dna«.

Kako pravilno ukrepati? Najprej ga iskreno poslušajmo. Kaj se je zgodilo po njegovem videnju? Dopustimo, da pove svoje. Najbolj ključno pa je, da se znamo in hočemo spustiti na čustveni nivo dogodka. Preprosto vprašamo: »Kako si doživel ta šok? Kaj se je s teboj dogajalo in kako ti je sedaj, ko pomisliš na ta dogodek? Kaj te je najbolj prizadelo in kaj ti je najtežje? Že meni je hudo, ko te poslušam ...« Šele po tem sledi vprašanje: »Kaj boš storil sedaj?« Povejmo mu, da ga imamo radi in kje mu lahko pomagamo. Ne kritizirajmo in sramotimo ga, ker ima tega že sam preveč. Ostanimo mirni. Največkrat že zadostuje, da smo otroka poslušali, se z njim pogovorili, dopustili, da se je vsak lahko zmotil, otrok in tudi učitelj. Pogosto na začetku velik problem postane le izziv, ki ga otrok zmore rešiti sam.

Janez Logar je terapevt v zakonskem in družinskem centru Toplina v Kranju. e-pošta: janez.logar@toplina.net

KUHARSKI RECEPTI

Za vas izbira Danica Dolenc

Prazniki so bili, kot vedno smo se založili z vsemi mogočimi živili, da ja ne bi česa zmanjkalo, da si bomo res lahko privoščili vse, kar si naši domači zaželijo, pa še na nepričakovane obiske navadno pomislimo. Skoraj nikoli se vse ne porabi, potem nam pa hrana ostaja in se stara v hladilniku. Žal je tako. Moramo pa najti način, kako hitro pokvarljiva živila čim prej porabiti. Posebno za meso se mudi. Prav bodo prišli razni cvrtnjaki, kruhovi cmoki z mesom, mesne solate, bureki in rogljiči z mesnim ali sirovim nadevom, namazi in podobno.

Cvrtnjaki z mesom

Za 2 osebi potrebujemo: *1 jajce, skodelico mleka, 3 žlice moke, od 15 do 20 dag kuhanega ali pečenega mesa, 1 drobno čebulo, sol, poper, žličko gorčice in olje za pečenje.*

Iz jajca, mleka, moke in soli pripravimo testo za cvrtnjake, ki naj nekaj časa stoji. Nato mu dodamo zmleto meso, posebej prepraženo drobno sesekljano čebulo, solimo, popramo ter primešamo žličko gorčice. Na vročem olju spečemo cvrtnjake, jih prepognemo čez pol in ponudimo s poljubno solato.

Kruhov cmok s slanino in mesom v prtiču

Potrebujemo: *50 dag kruha, 4 dl mleka, 2 jajci, sol, 10 dag prekajene slanine in še približno 10 do 20 dag kakšnega kuhanega ali pečenega mesa, drobtine in zabelo.*

Kruh zrežemo na kocke in jih polijemo z mlekom, v katerem smo raztepli jajci. Solimo in dodamo na kocke zrezano, prepraženo slanino in drobno zrezano meso. Ko se kruh navlaži, damo zmes v zmočen, ožet in z drobtinami potresen prtič, ga zavežemo z vrvico, da nastane velik cmok, in ga kuhamo v slanem kropu pol ure. Kuhan cmok damo na ogret pladenj, ga razrežemo in zabelimo s prepraženimi drobtinami. Tekočine, v kateri se je kuhal cmok, ne zavržemo, temveč jo porabimo za zelenjavno ali drugo juho.

Ruska solata

Potrebujemo: *približno 70 dag raznega kuhanega ali pečenega mesa, 25 dag kislih kumaric, 2 kuhana krompirja, 2 jajci, 2 dl olja, 1 žlico kaper, 1 žlico gorčice (3 dag), 3 fileje sardel, 0,5 dl belega vina, kis po okusu, sol in poper.*

Meso (pečenko, perutnino, rostbif, šunko itd.) zrežemo na tanke rezance, enako zrežemo tudi kumarice in krompir. Primešamo majonezo iz obeh rumenjakov, ki smo jo začinili z gorčico, kaprami, sesekljanimi fileji sardel, belim vinom, kisom, soljo in poprom. Zmešamo. Rusko solato ponudimo ohlajeno in okrašeno z zeleno solato, rdečim radičem, peso in podobnim.

GG mali oglasi
E-POŠTA: malioglasi@g-glas.si, TELEFON: 04 201 42 47
www.gorenjskiglas.si

Bučna lazanja s špinačo in rikoto

Lahke jedi

Erika Jesenko

Klasična lazanja je sestavljena iz mesnega nadeva in bešamela ter je tako posledično precej težka za naš želodec. Meso lahko nadomestimo z zelenjavo, bešamel pa z rikotinim nadevom in tako dobimo hranljivo in nadvse okusno jed, pri kateri mesa ne bomo prav nič pogrešali. Za pripravo lazanje potrebujemo: 1 manjšo bučo hokaido (približno 0,5 kg bučnega mesa), 250 g špinače, 300 g rikote, 1 jajce, 250 g testenin za lazanjo, 150 g mocarele, 3 stroke česna, četrt žličke mlete rdeče paprike, pol žličke mletega česna, ščepec popra, 10 g masla, 1 žlico olivnega olja, sol.

Najprej pripravimo bučni pire: bučo olupimo, ji odstranimo semena ter jo narežemo na kocke. Ponev segrejemo, prilijemo olje ter na njem popečemo bučne kocke. Potresemo s pol žličke soli, mleto papriko, mletim česnom in s poprom. Zalijemo z 0,5 dl vode, pokrijemo in kuhamo, dokler se buča ne zmehča. Ko je buča kuhana, vse skupaj zmešamo s paličnim mešalnikom.

Za pripravo špinačnega nadeva česen drobno nasekljamo ter ga prepražimo na maslu. Dodamo špinačne liste in dušimo pet minut, da špinača ovene. Posolimo in popramo po okusu.

V skodelici zmešamo rikoto in jajce. Polovico mocarele narežemo na drobne koščke ter jo vmešamo k rikoti.

Sestavljanje lazanje: Dno pekača premažemo z dvema žlicama bučnega pireja. Na pire položimo testenine za lazanjo. Testenine premažemo z bučnim pirejem in nanj razporedimo del pripravljene špinače. Na špinačo nadevamo del rikotine zmesi. Nato prekrijemo s testeninami in ponovimo postopek: bučni pire, špinača, rikota, testenine ... Postopek ponavljamo, vse dokler nam ne zmanjka sestavin. Zaključimo s plastjo testenin, ki jih premažemo z bučnim nadevom. Po vrhu lazanje

naribamo preostalo mocarelo. Pečemo v pečici, ogreti na 180 °C, 40 minut. Po tem času lazanjo vzamemo iz pečice in jo pustimo stati še 10 minut.

Nasvet: Testenin za lazanjo večine proizvajalcev ni treba predhodno kuhati. Da se nam ne bi lazanja preveč zapekla, jo po potrebi med peko pokrijemo z alufolijo.

Z baklami do Krive jelke

Kulturno-turistično društvo (KTD) Pod Krivo jelko iz Dupelj je v soboto organiziralo tradicionalni nočni pohod do Krive jelke.

Neža Rozman

Zgornje Duplje – Že osemnajstič so se pohodniki odpravili na nočni pohod do Krive jelke po znameniti poti, ki jo skozi celo leto obiščejo številni sprehajalci. Lani se jih je po poti, ki iz vasi Duplje vzame okoli štirideset minut časa, odpravilo več kot 16 tisoč, kakšno leto ta številka seže tudi do dvajset tisoč. Do mesta, kjer se razprostira peščena jasa, vodi skozi Udin boršt široka, lahko prehodna in urejena pot, kar je še kako pomembno na nočnem pohodu. Takrat si pohodniki pot osvetljujejo z baklami, kar da pohodu še dodaten čar.

Letos je bilo vreme pohodnikom zelo naklonjeno, temperature so segale le nekaj stopinj pod ledišče, zvezde so se na jasnem nebu dobro videle, le veter je malo zapihal, kar je ponagajalo odprtemu ognjišču sredi prizorišča. A za požarno varnost je kot vsako leto doslej poskrbelo okoli dvajset gasilcev iz Prostovoljnega gasilskega društva Duplje. V vseh letih še ni prišlo do nobene večje nesreče, saj se pohodniki obnašajo odgovorno, so povedali. Pohodnike so na cilju počakale članice Kulturno-turističnega društva Pod Krivo jelko, ki so jim postregle čaj, kuhano vino in šilce žganja, posebna poslastica pa je bila zaseka na kruhu, ki so ga spekle dupljanske gospodinje. Franc Ravnikar s turistične kmetije Trnovc je poskrbel za krompir, kuhan v kotlu. Pohod je obogatil nastop kolednikov iz Folklorne skupine Društva upokojencev Naklo, ki so svoj koledniški pohod začeli ob postavitvi jelke v Naklem, zaključili pa pod Krivo jelko. Prišli so tudi sveti trije kralji, v katere so se preoblekli kar člani KTD Pod Krivo jelko.

Do Krive jelke so se na večer pred praznikom sprehodili tudi sveti trije kralji. / Foto: Primož Pičulin

Predsednik KTD Pod Krivo jelko Ivan Meglič, tudi župan Naklega, s sodelavkama, ki sta stregli čaj in kuhano vino. / Foto: Primož Pičulin

Članice KTD Pod Krivo jelko z veseljem postrežejo z domačimi dobrotami, tokrat je bila na meniju zaseka. / Foto: Primož Pičulin

Kot je dejal predsednik društva Pod Krivo jelko, sicer tudi župan Naklega Ivan Meglič, je bila letos udeležba na pohodu skoraj rekordna. Pohodnikov je bilo blizu tisoč, večinoma so prišli domačini, precej pa jih je bilo iz okoliških vasi, tudi iz Kranja, Kokrice, Golnika.

Ponos celotne družine

Janharjevi z Brega ob Kokri že skoraj deset let pred božičnimi prazniki v garaži postavijo jaslice, ki žanjejo pozornosti mimoidočih.

Neža Rozman

Breg ob Kokri – Ko se približuje konec leta, se pri družini Janhar začnejo priprave na običaj, ki, kot se zdi, v eno povezuje celotno družino. Že od leta 2010 v garaži postavljajo velike jaslice, katerih zametki so zoreli že leta prej, pod božično jelko v dnevni sobi. S pripravami na postavitev jaslic začnejo v sredini novembra, ko oče Marko in mama Marta nabereta mah, ki potem prekriva razgibano pokrajino, po kateri v začetku decembra njuna sinova Andraž in Lovro postavita jaslice, na pomoč pa vsem priskoči tudi njun najmlajši brat Ambrož. Andraž in Lovro sta navdih dobila pri očetu, ki je bil začetnik postavljanja jaslic v družini, kasneje pa sta se v to tako vživela, da zdaj že vrsto let skoraj za vse poskrbita sama. Postavljanje jaslic jima vzame približno mesec dni časa, saj ustvarjata popoldne, ko zaključita službo.

Jaslice so zanimive, saj združujejo klasično svetopisemsko zgodbo z Betlehemom in sveto družino pod skalo. Njihova posebnost so ročno izdelani elementi, ki prikazujejo značilno slovensko pokrajino. V jaslicah lahko najdemo kovačijo, žago, cerkvico in tudi kozolce. Skoraj vsi elementi, ki predstavljajo zgradbe, pa imajo premikajoče se elemente. Zgradbe pri Janharjevih izdelajo sami, figurice pa so kupili.

Jaslice so postavljene v garaži s stekleno steno, tako da si jih lahko vsi mimoidoči ogledajo, za natančnejši ogled pa lahko pozvonijo in tako prikličejo koga od domačih.

Andraž in Lovro Janhar pred jaslicami, ki jih zagrizeno postavljata in dopolnjujeta vsake božične praznike / Foto: Neža Rozman

Vrečka z dobrim namenom

Tereza Kouřilova si je izmislila Re.Vrečko. za večkratno uporabo pri nakupih sadja in zelenjave. Turizem Radovljica jo je opremil z logom Radol'ca in jo v svoji trgovinici ponuja kot spominek s sporočilom o dobri praksi.

Marjana Ahačič

Tereza Kouřilova v svoji šiviljsko-reciklažni delavnici izdeluje tudi vrečke za sadje in zelenjavo, ki jih lahko večkrat uporabimo. Kako jih narediti in uporabljati, je jeseni Radovljičane poučila na predavanju in delavnici, ki jih je organizirala Ljudska univerza Radovljica. / Foto: Gorazd Kavčič

Radovljica – Z začetkom leta je v veljavo stopila prepoved brezplačnega razdeljevanja plastičnih vrečk v trgovinah, a s pomembno izjemo: še vedno so v uporabi manjše tanke vrečke, ki v katerih kupci v trgovinah naložijo sadje in zelenjavo, preden ga stehtajo in nato plačajo na blagajni. »Glede na to, da ne gre za popolno prepoved plastičnih vrečk, mislim, da ni bilo potrebnih preveč naporov za prilagoditev,« stanje komentira Tereza Kouřilova, v Radovljici živeča Čehinja, ki je že jeseni na Ljudski univerzi Radovljica pripravila predavanje o problematiki vse večjih količin odpadkov pa tudi delavnico, na kateri je udeležence učila šivanja vrečk za nakup sadja in zelenjave, ki jih je mogoče uporabiti večkrat: imenuje jih Re.Vrečke.

»Izkušnja je bila zelo pozitivna. Ljudska univerza mi je na široko odprla svoja vrata. Vodstvo univerze je takoj razumelo pomen in namen dogodka in tudi zaključni nakup z Re.Vrečko., ki so si jo udeleženke same sešile, je prišel z njihove strani. V trgovini je pa bilo tudi lepo, celo vodja poslovalnice je bila navdušena. Zavedala se je težave, da ogromna količina ravno teh zelo lahkih plastičnih nosilnih vrečk dnevno odhaja iz trgovine,« je povedala Kouřilova.

Idejo je nato nadgradila in zdaj njene Re.Vrečke. lahko kupimo tudi v trgovinici Turistično-informacijskega centra v Radovljici. Kot spominek ali darilo. »Radovljica pristopila k programu Zero Waste Slovenija, s Turizmom Radovljica pa smo se že pred časom začeli pogovarjati o problematiki uporabe lončkov za enkratno uporabo na prireditvah na trgu. Vodstvo Turizma Radovljica se je zelo pozitivno odzvalo. Zato sem pomislila, da bi lahko turistom ponudili en takšen priročen spominek. Da bo nekdo vrečke ponovno uporabljal tudi v svoji deželi in tja prenesel našo dobro prakso,« je povedala in poudarila, da ima Re.Vrečka., ki jo prodajajo v TIC, tudi logotip Radol'ca.

Kot še pravi, se je projekta lotila tudi zato, ker vedno želi nekaj konkretnega narediti, da se bodo stvari spremenile na bolje, in se ne samo pritoževati. »Re. Vrečka. je doprinos k čistemu okolju. V ozadju je tudi velika podpora prijateljev in znancev, ki mi ne le neprestano nosijo material, ampak preprosto verjamejo v to, kar delam. Moj cilj namreč ni samo ponovna uporaba vrečke, ampak tudi to, da je narejena iz že odsluženega blaga, ki pa ga je na pretek. Pri izdelavi skoraj ni nastalo odpadka. Ker želim, da se bo vsaka Re.Vrečka. dolgo uporabljala, je kvalitetno narejena. Cilj je, da lokalno nekaj dobrega naredimo, mimo poceni tuje proizvodnje. Ljudje, ki bodo to vrečko kupili, pa bodo postali del te pozitivne zgodbe.«

Kot pravi Tereza Kouřilova, so nas trgovska podjetja v zadnjih letih, desetletjih navadila, da je treba vse, kar želimo kupiti, dati v vrečko, si stehtati in etiketo nalepiti na vrečko. »Kot da je le to higienično in priročno. Sistem nakupovanja je takšen in večina ga sprejme. Da je tako, pa smo krivi vsi. Politika, trgovec in kupec.«

Meni, da bodo tudi uporaba teh vrečk sčasoma postala regulirana. »Trgovci pa že ponujajo nadomestke iz blaga, ki omogočajo ponovno uporabo, razvoj pa bo šel naprej tudi pri novih materialih za enkratno uporabo.«

Pri tem je prepričana, da popolna ukinitev plastičnih vrečk za enkratno uporabo ne bi predstavljala nobene katastrofe, temveč priložnosti. In kaj lahko stori vsak od nas, da zmanjša obremenjevanje okolja s plastiko? »Ne želim drugim soliti pameti. Predvsem je količina stvari tista, ki obremenjuje. Ponovna uporaba pa je ena od poti.«

Terezine vrečke za nakup sadja in zelenjave so lahko tudi lepo darilo ali spominek s sporočilom.

Sprememba dežurstva Lekarne Kamnik

Kamnik – Lekarna Kamnik na Novem trgu je z letošnjim letom spremenila poslovni čas obratovanja v času dežurstva. Tako bo ob sobotah, nedeljah in praznikih odprta od 17. do 20. ure.

Copatki za novorojenčke

Drage pletilje, na srečanje vas vabimo jutri, **v sredo, 9. januarja,** ob 16. uri na Nazorjevo ulico 1 v Kranju.

Do snidenja lep pozdrav!

Gorenjski Glas

KINOSPORED

KOLOSEJ DE LUXE, KRANJ (CENTER)

Sreda, 9. 1.
16.40 SNEŽNA KRALJICA: DEŽELA ZRCAL, sinhro.
19.30 STAREC IN PIŠTOLA
21.15 JUŽNI VETER
17.00 AQUAMAN
15.25 ASTERIX: SKRIVNOST ČAROBNEGA NAPOJA, sinhro.
15.00 GRINCH, sinhro.
18.20 BOHEMIAN RHAPSODY
20.45 ZVEZDA JE ROJENA

CINEPLEXX, TUŠ, KRANJ

Sreda, 9. 1.
15.50, 17.40 SNEŽNA KRALJICA: DEŽELA ZRCAL, sinhro.
16.50 SNEŽNA KRALJICA: DEŽELA ZRCAL, 3D, sinhro.
19.30 MARY POPPINS SE VRAČA
21.00 JUŽNI VETER
18.40 BUMBLEBEE
15.30, 20.15 ZDAJ ALI NIKOLI
17.50, 20.00 AQUAMAN
15.40 ASTERIX: SKRIVNOST ČAROBNEGA NAPOJA, sinhro.
16.00, 18.00 GRINCH, sinhro.
17.30, 20.45 BOHEMIAN RHAPSODY

LINHARTOVA DVORANA , RADOVLJICA

Četrtek, 10. 1.
19.00 OTOK PSOV

Petek, 11. 1.
19.00 PRIJATELJA ZA VEDNO

Sobota, 12. 1.
16.00 RALPH RUŠI INTERNET: RAZBIJAČ RALPH 2, sinhro.
18.00 DOBRODOŠLI V MARWENU
20.00 JUŽNI VETER

Nedelja, 13. 1.
16.00 RALPH RUŠI INTERNET: RAZBIJAČ RALPH 2, sinhro.
18.00 JUŽNI VETER
20.15 DOBRODOŠLI V MARWENU

Organizatorji filmskih predstav si pridržujejo pravico do spremembe programa.

GLEDALIŠKI SPORED

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ

Torek, 8. januarja
10.00, 11.15 Boris A. Novak: KDO JE NAPRAVIL VIDKU SRAJČICO (v dvorani PGK)

LAŽJI SUDOKU

9	2		8		5			
8			7					4
		7		6		2	9	
2	1	3	5					
	8		9		6		7	
					3	4	1	5
	5	6		2		8		
7					4			3
			1		8		5	9

Rešitev:

3	4	2	1	7	8	6	5	9
7	9	8	6	5	4	1	2	3
1	5	6	3	2	9	8	4	7
6	7	9	2	8	3	4	1	5
4	8	5	9	1	6	3	7	2
2	1	3	5	4	7	9	8	6
5	3	7	4	6	1	2	9	8
8	6	1	7	9	2	5	3	4
9	2	4	8	3	5	7	6	1

TEŽJI SUDOKU

3		4	1			2		9
8		9			3	6		7
		2		1				5
			2	5	4			
4				8		1		
1		8	9			4		3
7		5			6	9		1

Rešitev:

7	4	5	8	3	6	9	2	1
2	9	3	4	7	1	5	8	6
1	6	8	9	2	5	4	7	3
4	5	7	3	8	9	1	6	2
6	3	1	2	5	4	7	9	8
9	8	2	6	1	7	3	4	5
8	2	9	5	4	3	6	1	7
5	1	6	7	9	2	8	3	4
3	7	4	1	6	8	2	5	9

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebeljenih devetih kvadratov.

Sestavil: B. F.

desetdnevna vremenska napoved

Torek 8. 1.	Sreda 9. 1.	Četrtek 10. 1.	Petek 11. 1.	Sobota 12. 1.
-2/2 °C	-3/4 °C	-4/3 °C	-5/1 °C	-4/4 °C
Nedelja 13. 1.	**Ponedeljek 14. 1.**	**Torek 15. 1.**	**Sreda 16. 1.**	**Četrtek 17. 1.**
-4/3 °C	-5/4 °C	-5/6 °C	-5/3 °C	-3/2 °C

tedenski koledar

			vzhod	zahod
8. 1.	tor.	Severin	7.43	16.34
9. 1.	sre.	Julijan	7.43	16.35
10. 1.	čet.	Gregor	7.43	16.36
11. 1.	pet.	Pavlin	7.42	16.37
12. 1.	sob.	Tatjana	7.42	16.39
13. 1.	ned.	Veronika	7.41	16.40
14. 1.	pon.	Srečko	7.41	16.41

MESTNA knjižnica KRANJ

filmski večer
BULDOŽER - PLJUNI ISTINI U OČI
Ana Šturm, Igor Bašin
sreda, 9. 1., ob 19.00, dvorana

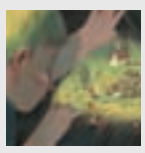

pravljična urica ob odprtju razstave
BRADA IN KLOBUKI
Boštjan Gorenc Pižama, Igor Šinkovec
četrtek, 10. 1., ob 17.00,
otroški oddelek

delavnice
GLASBALIŠČE ZA OTROKE
Urška Košir, Tri ptičice
6. do 12. let: soboti, 5. in 12. 1.,
ob 11. uri, pravljična soba
1. do 6. let: soboti, 19. in 26. 1.,
ob 10. uri, pravljična soba

Mestna knjižnica Kranj • prireditve@mkk.si • www.mkk.si • prijava na e-obveščanje: http://info.mkk.si • portal za otroke: www.modripes.si • spletni leksikon: www.gorenjci.si
Vsi dogodki, prireditve in izobraževanja so brezplačni.

MESTNA KNJIŽNICA KRANJ, GREGORČIČEVA ULICA 1, KRANJ

Nov izziv lednih mojstrov

Slovenija znova tudi ekipno tekmuje na svetovnem festivalu ledenih skulptur v Harbinu na Kitajskem.

Maja Bertoncelj

Takole je videti del Ledene dežele na Kongresnem trgu v Ljubljani, ki bo odprta še do konca januarja. Slovenski ledni mojstri pa trenutno tekmujejo na Kitajskem. / Foto: Peter Košenina

Valburga – V mestu Harbin na Kitajskem vsako leto poteka največji festival ledu in snega na svetu – Ice Festival Harbin. Poleg impresivnega ledenega mesta, ki ga vsako leto zgradijo, poteka tam tudi največje tekmovanje v izdelavi ledenih in snežnih skulptur. Začelo se je v nedeljo, 6. januarja, in bo potekalo do 14. januarja.

Ledni mojster Miro Rismondo iz Valburge, avtor projekta Ledena dežela, je Slovenijo na tekmovanju zastopal že predlani, lani pa se je tja odpravil z ekipo, tako kot tudi letos. Na Kitajsko so odšli Robert Jenkole, Jure Pogačnik, Manca Tonja Rismondo in Miro Rismondo. V kategoriji ledenih skulptur bosta Miro in njegova hči Manca Tonja izdelovala zmaja – v duhu teme letošnje Ledene dežele, ki je na Kongresnem trgu v Ljubljani odprta še do konca januarja. Zmaj bo pritrjen v treh točkah in bo predstavljen v letu. Jure Pogačnik in Robert Jenkole pa bosta izdelovala skulpturo, ki bo predstavljala človeške možgane, ki bodo kot negativ vklesani v ledeni blok, z zunanje strani pa jih bo obdajalo tiskano vezje z napisom SOS. V kategoriji snežnih skulptur pa bodo tekmovali vsi skupaj, in sicer s skulpturo, ki bo za oblikovalce predstavljala velik tehnični in umetniški izziv. Preprosti obroči, prstani bodo prikazovali neskončno večnost, ki se povezuje iz enega prostora v drugega. Največji izziv jim bo predstavljalo odstranjevanje snega, saj bo treba odstraniti kar 98 odstotkov snega iz kocke s kar 99-odstotno možnostjo kolapsa. Skulptura je torej zamišljena čisto na meji mogočega.

Lunin koledar po mesecih s setvenimi podatki vas bo v letu 2019 oskrboval z napotki za izvajanje različnih aktivnosti (sajenje in setev po navodilih Miše Pušenjak, strokovnjakinje za zelenjadarstvo., hujšanje, sekanje posameznih vrst lesa in drugo) v skladu z luno. V bukvah je tudi HOROSKOP ZA LETO 2019 , ki bo v znamenju MERKURJA – vladarja razmišljanja.

52 strani, 235 x 320 mm, cena koledarja je

7,30 EUR + poštnina

Koledar lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, ga naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.
Če ga naročite po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

www.gorenjskiglas.si Gorenjski Glas

Če na vaše rolete in okenske police sedajo različni ptički, ki iščejo zavetje pred mrazom, boste s tem priročnikom lahko natančno določili, za katerega ptička gre. Pernati obiskovalci so prikazani v naravni velikosti, zato pri prepoznavanju skoraj ne more priti do pomot.

Cena knjige, ki je lahko tudi lepo darilo, je

9,90 EUR + poštnina

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.
Če jo naročite po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

www.gorenjskiglas.si Gorenjski Glas

Radio Triglav®
Radio Triglav Jesenice, d.o.o., Trg Toneta Čufarja 4, 4270 Jesenice
Gorenjska 96 MHz
RADIO ZA RADOVEDNE

Radio Sora
Vedno blizu. 91.1 / 89.8 / 96.3
RADIO SORA, D.O.O., KAPUCINSKI TRG 4, ŠKOFJA LOKA

MojeDelo.com

STYRIA DIGITAL MARKETPLACES, d.o.o., Verovškova ulica 55, 1000 Ljubljana, Slovenija, T: 01 51 35 700
VEČ INFORMACIJ IN ZAPOSLITVENIH OGLASOV (1200+)
NA: www.mojedelo.com, info@mojedelo.com

Finančni računovodja, m/ž (Kranj)
Glavne odgovornosti novega sodelavca: izvajanje računovodskih nalog, usklajevanje in koordinacija mesečnih zaključkov in letnega zaključka, pregledovanje in potrjevanje kontov, priprava poročil za lokalno in regijsko poročanje, aktivno spremljanje in usklajevanje stroškov tovarne... Goodyear Dunlop Sava Tires, d. o. o., Škofjeloška 6, 4000 Kranj. Prijave zbiramo do 20. 1. 2019. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Inženir za avtomatizacijo testiranja, m/ž (Šenčur)
Iščemo motiviranega inženirja za avtomatizacijo testiranja z željo po neprestanem učenju. S kolegi v Šenčurju boste v sodelovanju z ekipo iz Seattla soustvarjali ShipRush – rešitev, ki zagotavlja hitro in enostavno pošiljanje paketov za eCommerce (www.shiprush.com). Descartes labs, d. o. o., Delavska cesta 24, 4208 Šenčur. Prijave zbiramo do 18. 1. 2019. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Operater na CNC-stroju za razrez žice, m/ž (Tržič)
Posluževanje strojev, izvajanje delovnih operacij na strojih za kovanje, menjavanje delovnih pripomočkov, nastavljanje delovnih parametrov ... Cablex-T, d. o. o., Cesta Ste Marie Aux Mines 9, 4290 Tržič. Prijave zbiramo do 6. 2. 2019. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Prodajalec, m/ž (Bled)
Pričakujemo: IV. stopnjo izobrazbe trgovske ali druge smeri, poznavanje dela v trgovini, zaželene delovne izkušnje v trgovini, veselje do dela z ljudmi, komunikativnost. Spar Slovenija, d. o. o., Kadrovska služba, Letališka cesta 26, 1000 Ljubljana. Prijave zbiramo do 31. 1. 2019. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Prodajalci, m/ž na Gorenjskem
Zaželeno je, da: imate izkušnje z delom v trgovini, vas veseli delo z ljudmi, ste vestni in zanesljivi ... Mercator, d. d., Dunajska cesta 107, 1000 Ljubljana. Prijave zbiramo do 31. 1. 2019. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Operater na CNC-strojih, m/ž (Komenda, poslovna cona)
Opis delovnega mesta: rezkanje na CNC-obdelovalnih strojih, izdelava sestavnih delov orodij po predloženi dokumentaciji, pripravljanje rezkalnih delov, medfazno kontroliranje na strojih, branje tehničnih risb, centriranje obdelovancev s Touch-probom, priprava in umerjanje orodij, kontrola opravljenega dela, skrb za čisto in urejeno delovno okolje, ostala dela po navodilih nadrejenega. Plamtex INT, d. o. o., Pod bukvami 8, 1218 PC Žeje pri Komendi. Prijave zbiramo do 2. 2. 2019. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Delavec v proizvodnji-viličarist-topilec, m/ž (Kamnik)
Opis del in nalog: prevzema in odvaža blago s tovornega vozila, opravlja med skladiščno manipuliranje, premika, dviga ali spušča dele orodij in cela orodja pri montaži, opravlja redna vzdrževanja viličarjev, obvlada tehnologijo in postopek priprave taline. Kofra, d. o. o., Ljubljanska cesta 45, 1241 Kamnik. Prijave zbiramo do 6. 2. 2019. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Komercialist, m/ž (Šenčur pri Kranju)
Vaša naloga bo pridobivanje novih kupcev s področja prehranskih dopolnil in surovin, pri čemer boste odgovorni vodji prodaje. Prednost bodo imeli kandidati z izkušnjami pri delu s prehranskimi dopolnili oziroma zdravo prehrano. Valens Int., d. o. o., Poslovna cona A 35, 4208 Šenčur. Prijave zbiramo do 31. 1. 2019. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Konstruktor začetnik/tehnični risar na sistemih CAD, m/ž (Begunje na Gorenjskem)
Opis del in nalog: projektiranje orodij na področju navtične industrije. Zadolženi boste za: razvoj izdelkov z uporabo modeliranih orodij CAD, spremljanje novih materialov in tehnologij. SVP Avio, d. o. o., Zapuže 10a, 4275 Begunje na Gorenjskem. Prijave zbiramo do 27. 1. 2019. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Kuhar, m/ž (Kranjska Gora)
Če si oseba, ki jo veseli delo v gostinstvu, ti je gastronomija blizu, si željna novih izzivov ter pripravljena z nami začrtali pot uspeha, kar bo na podlagi dobrih delovnih rezultatov tudi ustrezno nagrajeno, potem te vabimo k sodelovanju za delo na delovnem mestu kuhar. Hit Alpinea, d. d., Borovška cesta 99, 4280 Kranjska Gora. Prijave zbiramo do 26. 1. 2019. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Prodajalec pohištva, m/ž (Jesenice)
Naloge: 3D-izris kuhinj in ideje za opremljanje bivalnih prostorov, svetovanje in prodaja pohištva. Lesnina LES-MMS trgovska družba, d. o. o., Cesta na Bokalce 40, 1000 Ljubljana. Prijave zbiramo do 26. 1. 2019. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Nabavno prodajni referent, m/ž (Šenčur)
Izvajanje prodajnih/nabavnih aktivnosti, poslovanje s tujino v nemškem in angleškem jeziku, priprava izvozne dokumentacije, reševanje reklamacij, fakturiranje, organizacija prevozov, opravljanje drugih strokovno operativnih del po nalogah in zadolžitvah nadrejenega. Zaposlitev v urejenem delovnem okolju. Logar trade, d. o. o., Poslovna cona A 41, 4208 Šenčur. Prijave zbiramo do 23. 1. 2019. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Vodja investicijskih projektov, m/ž (Bled)
Zahtevane veščine in znanja: najmanj VI. stopnja izobrazbe strojne, elektrotehnične ali gradbene smeri, poznavanje predpisov in standardov s področja energetike in graditve objektov, poznavanje osnov poslovnih financ in poslovanja družb, računalniško znanje (Word, Excel, AutoCAD), motiviranost za delo ... Petrol, d. d., Dunajska 50, 1527 Ljubljana. Prijave zbiramo do 15. 1. 2019. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

HALO-HALO GORENJSKI GLAS
telefon: 04 201 42 00

Naročila za objavo sprejemamo po telefonu 04/201 42 00, faksu 04/201 42 13 ali osebno na Nazorjevi ulici 1 v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrtka do 11. ure! Cene oglasov in ponudb v rubriki so izredno ugodne.

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki Kažipot brezplačno samo enkrat, pošljete jih lahko na e-poštni naslov kazipot@g-glas.si.

PRIREDITVE

Medgeneracijske prireditve
Kranj, Cerklje, Šenčur, Zgornja Bela – V Medgeneracijskem centru Kranj bo danes, v torek, 8. januarja, ob 10. uri Tehnična prva pomoč – računalništvo in telefonija, v četrtek, 10. januarja, bo ob 18. uri Družinska delavnica brainobrain, ki je namenjena otrokom od četrtega do 14. leta starosti in njihovim staršem. V petek, 11. januarja, bo ob 17. uri filmski večer s francoskim filmom Souvenir. V Cerkljah bodo v torek, 8. januarja, od 15. do 19. ure inštrukcije matematike, v Šenčurju pa bo jutri, v sredo, 9. januarja, ob 8.30 telovadba za prožno telo. V dvorani na Zgornji Beli bo v petek, 11. januarja, ob 19. uri vadba joge. Za vse dejavnosti so obvezne prijave na telefon 041 724 134 ali na e-naslov mck-prijava@luniverza.si.

Za otroke
Jesenice – V jeseniški knjižnici bodo danes, v torek, 8. januarja, angleške igralne urice ob 16.30, jutri, v sredo, 9. januarja, bodo nemške igralne urice ob 16. uri, ustvarjalne delavnice pa ob 17. uri, v četrtek, 10. januarja, bo ura pravljic ob 17. uri, v petek, 11. januarja, pa bo Brihtina pravljična dežela za tiste otroke od četrtega leta, ki ta čas niso v vrtcu, ob 10. uri.

IZLETI

Spominski pohod v Dražgoše 2019
Jesenice – Vodniški odsek Planinskega društva Jesenice vabi v nedeljo, 13. januarja, na Spominski pohod v Dražgoše 2019. Zbor bo ob 6. uri pred Zdravstvenim domom Jesenice. Pot je lahka, dolga od tri do štiri ure in poteka na relaciji Soteska–Rovtarica–Dražgoše. Prijave zbirajo do zasedbe mest v kombiju, lahko pa greste tudi z lastnim prevozom. Vodnik bo Janez Oman, tel.: 041 749 063.

Pohod v Lobnico v dolini Kokre
Kokrica – Društvo upokojencev Kokrica vabi v soboto, 12. januarja, na pohod v Lobnico v dolini Kokre. Pohod organizira krajevni odbor zveze borcev za vrednote NOB Kokrica. Zbor bo ob 8.30 pred domom krajanov na Kokrici, od tam se boste s svojimi avtomobili odpeljali do izhodišča pohoda.

OBVESTILA

Vadba za možgane
Škofja Loka – V Knjižnici Ivana Tavčarja bo v četrtek, 10. januarja, in v četrtek, 24. januarja, obakrat od 16. do 18. ure, potekala delavnica vadbe koncentracije, spomina, logike, domišljije, orientacije in besedne spretnosti z naslovom Vadba za možgane: križ kraž. Obvezne so prijave po e-pošti apolonija@zavodo.org ali po tel.: 040 477 640.

OBVESTILA

Gruzija, dežela na južni strani Kavkaza
Naklo – Turistično društvo Naklo vabi danes, v torek, 8. januarja, ob 18. uri v Gostilnico Kresnik. Turistični vodnik, Radovljičan, Janez Pretnar bo predstavil Gruzijo, deželo ob Kavkazu.

RAZSTAVE

Razstava mladih likovnikov
Naklo – KUD LIK Naklo vabi na odprtje pregledne razstave likovnih del sekcije Mladi talenti, ki bo v četrtek, 10. januarja, ob 17. uri v Pavlinovi galeriji Doma J. Filipiča v Naklem. Na ogled bodo dela v različnih tehnikah, ustvarjena v delavnicah v zadnjih treh letih. Razstava bo na ogled do 15. januarja; na ogled bo še v nedeljo, 13. januarja, od 10. do 12. ure, druge dni po dogovoru.

Razstava jaslic
Milje – Iz Hiše čez cesto, Milje 11, sporočajo, da bodo zaradi velikega zanimanja za ogled jaslic razstavo podaljšali do svečnice. Ogled je možen vsako nedeljo od 15. do 17. ure. Če pa pokličete Dragico Markun na tel. 031 68 10 73, si jaslice lahko ogledate izven objavljenega časa, hkrati pa tudi muzej.

MALI OGLASI
T: 201 42 47, F: 201 42 13
E: malioglasi@g-glas.si

Male oglase sprejemamo:
za objavo v petek do srede do 14. ure in za objavo v torek do petka do 14. ure!

Delovni čas:
ponedeljek, torek, četrtek neprekinjeno od 8. do 16. ure, sreda od 8. do 17. ure, petek od 8. do 15. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto.

STARINE
KUPIM

ODLIKOVANJA, kovance, ure, slike, značke, srebrnino, luči, kipe in drugo, tel.: 030/670-770
19000003

KMETIJSKI STROJI
PRODAM

ZGRABLJALNIK italijanski, solidno ohranjen, širina 340 cm, tel.: 041/214-500
19000013

KUPIM

TRAKTOR, lahko je Deutz, Ursus, IMT, Zetor ali podobno, tel.: 041/680-684
19000015

TRAKTOR, kiper prikolico in mini bager, lahko v slabšem stanju, tel.: 031/500-933
19000014

PRIDELKI
PRODAM

AJDO, ječmen in koruzo, tel.: 040/355-865
19000011

VZREJNE ŽIVALI
PRODAM

MLADO jalovo kravo simentalko, menjam tudi za bike, tel.: 04/25-71-084
19000009

ZAJKLJE lisec za pleme, kalifornijce obeh spolov, lahko tudi očiščene, tel.: 051/712-764
19000012

Sponzor nagradne križanke, ki je bila objavljena v Gorenjskem glasu 21. decembra 2018, je bil **ZAVOD ZA TURIZEM IN KULTURO KRANJ.** Geslo križanke je bilo: PREŠERNI DECEMBER. Nagrajenci, ki prejmejo družabno igro Kranček in moje mesto, so: **Marjeta Pečnik** iz Žabnice, **Mira Metka Petrovčič** iz Gorenje vasi in **Jakob Treven** iz Zgornje Besnice.

Nagrajencem čestitamo!

LOTO
Rezultati 2. kroga – 6. januarja 2019
10, 17, 22, 26, 27, 32, 34 in 33

Loto PLUS: **10, 19, 21, 30, 33, 36, 37 in 35**
Lotko: **9 6 9 5 4 0**

Sklad 3. kroga za Sedmico: **310.000 EUR**
Sklad 3. kroga za PLUS: **50.000 EUR**
Sklad 3. kroga za Lotka: **140.000 EUR**

OSTALO
KUPIM

BREJO kravo, tel.: 031/266-163
19000010

STORITVE
NUDIM

ADAPTACIJE od temelja do strehe, omete, fasade, kamnite škarpe, tlakovanje dvorišč, tudi manjša gradbena dela – z vašim ali našim materialom, Gradton, d.o.o., Valjavčeva ulica 8, Kranj, 041/222-741, www.gradton.si
18003877

ZASEBNI STIKI
49-LETNI moški z lepim nasmehom, 175 cm, rekreativni športnik, nekadilec, ljubitelj narave in morja, išče simpatično postavno žensko, tel.: 031/595-834
18003871

ŽENITNE ponudbe za iskrene ljudi zrelih ter starejših let. http://www.zau.si, tel.: 031/836-378
18003879

RAZNO
IŠČEM

ODPADNO kovino, star papir, akumulatorje, računalnike – če podarite, tel.: 030/247-721
19000004

200 preprostih receptov za zelo zaposlenega kuharja: zdravi prigrizki, družinska kosila, hitro pripravljene poslastice in druge dobrote; več kot 750 fotografij.

Cena knjige je 11,90 EUR + poštnina
256 strani; 300 x 230 mm; mehka vezava

11,90 EUR + poštnina

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.
Če jo naročite po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

www.gorenjskiglas.si
Gorenjski Glas

www.gorenjskiglas.si

ZAHVALA

17. decembra 2018 smo se na kranjskem mestnem pokopališču poslovili od naše drage

Ljudmile Valič

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom, sodelavcem, znancem in drugim za izraze sožalja in spremstvo na njeni zadnji poti. Hvala vsem, ki ste jo imeli radi in jo boste ohranjali v ljubečem spominu.

Vsi njeni
Kranj, 6. januarja 2019

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše dobre žene, mame in sestre

Marte Šink
roj. Kuralt, Aleškove iz Čirč

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, darovano cvetje, sveče in svete maše. Posebna zahvala tudi osebni zdravnici dr. Silvi Kozjak in osebju Hematološkega oddelka UKC Ljubljana za dolgoletno zdravljenje. Hvala g. župniku in pogrebni službi Komunale Kranj za lepo opravljen pogrebni obred ter pevcem skupine Ultima za ganljivo petje. Hvala tudi vsem, ki ste jo imeli radi, jo spoštovali in jo v tako velikem številu pospremili k večnemu počitku.

Žalujoči vsi njeni
Čirče, Žabnica, januar 2019

Pomlad bo na tvoj vrt prišla
in čakala, da prideš ti,
in sedla bo na rožna tla
in jokala, ker te ni.
(S. Gregorčič)

ZAHVALA

V 80. letu nas je po hudi bolezni in prezgodaj zapustil najdražji mož, ati, stari ata, brat, tast, stric in bratranec

Janez Kokalj st.
p. d. Tavčarjev ata iz Zaloga pri Goričah

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, sosedom iz Hrastja, prijateljem, znancem in LD Storžič, za besede tolažbe, izrečena sožalja, molitve ter darovane sveče in svete maše. Posebna zahvala velja dr. Barbari Prosen Udir za dolgoletno zdravljenje, patronažnima sestrama Tanji in Andreji za vso pomoč na domu, ZD Kranj, Kliniki Golnik in Splošni bolnišnici Jesenice. Hvala Pogrebnim storitvam Jerič, nosačem, zvonarjem in g. župniku za lep pogrebni obred. Hvala vsem imenovanim in neimenovanim, ki ste ga na zadnji poti pospremili v tako velikem številu.

Zalog, Hrastje, Ljubljana, Zg. Gorje

Anketa

Plastične vrečke okoljski problem

Neža Rozman

Evropska unija v letu 2019 zahteva omejitev uporabe plastičnih vrečk, od 1. januarja pa bodo po trgovinah plastične nosilne vrečke plačljive. Mimoidoče smo vprašali, ali se s tem strinjajo in kakšna je njihova praksa uporabe vrečk.

Foto: Tina Dokl

Majda Peternel, Studor pri Gorenji vasi:

»Ukinitev plastičnih vrečk je odlična ideja. Jaz že 20 let s sabo nosim vrečko za večkratno uporabo, ne le zdaj, ko je to aktualno. Le na ta način bomo lahko ohranili okolje.«

Brane Logar, Britof pri Kranju:

»Plastične vrečke naj ukinejo čim prej, saj so velika grožnja za okolje. Prinesti vrečko ali košaro v trgovino ne bi smel biti problem za nikogar. Pri nas za to skrbi žena.«

Aleš Štefe, Šenčur:

»Dodatno zaračunavanje plastičnih vrečk je popoln nesmisel, saj vrečke niso največji problem onesnaževanja, pač pa plastika nasploh. To je vsakdanji pripomoček, ki ga uporabljamo vsi.«

Jože Teran, Cerklje na Gorenjskem:

»Podpiram idejo, da se plastične vreče zaračunavajo ob nakupu, lahko bi jih povsem ukinili. Tu in tam sicer doplačam za vrečko, a vedno redkeje, raje uporabim košaro.«

Marjan Gantar, Kranj:

»Cena vrečke ni nič proti škodi, ki jo ta lahko povzroči v okolju. V preteklosti sem uporabljal plastične vrečke, a zdaj mi je žena priskrbela vrečko iz blaga za večkratno uporabo.«

Odkrili dragoceni freski

Ko so se lastniki hiše na vstopu v staro mestno jedro Radovljice odločili, da se lotijo obnove, so ob pripravi kulturnovarstvenih pogojev obnove strokovnjaki pod površjem našli starejše baročne omete z bogato poslikavo.

Marjana Ahačič

Na fasadi, ki je obrnjena proti cesti, so našli dve baročni freski, ki so ju do konca obnove hiše zaščitili, nato pa ju bodo restavrirali. / Foto: Gorazd Kavčič

Radovljica – Lastniki hiše ob vstopu v staro mestno jedro Radovljice so se odločili, da bodo obnovili fasado. Ker je staro mestno jedro Radovljice razglašeno za kulturni spomenik in ima tak status tudi hiša na vstopu v mesto, v kateri je v zadnjih letih trgovina z ekološko prehrano, je moralo osem solastnikov – med njimi je tudi Občina Radovljica – pred začetkom obnove pridobiti kulturnovarstvene pogoje od Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije, območne enote Kranj. Ta je izvedel tudi sondiranje, ob čemer je naletel na starejše baročne omete z bogato poslikavo in šivanimi slikovitimi zelenimi robovi z rdečo obrobo, fasadi s pogledom na cesto pa na dve baročni freski.

Ko so strokovnjaki Zavoda za varstvo kulturne dediščine freske odprli, so ugotovili, da ena upodablja svetega Florjana, druga pa Žalostno Mater božjo oziroma Sočutno. »Freski sta v srednjem delu poškodovani, ker ju je presekal delilni venec mlajše fasade, vendar sta oba svetniška lika, tako Marija z mrtvim Jezusom v naročju kot sveti Florjan, skoraj nepoškodovani,« je povedala dr. Nika Leben, umetnostna zgodovinarka in konservatorka iz kranjske območne enote zavoda. »Slikovit je zlasti lik svetega Florjana, ki je upodobljen v viteški opremi s čelado, na kateri čepi lev. V desnici drži prapor, v levici pa drži golido, s katero gasi gorečo cerkev.« Kot pravi, gre za sedaj sicer še neznanega, a že na prvi pogled kakovostnega avtorja.

Jedro hiše, na kateri so našli freski, je po besedah Lebnove baročno. Po predvidevanjih strokovnjakov verjetno sega v sredino 18. stoletja, prvič pa je bilo dokumentirano v grafiki v zbirki načrtov Tok reke Save iz leta okoli 1807, ki jih hrani Arhiv Slovenije. Hiša je bila dozidana tako v dolžino kot v višino med leti 1826 in 1868, navaja Lebnova. Pričakuje, da bo freski mogoče predstaviti v celoti, ker sta dobro ohranjeni. Upa tudi, da ju ob restavriranju ne bo treba sneti s hiše.

Radovljica je sicer bogata s poslikanimi pročelji hiš, samo v starem mestnem jedru in ožji okolici so jih našteli kar trinajst. Ker je kar deset poslikav, med njimi tudi poslikave na Šivčevi hiši, ki je spomenik državnega pomena, potrebnih obnove, je Lebnova že pripravila konservatorski program za restavriranje.

vremenska napoved

Danes bo pretežno oblačno z občasnimi rahlimi padavinami, po nižinah kot rahel sneg ali dež. Jutri in v četrtek bo zmerno do pretežno oblačno in suho vreme.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

TOREK	SREDA	ČETRTEK
-4/2 °C	-3/3 °C	-4/3 °C

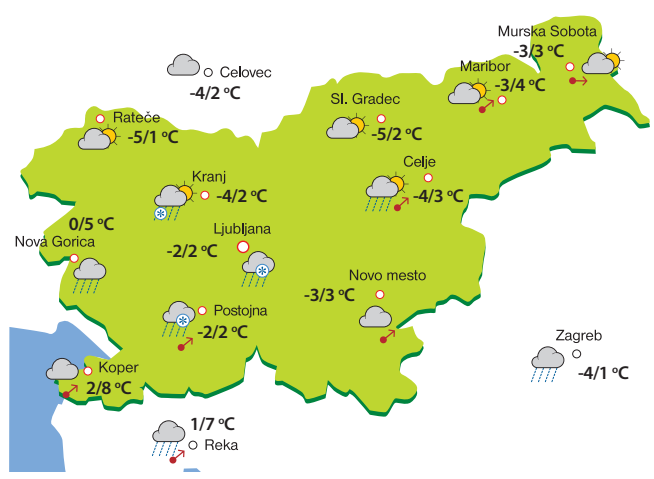

Omejitev obiskov zaradi virusnih obolenj

Suzana P. Kovačič, Urša Peternel

Kranj, Jesenice, Golnik – V Oddelku kranjske medicinske mikrobiologije Nacionalnega laboratorija za zdravje, okolje in hrano so v prvih šestih dneh letošnjega leta prejeli 36 vzorcev respiratornih kužnin na viruse, od tega so v enajstih vzorcih dokazali virus influenze A (H1N1 – pandemski tip). Sezona gripe je na pohodu, prim. doc. dr. Irena Grmek Košnik priporoča preventivne ukrepe in še vedno tudi cepljenje proti gripi. V Splošni bolnišnici (SB) Jesenice so v petek uvedli omejitev obiskov, in sicer zaradi pojava gripe in drugih virusnih obolenj. Na internem in kirurškem ter oddelku za zdravstveno nego so obiski v celoti prepovedani, na pediatričnem oddelku je dovoljena prisotnost enega zdravega starša ali skrbnika, na ginekološko-porodniškem oddelku pa je dovoljen obisk zdravega partnerja. Omejitev obiskov velja do preklica. V Kliniki Golnik imajo za zdaj zaradi gripe omejitev obiskov na dveh oddelkih, v Bolnišnici za ginekologijo in porodništvo Kranj pa omejitve obiskov še nimajo. Kot smo še izvedeli, v Bolnišnici dr. Petra Držaja UKC Ljubljana tudi letos v tem času odpirajo oddelek za epidemije.

Finančna uprava nadaljuje nagradno igro

Cveto Zaplotnik

Kranj – Finančna uprava tudi letos nadaljuje nagradno igro Vklopi razum, zahtevaj račun!, s katero spodbuja potrošnike, da zahtevajo, vzamejo in preverijo račun in da s finančno upravo poslujejo po elektronski poti. V vsakem trimesečju bo žrebanje šestih nagrad – treh električnih koles in treh električnih skirojev, vsi udeleženci pa se bodo z zbranimi srečkami potegovali še za glavno nagrado v višini 25 tisoč evrov. V žrebanju za nagrade bodo lahko sodelovali potrošniki, ki bodo zbirali račune različnih izdajateljev ter preverjali račune mojstrov, ki opravljajo storitve na domu, taksistov, vedeževalcev, frizerjev, odvetnikov, zobozdravnikov, veterinarjev, avtošol in drugih; srečko pa bodo lahko pridobili tudi davčni zavezanci, ki bodo s finančno upravo poslovali elektronsko prek spletnega in mobilnega portala eDavki. Nagradna igra bo potekala v štirih krogih: prvi krog bo od 1. januarja do 31. marca, drugi od 1. aprila do 30. junija, tretji od 1. julija do 30. septembra in četrti od 1. oktobra do 31. decembra.

V bližini Škofje Loke potres magnitude 1,4

Škofja Loka – Včeraj ob 0.43 so seizmografi državne mreže potresnih opazovalnic v bližini Škofje Loke zabeležili potres magnitude 1,4. Po prvih podatkih so ga čutili posamezni Škofjeločani, intenziteta tresenja tal pa ni presegla četrte stopnje po evropski potresni lestvici, so sporočili z urada za seizmologijo na Agenciji RS za okolje.